

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2023. december 27., szerda

Tartalomjegyzék

2023. évi CXXI. törvény	Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról	11603
30/2023. (XII. 27.) MK rendelet	A fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 17/2022. (XII. 1.) MK rendelet uniós támogatási szabályok változásával összefüggő módosításáról	11608
154/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11623
155/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A méhállományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről szóló 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11623
156/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A tojótyúktartó telepek nyilvántartásba vételének szabályairól szóló 74/2003. (VII. 1.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11627
157/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A vágóállatok vágás utáni minősítéséről szóló 75/2003. (VII. 4.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11627
158/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11628
159/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11628
160/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11630
161/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről szóló 82/2004. (V. 11.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11631
162/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11631
163/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A terménynövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11632
164/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az egyes növényvédő szerek forgalmazásával, illetve felhasználásával kapcsolatban külföldön szerzett szakmai gyakorlaton alapuló képesítés elismerésének részletes szabályairól szóló 8/2007. (I. 31.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11633
165/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek hatósági ellenőrzéséről szóló 68/2007. (VII. 26.) FVM–EüM–SZMM együttes rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11633

166/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A nyers tej vizsgálatáról szóló 16/2008. (II. 15.) FVM–SZMM együttes rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11634
167/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11634
168/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az erdők felújításának csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 102/2008. (VIII. 8.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11635
169/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A sertésállományok Aujeszky-betegségtől való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról szóló 30/2009. (III. 27.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11635
170/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11636
171/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11636
172/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint ezek hatósági ellenőrzéséről szóló 66/2010. (V. 12.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11637
173/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól szóló 40/2012. (IV. 27.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11637
174/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11638
175/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet módosításáról	11639
176/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11641
177/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az élő állatok belföldi szállításának állat-egészségügyi szabályairól szóló 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11643
178/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11643
179/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11644
180/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A piaci árinformációs rendszer és a teszüzemi információs rendszer működéséről szóló 127/2013. (XII. 18.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11644
181/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet módosításáról	11645
182/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII. 22.) FM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11645

183/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11646
184/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A baromfi ágazatban igénybe vehető állatjóléti támogatások feltételeiről szóló 11/2019. (IV. 1.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11647
185/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A szarvasmarha gümőkór elleni védekezésről szóló 56/2019. (XII. 12.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11647
186/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A nem állami laboratóriumok engedélyezéséről, nyilvántartásba vételéről és működési feltételeinek részletes szabályozásáról szóló 8/2021. (III. 10.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11647
187/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az élelmiszerek és az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagok és tárgyak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 20/2021. (V. 17.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról	11648
188/2023. (XII. 27.) AM rendelet	A szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról, valamint az orosz–ukrán konfliktus miatt gazdasági nehézségekkel küzdő agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások részére nyújtandó válságtámogatás igénybevételének általános feltételeiről szóló 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet módosításáról	11649
189/2023. (XII. 27.) AM rendelet	Az Európai Unió területén történő borpromóció támogatásáról szóló 2/2020. (II. 28.) AM rendelet és a harmadik országokban történő borpromóció támogatásáról szóló 3/2020. (II. 28.) AM rendelet módosításáról	11650
26/2023. (XII. 27.) EM rendelet	A kőolaj és kőolajtermékekre vonatkozó nemzetközi adatszolgáltatásról szóló 20/2004. (II. 27.) GKM rendelet módosításáról	11651
27/2023. (XII. 27.) EM rendelet	A megújuló forrásokból előállított energia részarányának kiszámítási módszertanáról szóló 1/2012. (I. 20.) NFM rendelet módosításáról	11651
28/2023. (XII. 27.) EM rendelet	A veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsvédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet alapján a villamos energia szolgáltató részére járó ellentételezés kiszámításának módszertanáról szóló 12/2022. (VIII. 11.) TIM rendelet módosításáról	11652
29/2023. (XII. 27.) EM rendelet	Az egyes folyékony tüzelő- és fűtőanyagok kéntartalmáról szóló 53/2014. (XII. 13.) NFM rendelet módosításáról	11653
38/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	Az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott de minimis támogatásokról szóló 39/2011. (V. 18.) VM rendelet módosításáról	11655
39/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről szóló 25/1997. (VIII. 1.) PM rendelet módosításáról	11655
40/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A bonus-malus rendszer, az abba való besorolás, illetve a kártörténeti igazolások kiadásának szabályairól szóló 21/2011. (VI. 10.) NGM rendelet módosításáról	11656
41/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A pénzügyi szolgáltatás közvetítői, a biztosításközvetítői és a tőkepiaci ügyletkötői hatósági képzéssel és hatósági vizsgával összefüggő feladatokról szóló 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet módosításáról	11656
42/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A Nemzeti Üzleti Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11658

43/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	Az ALFÖLDVÍZ Regionális Víziközmű-szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11659
44/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A BORSODVÍZ Önkormányzati Közüzemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11659
45/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11660
46/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A Dunántúli Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11661
47/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	Az Északdunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11661
48/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	Az ÉRV. Északmagyarországi Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11662
49/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11663
50/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11663
51/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A Kiskunsági Víziközmű-Szolgáltató Kft. tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11664
52/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A Mezőföldi Regionális Víziközmű Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11665

53/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A BARANYA-VÍZ Víziközmű Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11665
54/2023. (XII. 27.) GFM rendelet	A HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	11666
23/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Magyar Honvédség belföldi futárszolgálati tevékenységéről szóló 6/2003. (II. 7.) HM rendelet módosításáról	11667
24/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Honvédelmi Minisztérium által nyújtott lakhatási támogatásokról szóló 19/2009. (XII. 29.) HM rendelet módosításáról	11667
25/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatokról szóló 7/2013. (VII. 25.) HM rendelet módosításáról	11668
26/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 9/2013. (VIII. 12.) HM rendelet módosításáról	11668
27/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a kártérítési felelősségről, valamint egyes meg nem térülő károk leírásának és törlesztésének szabályairól szóló 10/2013. (VIII. 12.) HM rendelet módosításáról	11669
28/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben az egyes pénzbeli, természetbeni és szociális juttatásokról szóló 12/2013. (VIII. 15.) HM rendelet módosításáról	11670
29/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a kondicionáló-kiképzési, valamint a katonai kiképzési és oktatási célú rendezvényekről, továbbá a regeneráló pihenés és a rekreáció rendjéről szóló 13/2013. (VIII. 21.) HM rendelet módosításáról	11670
30/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédelmi miniszter és a Honvéd Vezérkar főnöke által alapítható és adományozható elismerésekről szóló 15/2013. (VIII. 22.) HM rendelet módosításáról	11671
31/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a ruházati ellátásról szóló 20/2013. (IX. 16.) HM rendelet módosításáról	11672
32/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a lakáspénz és az egyszeri pénzbeli támogatás bevezetéséről szóló 10/2014. (VII. 25.) HM rendelet módosításáról	11672
33/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédek illetményéről és illetményjellegű juttatásairól szóló 7/2015. (VI. 22.) HM rendelet módosításáról	11673
34/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédelmi egészségkárosodási ellátással kapcsolatos eljárásrendről szóló 24/2016. (XII. 22.) HM rendelet módosításáról	11674
35/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a külföldi szolgálatot teljesítők egyes járandóságairól szóló 8/2018. (VI. 22.) HM rendelet módosításáról	11674

36/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Magyar Honvédség élelmezési ellátásáról szóló 14/2018. (IX. 17.) HM rendelet módosításáról	11675
37/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról	11675
38/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról	11676
39/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a NATO országok által használt nemzeti menetparancs alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 14/2021. (VII. 16.) HM rendelet módosításáról	11676
40/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a katonai jelképekről és jelzésekről, valamint a Magyar Honvédséghez köthető megjelölésekről és használatuk engedélyezéséről szóló 15/2021. (VIII. 11.) HM rendelet módosításáról	11677
41/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben egyes honvédelmi ösztöndíjakról szóló 16/2021. (VIII. 11.) HM rendelet módosításáról	11679
42/2023. (XII. 27.) HM rendelet	A Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2022. (IV. 28.) HM rendelet módosításáról	11679
Jpe.II.60.054/2022/14. számú határozat	A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának jogegységi hatályú határozata	11680
8/2023. JEH határozat	A kétoldalú jogsegélyegyezmények alkalmazhatósága közigazgatási ügyekre (Jpe.III.60.059/2022/11. szám)	11695
9/2023. JEH határozat	A végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okiratba foglalt követelés elévüléséről (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám)	11704

II. Törvények

2023. évi CXXI. törvény az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról*

- 1. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 2. §-a a következő 55. ponttal egészül ki:
(E törvény alkalmazásában):
„55. jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet: a 16/D. § szerint nyilvántartásba vett szervezet.”
- 2. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 6/H. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Az (1) bekezdéstől eltérően nem keletkeztet összeférhetlenséget a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti értékelő csoport tevékenységével kapcsolatos feladatok ellátása, ha a köztisztviselő és az akkreditáló szerv közötti, erre irányuló megállapodás megkötését a munkáltatói jogkör gyakorlója előzetesen engedélyezi, azzal, hogy az érintett köztisztviselő nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezet ellenőrző tevékenységére vonatkozik.”
- 3. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény „Az atomenergia-felügyeleti szerv” alcíme a következő 9/A. §-sal egészül ki:
„9/A. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szerv a hatósági feladatokat ellátó személy részére e minősége igazolására szolgálati igazolványt állít ki.
(2) A szolgálati igazolvány személyes adatként tartalmazza
a) a hatósági feladatot ellátó személy nevét, arcképmását, valamint
b) a szolgálati igazolvány okmányazonosítóját és érvényességi ideje lejártának időpontját.
(3) Az atomenergia-felügyeleti szerv a szolgálati igazolványokról nyilvántartást vezet, amely a (2) bekezdés szerinti személyes adatokat tartalmazza.
(4) Ha a szolgálati igazolvány elveszett, eltulajdonították vagy megsemmisült, az atomenergia-felügyeleti szerv intézkedik a szolgálati igazolvány okmányazonosítójának és az érvénytelenség tényének a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben történő közzététele iránt.”
- 4. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 11/A. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
(A nukleáris létesítménnyel, radioaktív hulladék-tárolóval kapcsolatos hatósági eljárásban ügyfélnek kizárólag az alábbi személyek minősülnek):
„f) bejelentés-tudomásulvételi és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban az engedélyes.”
- 5. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a következő alcímmel egészül ki:
„A bejelentés tudomásulvételi eljárás és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárás
15/C. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szerv e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendeletben meghatározott, a 2. és 3. biztonsági osztályba sorolt rendszerek, rendszeremlek gyártása, beszerzése esetén bejelentés-tudomásulvételi eljárást, illetve eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárást folytat le.
(2) A bejelentés-tudomásulvételi eljárásban és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban az e törvényben foglalt eltérésekkel alkalmazni kell az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvénynek a nyelvhasználatra és tolmács igénybevételére, az adatkezelésre, a hatáskörre és illetékességre, a kapcsolattartás általános szabályaira, a képviselőre, az iratra, a határidő számítására, a kérelemre, az igazolási kérelemre, a kézbesítettnek tekintettséggel szembeni kifogásra, továbbá a költségmentességre vonatkozó rendelkezéseit azzal, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény ügyfélre vonatkozó rendelkezéseit a bejelentést tevőre is alkalmazni kell.
15/D. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szerv a bejelentés-tudomásulvételi eljárást az engedélyes bejelentése alapján folytatja le.

* A törvényt az Országgyűlés a 2023. december 12-i ülésnapján fogadta el.

(2) A bejelentést és az azt megalapozó dokumentációt írásban, elektronikus úton kell benyújtani az atomenergia-felügyeleti szervhez.

(3) A bejelentés-tudomásulvételi eljárásban az ügyintézési határidő a bejelentés atomenergia-felügyeleti szervhez érkezését követő munkanapon kezdődik. Az ügyintézési határidő – ha e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendelet rövidebb ügyintézési határidőt nem határoz meg – 15 munkanap.

(4) A bejelentés-tudomásulvételi eljárás más eljárással nem egyesíthető.

(5) A bejelentés-tudomásulvételi eljárásban hiánypótlásnak nincs helye.

15/E. § (1) A bejelentés-tudomásulvételi eljárásban az atomenergia-felügyeleti szerv

a) a bejelentésben foglaltak tudomásulvételét feltételhez köti,

b) a bejelentéssel érintett tevékenység folyamatában visszatartási, illetve ellenőrzési pontot állapít meg,

c) az a) és b) pontban foglaltakat együttesen alkalmazza,

d) a bejelentésben foglaltak tudomásulvételét elutasítja, vagy

e) a bejelentésben foglaltakat tudomásul veszi.

(2) Az atomenergia-felügyeleti szerv az (1) bekezdés e) pontja szerinti esetben egyszerűsített döntést hoz.

(3) Az engedélyes a bejelentéssel érintett tevékenységet az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az atomenergia-felügyeleti szerv határozatában foglalt feltételek teljesítését követően jogosult megkezdeni, valamint a tevékenységet a határozatban foglalt előírások szerint hajthatja végre.

(4) Ha az atomenergia-felügyeleti szerv a bejelentéssel érintett tevékenység folyamatában egy adott tevékenységet érintően az (1) bekezdés b) pontja szerint visszatartási, illetve ellenőrzési pontot állapított meg, az adott tevékenység végrehajtása csak akkor folytatható, ha az engedélyes a visszatartási, illetve ellenőrzési ponthoz rendelt, az atomenergia-felügyeleti szerv határozatában megállapított kritériumokat teljesítette.

(5) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a (3) és (4) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

(6) Az engedélyes a bejelentéssel érintett tevékenységet az (1) bekezdés e) pontja szerinti esetben a döntés közlését követően jogosult megkezdeni.

(7) Ha az atomenergia-felügyeleti szerv a 15/D. § (3) bekezdése szerinti ügyintézési határidőn belül az (1) bekezdés szerinti valamely döntést nem hozza meg, az engedélyes a bejelentéssel érintett tevékenységet a 15/D. § (3) bekezdése szerinti ügyintézési határidő utolsó napját követő naptól jogosult megkezdeni.

15/F. § (1) Az engedélyes az atomenergia-felügyeleti szerv által tudomásul vett tevékenységet érintő eltérést az atomenergia-felügyeleti szerv részére az e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendeletben meghatározottak szerint bejelenti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az atomenergia-felügyeleti szerv eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárást folytat le. Az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásra a bejelentés-tudomásulvételi eljárás rendelkezéseit kell alkalmazni.

15/G. § Ezen alcím alkalmazásában

1. *ellenőrzési pont*: egy tevékenység folyamatában meghatározott olyan fázis, szakasz vagy művelet, amely során az adott tevékenység az e tevékenység ellenőrzésére kijelölt és felhatalmazott szervezet előzetes értesítése mellett végezhető;

2. *visszatartási pont*: egy tevékenység folyamatában meghatározott olyan fázis, szakasz vagy művelet, amelyet követően a tevékenység csak az e tevékenység jóváhagyására kijelölt és felhatalmazott szervezet írásbeli jóváhagyása után folytatható.”

6. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény a következő alcímmel egészül ki:

„Jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet nyilvántartása

16/D. § (1) A nukleáris biztonságot érintő, a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló elnöki rendeletben meghatározott ellenőrzést az a szervezet végezhet, amely a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerint akkreditált, vagy – külföldi akkreditált szervezet esetén – elismert, nukleáris területen az MSZ EN ISO/IEC 17020 szabvány „A” típusú függetlenségre vonatkozó akkreditált státusszal rendelkezik (a továbbiakban: akkreditált szervezet) és az atomenergia-felügyeleti szerv e célból létrehozott nyilvántartásában szerepel (a továbbiakban együtt: jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet). A nyilvántartásba vételt az akkreditált szervezet kérelmezi.

(2) A nyilvántartás – a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet (4) bekezdés a)–f) és h) pontja szerinti adatai kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartás.

(3) A jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet az (1) bekezdés szerinti tevékenységet a nyilvántartásba történő bejegyzése napjától végezheti.

- (4) A nyilvántartás tartalmazza a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet
- a) megnevezését,
  - b) statisztikai azonosítóját, ha a hivatalos statisztikáról szóló törvény hatálya alá tartozik,
  - c) cégjegyzékszámát, ha a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény hatálya alá tartozik,
  - d) egyéb nyilvántartási számát a b) és c) pontban felsorolt adatok hiányában,
  - e) székhelyét, telephelyét,
  - f) vezető tisztségviselőjének
  - fa) a cégnyilvántartásból megismerhető természetes személyazonosító adatait,
  - fb) állampolgárságát, és
  - fc) lakóhelyét,
  - g) által végezhető, az (1) bekezdés szerinti tevékenység pontos megnevezését,
  - h) Nemzeti Akkreditáló Hatóság által kiállított, az akkreditált státuszt igazoló részletező okirata nyilvántartási számát, az akkreditált státusza érvényességi idejét, és az akkreditált terület meghatározását,
  - i) adatváltozásai bejelentésének idejét,
  - j) nyilvántartásba vételének és a nyilvántartásból való törlésének okát és kezdő napját,
  - k) nyilvántartása felfüggesztésének okát, kezdő napját és a nyilvántartás-felfüggesztés megszüntetésének napját, valamint
  - l) nyilvántartási számát.
- (5) Az atomenergia-felügyeleti szerv a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet azonosítása érdekében a (4) bekezdésben meghatározott adatokat a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet nyilvántartásból való törlése évét követő ötödik év végéig kezeli.
- (6) Az atomenergia-felügyeleti szerv a nyilvántartás adatbázisából elektronikus másolattal szolgáltat adatot.
- (7) Az atomenergia-felügyeleti szerv a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezetek jegyzékét a honlapján közzéteszi. A jegyzék tartalmazza a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet megnevezését, nyilvántartási számát, a nyilvántartásba vétel alapján végezhető tevékenységét és a nyilvántartásba vétel időbeli hatályát. Az atomenergia-felügyeleti szerv a jegyzék tartalmában bekövetkezett változást a honlapján haladéktalanul közzéteszi.
- (8) A jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet a nyilvántartásba vétel iránti kérelmében, valamint a kérelemhez csatolt dokumentumokban bekövetkezett változást nyolc napon belül bejelenti az atomenergia-felügyeleti szervnek.
- (9) A jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet a nyilvántartásba vételi eljárásáért, valamint a nyilvántartásban szereplés meghosszabbításáért igazgatási szolgáltatási díjat fizet.
- 16/E. § (1) Az atomenergia-felügyeleti szerv a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezetet e törvényben vagy e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendeletben foglalt megsértése esetén e tevékenységétől eltiltja (a nyilvántartásból törli vagy nyilvántartását felfüggeszti). Az atomenergia-felügyeleti szerv a törlés során, valamint a felfüggesztés időbeli hatályának megállapításakor a biztonsági kockázatokat is figyelembe véve dönt. A nyilvántartás felfüggesztése a jogszerű állapot helyreállításáig, de legfeljebb egy évig tarthat.
- (2) Az atomenergia-felügyeleti szerv a nyilvántartás felfüggesztés időbeli hatályának megállapításával, valamint a nyilvántartásból való törléssel összefüggésben a 14. § (3b) bekezdés b)–e) pontjaiban foglalt szempontokat is figyelembe veszi.
- (3) Az atomenergia-felügyeleti szerv a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezetet a nyilvántartásból törli, ha
- a) megállapítja, hogy a nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló körülményekben olyan változás következett be, amelynek következtében a nyilvántartásba vétel követelményei nem teljesülnek, vagy
  - b) a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet tevékenységével kapcsolatban megalapozottan, a vonatkozó jogszabályok szerinti súlyos kifogás merült fel.
- (4) A (3) bekezdés b) pontja szerinti súlyos kifogásnak minősül, ha a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet tevékenységének eredménye nem felel meg a jogszabályi előírásoknak és a vonatkozó szabványoknak, és ez a magatartása az ellenőrzési tevékenysége hitelességét, megbízhatóságát sérti vagy veszélyezteti.
- (5) Az atomenergia-felügyeleti szerv a (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezetet az e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendelet szerinti ellenőrző tevékenységétől eltiltja, és a nyilvántartásból törli. A jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet az ismételt nyilvántartásba vételét a nyilvántartásból való törlését követő egy év elteltével kérheti.

(6) Az atomenergia-felügyeleti szerv a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet nyilvántartását a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet kérelmére – a kérelemben meghatározott időpontig, de legfeljebb egy évre – felfüggeszti.

(7) Az atomenergia-felügyeleti szerv a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezetet törli a nyilvántartásból, ha a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet

a) a nyilvántartásból való törlését kéri, vagy

b) jogutód nélkül megszűnt.”

7. § (1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17. § (2) bekezdés 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozik:)

„4. a nukleáris létesítmény rendszere, rendszereleme tekintetében a tervezéssel, gyártással, beszerzéssel, szereléssel (beépítéssel), üzembe helyezéssel, üzemeltetéssel, átalakítással (atomerőmű esetén ideértve az eltérő fűtőelemkötegek alkalmazásának bevezetését is), üzemen kívül helyezéssel, leszereléssel kapcsolatos tevékenységek nukleáris biztonsági engedélyezése és ellenőrzése, továbbá radioaktív hulladék-tároló rendszere és rendszereleme tekintetében az átalakítással, leszereléssel és lezárással kapcsolatos tevékenységek engedélyezése és ellenőrzése;”

(2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17. § (2) bekezdése a következő 45. és 46. ponttal egészül ki:

(Az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozik:)

„45. az e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendeletben meghatározott, a 2. és 3. biztonsági osztályba sorolt rendszerek, rendszerelemek gyártását, beszerzését érintő bejelentés tudomásulvétele és eltérésbejelentés tudomásulvétele;

46. a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet nyilvántartásba vétele, nyilvántartásának felfüggesztése és a nyilvántartásból való törlése, valamint az akkreditálás során érvényesítendő követelmények megállapítása.”

(3) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A (2) bekezdés 1., 3–10., 12. és 15. pontja szerinti engedélyezési eljárás – a nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez szükséges eljárást kivéve –, a létesítmény engedélyesének kérelmére indul. A kérelmet és az azt megalapozó dokumentációt írásban, elektronikus úton kell benyújtani.”

8. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17/A. § (1) bekezdés 17. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az atomenergia-felügyeleti szerv:)

„17. feladat- és hatáskörét érintően együttműködik a Nemzeti Akkreditáló Hatósággal, ha a Nemzeti Akkreditáló Hatóság akkreditálási eljárása értékelő csoportjába az atomenergia alkalmazási területén szakértelemmel rendelkező szakértő kirendelése szükséges.”

9. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 63. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A létesítési engedéllyel rendelkező atomerőmű engedélyese az üzemeltetési engedély hatálybalépését megelőzően, a radioaktív hulladék kezelésével és a kiegészítő üzemanyag kezelésével kapcsolatos előkészítő feladatok felmerülő költségét az üzembe helyezésig eseti befizetéssel teljesíti a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapba. A befizetésre kerülő összeget az adott évi központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.”

10. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény „Vegyes és hatályba léptető rendelkezések” alcíme a következő 66/J. §-sal egészül ki:

„66/J. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló 2023. évi CXXI. törvénnyel (a továbbiakban: Atvmód.) megállapított 63. § (5) bekezdés szerinti eseti befizetést első alkalommal a 2025. évi központi költségvetés tervezésekor kell alkalmazni.”

11. § Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény „Vegyes és hatályba léptető rendelkezések” alcíme a következő 66/K. §-sal egészül ki:

„66/K. § A nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti akkreditált státusszal rendelkező szervezet az Atvmód. hatálybalépését követő hatodik hónap utolsó napjáig végezhet az Atvmód.-dal megállapított 16/D. § szerinti nyilvántartásba vétele nélkül nukleáris biztonságot érintő, a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által kiállított, az akkreditált státuszt igazoló részletező okiratban meghatározott akkreditált terület szerinti, az NBSZ. R.-ben meghatározott ellenőrző tevékenységet.”

- 12. §** (1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (12) bekezdés 9. pontja a következő i) alponttal egészül ki:
*(Felhatalmazást kap az elnök, hogy rendeletben állapítsa meg:
a nukleáris létesítmények tekintetében)*
„i) a bejelentés-tudomásulvételi eljárásban és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban a bejelentés mellékleteire, a bejelentésköteles tevékenység során felmerülő eltérések kezelésére vonatkozó részletes szabályokat, valamint a bejelentés-tudomásulvételi eljárás és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárás alá vonható, a 2. és 3. biztonsági osztályba sorolt rendszerek, rendszerelemek körét.”
- (2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (12) bekezdése a következő 19. ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap az elnök, hogy rendeletben állapítsa meg:)
„19. a hatósági feladatot ellátó személy részére biztosítandó szolgálati igazolványra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát.”
- (3) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (12) bekezdése a következő 20. ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap az elnök, hogy rendeletben állapítsa meg:)
„20. a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet nyilvántartásba vételének, nyilvántartása felfüggesztésének, nyilvántartásból való törlésének részletes szabályait, valamint az akkreditálás során érvényesítendő követelményeket.”
- 13. §** Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény
- a) a 6/H. § (1a) bekezdésében az „az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezet ellenőrző tevékenységére” szövegrész helyébe az „a jogszabály alapján feljogosított független ellenőrző szervezet nyilvántartásba vételére, nyilvántartásának felfüggesztésére és a nyilvántartásból való törlésére” szöveg,
- b) 9. § (2) bekezdés a) pontjában az „engedélyezési és” szövegrész helyébe az „engedélyezési, bejelentés-tudomásulvételi, eltérésbejelentés-tudomásulvételi és” szöveg,
- c) 11/A. § (1d) bekezdésében az „a) és e) pontjában” szövegrész helyébe az „a), e) és f) pontjában” szöveg,
- d) 63/A. § (5) bekezdésében a „(1) és (4)” szövegrész helyébe a „(1), (4) és (5)” szöveg lép.
- 14. §** Hatályát veszti az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17/A. § (1) bekezdés 6. pontja.
- 15. §** (1) Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.
(2) A 13. § d) pontja 2024. január 1-jén lép hatályba.
(3) A 9. § és a 10. § az e törvény kihirdetését követő 31. napon lép hatályba.
(4) Az 1. §, a 4–7. §, a 11. §, a 12. § (1) és (3) bekezdése és a 13. § a)–c) pontja az e törvény kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.
- 16. §** E törvény 2. §-a, 8. §-a, a 12. §-a, 13. § a) pontja és a 14. §-a az Alaptörvény 23. cikk (1), (2) és (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- 17. §** E törvény
- a) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló 2009/71/Euratom irányelv módosításáról szóló, 2014. július 8-i 2014/87/Euratom tanácsi irányelv 1. cikk 5–6. és 8–10. pontjának, és
- b) 9–10. §-a a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról szóló, 2011. július 19-i 2011/70/Euratom tanácsi irányelv 9. cikkének való megfelelést szolgálja.
- 18. §** E törvény tervezetének az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződés 33. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter 30/2023. (XII. 27.) MK rendelete a fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 17/2022. (XII. 1.) MK rendelet uniós támogatási szabályok változásával összefüggő módosításáról

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 21. alpontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 148. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 17/2022. (XII. 1.) MK rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. § (1) bekezdése a következő 2a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„2a. *alépitmény*: olyan föld alatti csövek vagy kábelcsatornák, amelyekben a széles sávú hálózat (optikai, réz- vagy koaxiális) kábelei futnak;”
- (2) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 3a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„3a. *azonos vagy hasonló tevékenység*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 50. pontja szerinti tevékenység;”
- (3) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 10a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„10a. *csatlakoztatható helyszínek*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 139a. pontja szerinti helyszínek;”
- (4) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 11a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„11a. *csúcsidő*: a nap szokásosan egyórás időszaka, amikor a hálózat általában teljes terhelés alatt van;”
- (5) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 11b. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„11b. *csúcsidei feltételek*: azok a feltételek, amelyeket a hálózat a „csúcsidőben” várhatóan tapasztal;”
- (6) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 11c. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„11c. *dedikált infrastruktúra*: az előzetesen azonosítható vállalkozás számára épített és az ő igényeihez szabott infrastruktúra;”
- (7) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 20a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„20a. *felhordó hálózat*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 137a. pontja szerinti hálózat;”
- (8) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 24a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„24a. *hatékony együttműködés*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 90. pontja szerinti együttműködés;”
- (9) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 29a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„29a. *hozzáférési hálózat*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 137c. pontja szerinti hozzáférési hálózat;”
- (10) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 74a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„74a. *releváns időtáv*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 139f. pontja szerinti időtáv;”
- (11) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 83a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„83a. *széles sávú infrastruktúra*: a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 137. pontja szerinti infrastruktúra;”

(12) A Rendelet 3. § (1) bekezdése a következő 104. ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában)

„104. válságtámogatás: az „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret” című, 2023. március 17-i, 2023/C 101/03. számú európai bizottsági közlemény 2.1. szakasza szerinti támogatás.”

2. § (1) A Rendelet 7. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az Atr. 18. § (2) bekezdés a) és c) pontja szerint előzetesen be kell jelenteni az Európai Bizottság részére az egyedi támogatást, ha a támogatás összege

a) induló vállalkozásnak nyújtott támogatás esetén meghaladja a támogatási kategóriára vonatkozó szabályokban meghatározott mértéket,

b) kutatásfejlesztési projekthez nyújtott támogatás esetén

ba) vállalkozásonként és projektenként meghaladja az 55 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a projekt elszámolható költségeinek több mint fele az alapkutatás kategóriájába tartozó tevékenységgel kapcsolatban merül fel,

bb) vállalkozásonként és projektenként meghaladja a 35 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a projekt elszámolható költségeinek több mint fele az ipari kutatás kategóriájába vagy együttesen véve az ipari kutatás és az alapkutatás kategóriájába tartozó tevékenységgel kapcsolatban merül fel,

bc) vállalkozásonként és projektenként meghaladja a 25 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a projekt elszámolható költségeinek több mint fele a kísérleti fejlesztés kategóriájába tartozó tevékenységgel kapcsolatban merül fel,

bd) meghaladja a ba)–bc) alpont szerinti összeg kétszeresét EUREKA-projekt vagy az EUMSz 185. vagy 187. cikke alapján létrehozott közös vállalkozás által megvalósított projekt esetén,

be) meghaladja a ba)–bd) alpont szerinti összeg 150%-át, ha a kutatásfejlesztési projekthez a támogatást visszafizetendő előleg formájában nyújtják – amelyet a bruttó támogatási egyenérték kiszámításához használt módszertan hiánya esetén az elszámolható költségek százalékában kell kifejezni –, és ha az intézkedés biztosítja, hogy a projekt észszerű és prudenciális megfontolások alapján megállapított, sikeres befejezése esetén az előleg legalább a támogatás odaítélésekor irányadó diszkont kamatláb szerint számított kamattal megnövelve kerül visszafizetésre,

bf) kutatási tevékenységet előkészítő megvalósíthatósági tanulmányhoz nyújtott támogatás esetén tanulmányonként meghaladja a 8,25 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

c) a kis- és középvállalkozásnak nyújtott innovációs támogatás esetén vállalkozásonként és projektenként meghaladja a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

d) sportlétesítményhez és multifunkcionális szabadidős létesítményhez nyújtott beruházási támogatás esetén meghaladja a 33 millió eurónak megfelelő forintösszeget, vagy a projekt teljes költsége meghaladja a 110 millió eurónak megfelelő forintösszeget, valamint sportlétesítményhez nyújtott működési támogatás esetén infrastruktúráként és évenként meghaladja a 2,2 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

e) regionális beruházási támogatás esetén egy legalább 110 millió euró elszámolható költségű beruházási támogatás esetében vállalkozásonként és projektenként meghaladja

ea) a 24,75 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 30%,

eb) a 41,25 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 50%,

ec) a 49,5 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 60%;

f) a kis- és középvállalkozás részére tanácsadáshoz nyújtott támogatás esetén vállalkozásonként és beruházási projektenként meghaladja a 2,2 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

g) a kis- és középvállalkozás vásáron való részvételéhez nyújtott támogatás esetén vállalkozásonként meghaladja a 2,2 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

h) képzési támogatás esetén képzési projektenként meghaladja a 3 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

i) kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító

ia) beruházási támogatás esetén meghaladja a projektenként 165 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

ib) működési támogatás esetén meghaladja vállalkozásonként évente 82,5 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

j) helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén meghaladja egyazon infrastruktúra esetén a 11 millió eurónak megfelelő forintösszeget vagy a 22 millió eurónak megfelelő forintösszeget meghaladó összköltséget,

k) a regionális repülőterekhez nyújtott támogatás esetén meghaladja a 41. §-ban meghatározott mértéket,

- l) a belvízi kikötő fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén meghaladja
- la) a 44 millió eurónak vagy
- lb) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 47. cikkében meghatározott munkatervben szereplő belvízi kikötő esetén az 55 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a projekt kotrást is tartalmaz, e pont alkalmazásában az adott belvízi kikötőben egy naptári éven belül végrehajtott összes kotrási tevékenység tekintendő a projekt részének,
- m) kis- és középvállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás esetén vállalkozásonként és beruházási projektenként meghaladja a 8,25 millió eurónak megfelelő forintösszeget.”
- (2) A Rendelet 7. § (7) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Erendelet alapján*)
„c) válságtámogatás esetén 2024. június 30-ig”
(*lehet támogatási döntést hozni.*)
- (3) A Rendelet 8. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Az e rendelet hatálya alá tartozó,*)
„a) a 651/2014/EU bizottsági rendelet 9. cikke szerinti közzététel céljából a 7–16., 23–24. és 26. alcím hatálya alá tartozó, elsődleges mezőgazdasági termelés támogatása, valamint a halászati és akvakultúra-termékek termelésével, feldolgozásával és értékesítésével kapcsolatos tevékenység támogatása esetén a 10 000 eurónak megfelelő forintösszeget, egyéb tevékenység támogatása esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget meghaladó egyedi támogatásról,”
(*adatot kell szolgáltatni a Támogatásokat Vizsgáló Iroda mint az állami támogatások európai uniós versenyszempontú vizsgálatáért felelős szervezet részére.*)

3. §

A Rendelet 4. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„4. Helyhez kötött széles sávú infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás

9. § (1) A helyhez kötött széles sávú infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) azokon a területeken nyújtható, ahol

a) nincs olyan meglévő hálózat, amely csúcsidei feltételek mellett legalább 100 Mbps letöltési sebességet biztosítana, vagy az érintett intézkedés vonatkozásában az elektronikus hírközlési igazgatásért felelős hatóság által meghatározott időtávban nincs tervben ilyen hálózatnak kiépítése háztartások és a társadalmi-gazdasági mozgatórugók összekapcsolására, vagy

b) csak egy olyan hálózat létezik, amely csúcsidei feltételek mellett legalább 100 Mbps, de 300 Mbps-t el nem érő letöltési sebességet biztosít, vagy ahol hitelt érdemlően valószínűsíthető, hogy a releváns időtávon belül legfeljebb egy ilyen hálózat kerül kiépítésre társadalmi-gazdasági mozgatórugók összekapcsolására.

(2) Nem nyújtható támogatás olyan területen, ahol legalább egy hálózat korszerűsíthető úgy, hogy az csúcsidei feltételek mellett legalább 1 Gbps letöltési sebességet biztosítson.

(3) A (2) bekezdés szerinti korszerűsítés akkor lehetséges, ha csúcsidei feltételek mellett legalább 1 Gbps letöltési sebesség biztosítása marginális beruházások útján – különösen az aktív berendezések korszerűsítésével –, a széles sávú infrastruktúrába való jelentős új beruházás nélkül megvalósítható.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesülését a támogatást nyújtó az elektronikus hírközlési igazgatásért felelős hatóság által az elektronikus hírközlésről szóló törvény, valamint a nagysebességű elektronikus hírközlő hálózatok felméréseinek részletes szabályairól szóló NMHH rendelet alapján elkészített földrajzi felmérés és nyilvános konzultáció útján ellenőrzi.

(5) Az elektronikus hírközlési igazgatásért felelős hatóság által elvégzett földrajzi felmérés alapján azonosítani kell a támogatással lefedni tervezett földrajzi területen már meglévő összes helyhez kötött széles sávú hálózatot.

(6) A földrajzi felmérést helyhez kötött

a) vezetékes hálózatok esetében a csatlakoztatható helyszínek címe alapján,

b) vezeték nélküli hálózatok esetében a csatlakoztatható helyszínek címe vagy legfeljebb 100×100 méteres rácsok alapján

kell elvégezni.

(7) A (4) bekezdéstől eltérően, ha egy hálózat kiépítése egyidejűleg magában foglalja egy hozzáférési hálózat kiépítését és annak működéséhez szükséges kiegészítő felhordó hálózat korlátozott mértékű kiépítését, a felhordó hálózatok (5) bekezdés szerinti földrajzi felmérése nem szükséges.

(8) Az (5) bekezdésben foglalt eredmények ellenőrzésére a 651/2014/EU bizottsági rendelet 52. cikk (5) bekezdés b) pontja szerinti hatóság nyilvános konzultációt folytat le, amelynek keretében nyilvánosan elérhető honlapon közzéteszi a tervezett állami intézkedést és a (4) bekezdés szerinti földrajzi felmérés részletes adatait. A 651/2014/EU bizottsági rendelet 52. cikk (5) bekezdés b) pontja szerinti hatóság a közzétételtől számított legalább 30 napig tartó konzultáció keretében biztosítja, hogy a tervezett állami intézkedést az érdekelt felek észrevételezzék, és információt adhassanak az (1) bekezdés szerinti letöltési sebességgel bíró már meglévő vagy a releváns időtávban hitelt érdemlően kiépíteni tervezett hálózataikról.

9/A. § (1) A támogatásnak jelentős minőségbeli javulást kell eredményeznie a már meglévő, valamint a 9. § (4)–(8) bekezdései szerinti földrajzi felmérés és nyilvános konzultáció alapján releváns időtávban hitelt érdemlően kiépíteni tervezett hálózatokhoz képest.

(2) A hitelt érdemlően kiépíteni tervezett hálózatokat csak abban az esetben kell figyelembe venni a minőségbeli javulás értékelésekor, ha azok önmagukban a tervezett, állam által finanszírozott hálózat teljesítményéhez hasonló teljesítményt nyújtanának a célterületeken a releváns időtávon belül.

(3) A jelentős minőségbeli javulás teljesül, ha a támogatott beavatkozás eredményeként

a) jelentős új beruházás kerül megvalósításra a széles sávú hálózatban,

b) a támogatott hálózat a már létező vagy hitelt érdemlően kiépíteni tervezett hálózatokhoz képest jelentős új képességeket vezet be a piac számára a széles sávú internet-hozzáférési szolgáltatások rendelkezésre állása, a kapacitás, a sebesség és a verseny tekintetében, és

c) a szélessávú infrastruktúrába történő beruházás mértéke meghaladja a támogatott beavatkozás elszámolható költségeinek 70%-át.

(4) A támogatott beavatkozásnak a letöltési sebességet a jelenlegi hálózathoz képest

a) a 9. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben legalább háromszorosra kell növelnie,

b) a 9. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben legalább háromszorosra kell növelnie, és csúcsidei feltételek mellett legalább 1 Gbps letöltési sebességet kell biztosítania.

9/B. § (1) A támogatott hálózathoz tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételek mellett nagykereskedelmi hozzáférést kell biztosítani, melyet nem érint a hálózat tulajdonosának, üzemeltetőjének vagy működtetőjének személyében bekövetkező változás.

(2) A nagykereskedelmi hozzáférést a hálózat – ideértve a hálózat azon részeit is, amelyek nem részesültek állami finanszírozásban, vagy amelyeket nem a kedvezményezett épített ki – kapacitásának legalább 50%-ában és legalább három hozzáférést igénylő számára kell biztosítani.

(3) Az aktív nagykereskedelmi hozzáférést a támogatott hálózat üzemeltetésének kezdetétől legalább tíz évig, széles sávú infrastruktúrához biztosított nagykereskedelmi hozzáférést az infrastruktúra elemeinek hasznos élettartamáig kell biztosítani.

(4) A nagykereskedelmi hozzáférés a 9. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben virtuális átengedés formájában is biztosítható, amennyiben az elektronikus hírközlési igazgatásért felelős hatóság a virtuális átengedés lehetőségét előzetesen jóváhagyja. Ebben az esetben a hozzáférést a (3) bekezdéstől eltérően a virtuális átengedéssel helyettesített infrastruktúra hasznos élettartamával megegyező időtartamra kell biztosítani.

9/C. § (1) A nagykereskedelmi hozzáférés díja

a) a támogatással érintett területtel összehasonlítható, és annál versenyképesebb magyarországi területeken érvényesülő nagykereskedelmi árak átlaga, vagy

b) elektronikus hírközlési igazgatásért felelős hatóság által jóváhagyott vagy meghatározott árak vagy

c) költségalapú árképzés vagy az ágazati szabályozási kerettel összhangban lévő módszertan alapján határozható meg.

(2) A nemzeti szabályozó hatóság ágazati szabályozási keret szerinti hatáskörének sérelme nélkül a nagykereskedelmi hozzáféréssel, a hozzáférési feltételeiről – ideértve a díjszabást is –, valamint a jelen alcím alkalmazásával kapcsolatos viták esetén konzultálni kell a nemzeti szabályozó hatósággal.

9/D. § (1) A támogatás keretében a helyhez kötött széles sávú infrastruktúra kiépítésének, üzemeltetésének és működtetésének teljes költsége elszámolható.

(2) A támogatás maximális összege nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes versenyztetéses kiválasztási eljárásban kialakult gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján, a vonatkozó közbeszerzési jogszabályokkal összhangban, a technológiasemlegesség elvének tiszteletben tartásával állapítható meg.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően, amennyiben a kedvezményezett állami szerv és a támogatás az állami szerv vagy annak szervezeti egysége által helyhez kötött széles sávú hálózat kiépítésére és üzemeltetésére irányul, és az állami szerv vagy annak szervezeti egysége a támogatott hálózatot kizárólag nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtásához

használja, akkor a támogatás összege versenyeztetési kiválasztási eljárás nélkül is megállapítható. Ebben az esetben a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget.

(4) A (3) bekezdés szerinti esetben

a) a működési eredményt az elszámolható költségekből megalapozott előrejelzések alapján, előzetesen szükséges levonni, és visszakövetelési mechanizmus alkalmazásával a támogatást nyújtóknak utólagosan ellenőrizni kell, továbbá a megalapozott előrejelzések elkészítéséhez a beruházás hasznos élettartama alatt várhatóan felmerülő valamennyi költséget és bevételt figyelembe kell venni,

b) a hálózatképzést vagy -működtetést koncesszióba adni, vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes versenyeztetési kiválasztási eljárásban kialakult gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján, a vonatkozó közbeszerzési jogszabályokkal összhangban, a technológiasemlegesség elvének tiszteletben tartásával lehet.

10. § (1) A támogatás arányossága, a túlkompensáció és a kereszttámogatás elkerülése érdekében a kedvezményezett köteles számvitelileg elkülönített nyilvántartást vezetni az állami finanszírozással kiépített hálózat kiépítésének és üzemeltetésének költségeiről, illetve az annak hasznosításából származó bevételekről.

(2) Amennyiben a támogatás összege meghaladja a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget a támogatást nyújtó köteles monitoring rendszert működtetni és visszafizetési mechanizmust alkalmazni."

4. §

A Rendelet 7. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„7. A regionális beruházási támogatás

13. § (1) A regionális beruházási támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) igénybevételének feltétele, hogy a tervezett beruházás olyan induló beruházásnak minősüljön, amelyet az Atr. 25. § (1) bekezdése szerinti területeken kis- és középvállalkozás vagy nagyvállalkozás valósít meg.

(2) Nagyvállalkozás esetén a termelési folyamat alapvető megváltozását eredményező beruházás esetén a támogatás akkor vehető igénybe, ha az elszámolható költségek összege meghaladja az alapvetően megváltoztatandó eredeti termelési folyamathoz kapcsolódó eszközökre a kérelem benyújtásának adóévet megelőző három adóévben elszámolt terv szerinti értékcsökkenés összegét.

(3) Meglévő létesítmény termékkínálatának a létesítményben addig nem gyártott termékkel történő bővítését eredményező induló beruházás esetén az elszámolható költségeknek legalább 200%-kal meg kell haladniuk az eredeti tevékenység keretében használt és az új tevékenység keretében is használni tervezett tárgyi eszközöknek és immateriális javaknak a beruházás megkezdése előtti adóévben nyilvántartott könyv szerinti értékét.

(4) A beruházás megkezdésének napja

a) építési munka esetén az építési naplóba történő első bejegyzés vagy az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás időpontja,

b) tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése esetén

ba) a vállalkozás általi első, jogilag kötelező érvényűnek tekintett megrendelés napja,

bb) – a ba) alpont szerinti megrendelés hiányában – az arra vonatkozóan megkötött, jogilag kötelező érvényűnek tekintett szerződés létrejöttének a napja, vagy

bc) – a ba) alpont szerinti megrendelés és a bb) alpont szerinti szerződés hiányában – a beruházó által aláírással igazolt átvételi nap az első beszerzett gép, berendezés, anyag vagy termék szállítását igazoló okmányon,

c) létesítmény felvásárlása esetén a felvásárlás időpontja, vagy

d) az a)–c) pontok közül több pont együttes megvalósulása esetén a legkorábbi időpont,

azzal, hogy nem tekintendő a beruházás megkezdésének a földterület megvásárlása, ha az nem képezi a beruházás elszámolható költségét, valamint az előkészítő munka költségének felmerülése.

13/A. § (1) A támogatás akkor vehető igénybe, ha a támogatott vállalkozás kötelezettséget vállal arra, hogy a beruházással létrehozott tevékenységet az üzembe helyezés időpontjától számított legalább öt évig, kis- és középvállalkozás esetén legalább három évig fenntartja.

(2) A beszerzett eszköznek újnak kell lennie, kivéve a felvásárlás esetét, vagy ha a beruházó kis- és középvállalkozásnak minősül.

(3) Az (1) bekezdés szerinti követelmény nem akadályozza a gyors technológiai változások miatt a fenntartási időszak alatt korszerűtlenné vált vagy meghibásodott tárgyi eszköz cseréjét, ha a fenntartási időszak alatt a gazdasági tevékenység fenntartása az érintett régióban biztosított. A korszerűtlenné vált vagy meghibásodott és támogatásban már részesült tárgyi eszköz cseréjére a fenntartási időszakban a beruházó állami támogatásban nem

részesülhet. Az új eszköznek a lecserélt tárgyi eszközzel azonos funkcióval és azonos vagy nagyobb kapacitással kell rendelkeznie, továbbá a gyártási időpontja nem lehet korábbi, mint a lecserélt tárgyi eszközé.

(4) A támogatás akkor vehető igénybe, ha a beruházó az elszámolható költségek legalább 25%-át saját forrásból biztosítja, továbbá a teljes beruházás megvalósításához szükséges költségek forrását a támogató számára bemutatja.

(5) A kedvezményezett – a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg – a támogatás visszafizetésének terhe mellett nyilatkozik arról, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőző két évben nem valósított meg áttelepítést abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani, és kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházás befejezését követő legalább két évig nem kerül sor a létesítmény áttelepítésére abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani.

13/B. § Nem nyújtható támogatás

- a) acélipari tevékenységhez,
- b) lignitipari tevékenységhez,
- c) szénipari tevékenységhez,
- d) ellenszolgáltatásért végzett légi, tengeri, közúti, vasúti és belvízi úton történő személy- vagy áruszállítási szolgáltatás nyújtásához vagy a kapcsolódó infrastruktúrához,
- e) energiatermelési, energiátárolási, energiaátviteli, energiaelosztási tevékenységhez és energetikai célú infrastruktúra létrehozását szolgáló beruházáshoz,
- f) szélessávú ágazatban végzett tevékenységhez.

13/C. § (1) A támogatási intenzitás legmagasabb mértéke az egyes területeken az Atr. 25. § (1) bekezdésében meghatározott mérték, figyelemmel a (2)–(6) bekezdésben foglaltakra.

(2) A támogatási intenzitás – a nagyberuházások kivételével – kisvállalkozás esetén 20 százalékponttal, középvállalkozás esetén 10 százalékponttal növelhető, ha a beruházó a kérelem benyújtásakor, valamint a döntés meghozatalakor is megfelel az adott vállalkozási méret feltételeinek.

(3) A támogatási intenzitás legmagasabb mértéke nagyberuházás esetén az Atr. 25. § (3) bekezdésében meghatározott mérték.

(4) Nagyberuházás esetén az odaítélhető összes állami támogatás összegéből le kell vonni a beruházás megkezdését megelőző háromszor háromszázhatvanöt napos időszakban a kedvezményezett által vagy a kedvezményezettől független harmadik félnek nem minősülő beruházó által azonos vármegyében megkezdett olyan beruházáshoz vagy beruházásokhoz odaítélt állami támogatás jelenértéken meghatározott összegét, amely azonos vagy hasonló tevékenységhez kapcsolódik.

(5) Ha az összeszámitási szabály figyelembevétele nélkül az adott beruházáshoz nyújtható állami támogatás jelenértéken kisebb, mint a (4) bekezdés szerint meghatározott támogatási összeg, akkor ez a kisebb összeg az odaítélhető állami támogatás felső korlátja. Ellenkező esetben állami támogatás a (4) bekezdésben meghatározott összegig nyújtható.

(6) Annak kiszámításakor, hogy egy nagyberuházás elszámolható költsége eléri-e a jelenértéken 50 millió eurónak megfelelő forintösszeget, a beruházás elszámolható költségeibe tartozó tételek vagy a létrehozott új munkahelyek személyi jellegű ráfordításai közül a nagyobb értékűt kell elszámolható költségként figyelembe venni.

13/D. § (1) A támogatás keretében elszámolható

- a) a beruházás érdekében felmerült tárgyi eszközök és immateriális javak költsége,
- b) a beruházás által létrehozott munkahelyek két évre számított becsült bérköltsége vagy
- c) az a) és b) pontban szereplő költségtípusok kombinációja, ha az így kapott összeg nem haladja meg az a) és b) pont szerinti összeg közül a magasabbat.

(2) Az elszámolható költség az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a következők szerint határozható meg:

- a) a tárgyi eszköznek az Sztv. 47. §-a, 48. §-a és 51. §-a szerinti költsége,
- b) immateriális javak esetén a vagyoni értékű jogok és a szellemi termékek (a továbbiakban: támogatható immateriális javak) Sztv. 47. §-a, 48. §-a és 51. §-a szerinti költsége,
- c) létesítmény felvásárlása esetén a tárgyi eszközök és a támogatható immateriális javak vételára,
- d) az ingatlan, gép, berendezés bérleti díjának a fenntartási időszak végéig elszámolt összege.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti esetben, ha a tárgyi eszköz és az immateriális javak beszerzéséhez a vásárlást megelőzően már nyújtottak támogatást, ezen tárgyi eszköz és immateriális javak költségét le kell vonni a létesítmény felvásárlásához kapcsolódó elszámolható költségekből. Ha egy kisvállalkozást az eredeti tulajdonos

családtagjai vagy korábbi munkavállalók vesznek át, a tárgyi eszköznek és az immateriális javaknak a vevőtől független harmadik féltől való megvásárlására vonatkozó feltételnek nem kell teljesülnie.

(4) A tárgyi eszköz bérléséhez kapcsolódó költség elszámolható, ha

a) a földterületre vagy épületre vonatkozó bérleti jogviszony nagyvállalkozás esetén a beruházás üzembe helyezését követő legalább öt évig, kis- és középvállalkozás esetén a beruházás üzembe helyezését követő legalább három évig fennáll, illetve

b) a pénzügyi lízing formájában beszerzett üzemre, gépre, berendezésre vonatkozó szerződés tartalmazza az eszköznek a bérleti időtartam lejáratakor történő megvásárlására vonatkozó kötelezettséget.

(5) Tárgyi eszköz esetén az elszámolható költséget a szokásos piaci áron kell figyelembe venni, ha az a beruházó és a beruházótól nem független harmadik vállalkozás között a szokásos piaci áránál magasabb áron kötött szerződés alapján merült fel.

(6) Az immateriális javak költsége elszámolható, ha

a) azokat kizárólag a támogatásban részesült létesítményben használják fel,

b) az az Sztv. előírásai szerinti terv szerinti értékcsökkenési leírás alá esik,

c) azokat szokásos piaci feltételek mellett, a vevőtől független harmadik féltől vásárolják meg,

d) azok kis- és középvállalkozás esetén legalább három évig a beruházó eszközei között szerepelnek, és ahhoz a projekthez kapcsolódnak, amelyhez a támogatást nyújtották,

e) azok nagyvállalkozás esetén legalább öt évig a beruházó eszközei között szerepelnek, és ahhoz a projekthez kapcsolódnak, amelyhez a támogatást nyújtották,

f) azok költsége nagyvállalkozás esetén az elszámolható költségek legfeljebb 50%-át teszik ki.

(7) Nem minősül elszámolható költségnek

a) a szinten tartást szolgáló tárgyi eszköz és immateriális javak költsége,

b) a kérelem benyújtásának napja előtt felmerült költség, ráfordítás.

(8) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a beruházás üzembe helyezését követő háromszor háromszázhatvanöt napon belül újonnan létrehozott munkahelyeken foglalkoztatott munkavállalók – Sztv. 79. §-a szerint elszámolható – személyi jellegű ráfordításának – ide nem értve az egyéb személyi jellegű kifizetéseket – 24 havi összege számolható el a munkakör betöltésének napjától számítva.

(9) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti elszámolható költség esetén akkor nyújtható támogatás, ha

a) a beruházás a kedvezményezettnél foglalkoztatottak számának nettó növekedését eredményezi a beruházás megkezdését megelőző 12 hónap átlagához képest, azt követően, hogy a megszüntetett munkahelyek száma levonásra került a b) pont szerinti időszak alatt létrehozott munkahelyek számából,

b) a munkahelyeket a beruházás befejezésétől számított három éven belül betöltik,

c) kis- és középvállalkozás esetén a beruházó a beruházás megkezdésekor már létező, továbbá a beruházással létrejött új munkahelyeket a munkahely első betöltésétől számított legalább három évig az érintett területen fenntartja,

d) nagyvállalkozás esetén a beruházó a beruházás megkezdésekor már létező, továbbá a beruházással létrejött új munkahelyeket a munkahely első betöltésétől számított legalább öt évig az érintett területen fenntartja.”

5. §

A Rendelet 10. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„10. Az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás

16. § (1) Az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) támogatási program keretében azon tőzsdén nem jegyzett kisvállalkozás (ezen alcím vonatkozásában: kedvezményezett) részére nyújtható, amely

a) legfeljebb öt éve került bejegyzésre,

b) még nem osztott fel nyereséget,

c) nem egy másik vállalkozás tevékenységét vette át, kivéve, ha az átvett tevékenység árbevétele a kedvezményezett árbevételenek kevesebb, mint 10%-át tette ki az átvételt megelőző pénzügyi évben,

d) nem felvásárlás útján jött létre, kivéve, ha a felvásárolt vállalkozás árbevétele a kedvezményezett által a felvásárlást megelőző pénzügyi évben elért árbevételnek kevesebb, mint 10%-át teszi ki, és

e) nem összefonódás útján jött létre, kivéve, ha

ea) az összefonódás útján létrejövő vállalkozás árbevétele kevesebb, mint 10%-kal magasabb, mint az összefonódó vállalkozások által az összefonódást megelőző pénzügyi évben elért összesített árbevétel, vagy

eb) az összefonódásban részt vevő legrégebbi vállalkozás bejegyzésétől számított öt év még nem telt el.

(2) Azon kedvezményezett esetében, amelyet nem kell bejegyezni, az (1) bekezdés a) pontja és e) pont eb) alpontja szerinti ötéves támogathatósági időszak kezdete az az időpont, amikor a vállalkozás megkezdte gazdasági tevékenységét, vagy amikor gazdasági tevékenysége alapján adóztathatóvá válik, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.

(3) Ezen alcím keretében támogatás pénzügyi közvetítón keresztül nem nyújtható.

16/A. § (1) Ha a támogatás formája nem piaci kamatozású, legfeljebb 10 éves futamidőre nyújtott hitel, annak névértéke nem haladhatja meg

a) az 1,1 millió eurót,

b) az Atr. 25. § (1) bekezdése szerinti területen letelepedett vállalkozás esetén a 2,2 millió eurót.

(2) Az 5 és 10 év közötti futamidővel rendelkező hitel nyújtása esetén a névérték legmagasabb összege az (1) bekezdésben meghatározott összeg, valamint a 10 év és a hitel tényleges futamideje hányadosának szorzataként határozható meg. Az 5 évnél rövidebb futamidejű hitel nyújtása esetén a legmagasabb összeg megegyezik az 5 éves futamidejű hitelre vonatkozó legmagasabb összeggel.

16/B. § (1) Ha a támogatás formája nem piaci díj ellenében, legfeljebb 10 éves futamidőre nyújtott kezességvállalás, a kezességvállalással biztosított hitel névértéke nem haladhatja meg

a) az 1,65 millió eurót,

b) az Atr. 25. § (1) bekezdése szerinti területen letelepedett vállalkozás esetén a 3,3 millió eurót.

(2) Az 5 és 10 év közötti futamidővel rendelkező kezességvállalás nyújtása esetén a kezességvállalással biztosított legmagasabb hitelösszeg az (1) bekezdésben meghatározott összeg, valamint a 10 év és a kezességvállalás tényleges futamideje hányadosának szorzataként határozható meg. Az 5 évnél rövidebb futamidejű kezességvállalás nyújtása esetén a legmagasabb összeg megegyezik az 5 éves futamidejű kezességvállalásra vonatkozó legmagasabb összeggel.

(3) A kezességvállalás nem haladhatja meg az alapul szolgáló hitel összegének 80%-át.

16/C. § (1) Ha a támogatás formája vissza nem térítendő támogatás – ideértve a sajáttőke-befektetést és a kvázisajátőke-befektetést is –, adókedvezmény, adómentesség, kamatlábcsoökkentés vagy kezességvállalási díjcsökkentés, annak bruttó támogatási egyenértéke nem haladhatja meg

a) a 0,5 millió eurót,

b) az Atr. 25. § (1) bekezdése szerinti területen letelepedett vállalkozás esetén az 1 millió eurót.

16/D. § (1) A kedvezményezett támogatásban részesülhet a 16/A–16/C. §-ban meghatározott támogatási eszközök kombinációja révén is, ha az egyik támogatási eszközzel nyújtott támogatásnak az adott eszközre vonatkozóan megengedett legmagasabb támogatási összege alapján kiszámított hányadát figyelembe veszik a kombinált eszköz részét képező másik eszközre vonatkozóan megengedett legmagasabb támogatási összeg maradványhányadának meghatározásakor.

(2) Innovatív kisvállalkozás esetén a 16/A–16/C. §-ban meghatározott legmagasabb összegek megkétszerezhetőek.”

6. §

A Rendelet 11. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„11. A kis- és középvállalkozásnak nyújtott innovációs támogatás

17. § (1) A kis- és középvállalkozásnak nyújtott innovációs támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) keretében elszámolható

a) a szabadalmak és egyéb immateriális javak megszerzésének, érvényesítésének és védelmének költsége,

b) olyan, kutató-tudásközvetítő szervezettől vagy nagyvállalkozástól kirendelt, magasan képzett munkaerő költsége, aki kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységen, a kedvezményezettnél újonnan létrehozott, nem helyettesítő munkakörben dolgozik,

c) az innovációs tanácsadás és az innovációs támogató szolgáltatás költsége, ideértve a kutató-tudásközvetítő szervezet, kutatási infrastruktúra, tesztelési és kísérleti infrastruktúra vagy innovációs klaszter által nyújtott ezen szolgáltatásokat is.

(2) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át.

(3) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 100%-áig növelhető, ha az innovációs tanácsadáshoz és innovációs támogató szolgáltatáshoz nyújtott támogatás összege nem haladja meg három év alatt a 220 ezer eurónak megfelelő forintösszeget.”

7. §

A Rendelet 12. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„12. A sportlétesítményhez és multifunkcionális szabadidős létesítményhez nyújtott támogatás

18. § (1) A sportlétesítményhez és multifunkcionális szabadidős létesítményhez nyújtott támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás)

a) beruházási támogatásként sportlétesítmény és multifunkcionális szabadidős létesítmény építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez,

b) működési támogatásként sportlétesítmény működéséhez nyújtható.

(2) A támogatott sportlétesítmény és multifunkcionális szabadidős létesítmény építésével, bővítésével, korszerűsítésével, működtetésével, üzemeltetésével történő megbízás odaítélése során átlátható és megkülönböztetésmentes módon, a vonatkozó közbeszerzési jogszabályok betartásával kell eljárni.

(3) A támogatott sportlétesítményhez és multifunkcionális szabadidős létesítményhez a felhasználók számára átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell hozzáférést biztosítani. A beruházási költséget legalább 30%-ban finanszírozó vállalkozás a támogatott létesítményt kedvezőbb feltételek mellett használhatja, ha e feltételeket nyilvánossá tesz.

(4) A támogatott sportlétesítmény nem állhat egyetlen hivatásos sportoló vagy hivatásos csapat kizárólagos használatában. A sportlétesítményt az éves időbeli kapacitás legalább 20%-ában más hivatásos vagy amatőr sportolónak vagy csapatnak kell használnia. Amennyiben a sportlétesítményt egyidejűleg több használó veszi igénybe, az időbeli kapacitás-kihasználás megfelelő hányadát kell figyelembe venni.

(5) Ha a támogatott sportlétesítményt hivatásos csapatok használják, az esetükben alkalmazott díjszámítási feltételeket nyilvánossá kell tenni.

19. § (1) A beruházási támogatás keretében a tárgyi eszközök és az immateriális javak beruházási költsége számolható el.

(2) Beruházási támogatás esetén a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget.

(3) A működési eredmény mértékét

a) előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján, vagy

b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

20. § (1) A működési támogatás keretében a sportlétesítmény által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülő működési költség – ideértve az igénybe vett szolgáltatások és a karbantartás költségét, a bérleti díjat, a személyi, az anyag-, a kommunikációs, az energia- és az adminisztrációs költségeket is – számolható el.

(2) Működési támogatás esetén az értékcsökkenés és a finanszírozási költségek olyan mértékben nem számolhatóak el, amilyen mértékben az értékcsökkenéssel vagy finanszírozással érintett tárgyi eszközök, immateriális javak tekintetében a kedvezményezett beruházási támogatásban részesült.

(3) Működési támogatás esetén a támogatás nem haladhatja meg a támogatással érintett időszakban keletkező működési veszteséget.

(4) A működésből származó veszteség összegét

a) előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján, vagy

b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell meghatározni.

20/A. § A 2,2 millió eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó támogatás esetén a támogatás összege a 19. § (2) és (3) bekezdésében és a 20. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott módszerek alkalmazásától eltérően is meghatározható, azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladja meg az elszámolható költségek 80%-át."

8. §

A Rendelet 14. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„14. A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

22. § (1) A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás)

a) beruházási támogatásként, ideértve az infrastruktúra építését, bővítését vagy korszerűsítését,

b) zenei és irodalmi alkotások kiadásához nyújtott támogatásként nyújtható.

(2) A támogatás – a nyomtatott vagy elektronikus formában közzétett sajtótermék és magazin kivételével – a következőkhöz nyújtható:

- a) múzeum, levéltár, könyvtár, művészeti és kulturális központ vagy kulturális tér, színház, filmszínház, operaház, koncertterem, egyéb élő előadásokat bemutató szervezet, filmművészeti örökséggel foglalkozó intézmény és egyéb hasonló művészeti és kulturális infrastruktúra, szervezet és intézmény,
- b) tárgyi kulturális örökség, régészeti lelőhely, emlékmű, történelmi emlékhely és épület, a kulturális örökséghez kapcsolódó természeti örökség, kulturális vagy természeti örökséggé nyilvánított örökség,
- c) a szellemi kulturális örökség valamennyi formája, különösen a népi hagyományok, kézművesség,
- d) művészeti vagy kulturális esemény, előadás, fesztivál, kiállítás és hasonló kulturális tevékenység,
- e) kulturális és művészeti oktatási tevékenység, a kulturális kifejezőmódok sokfélesége védelmének és támogatásának jelentőségét tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok, ideértve az új technológiák alkalmazását is ezen célokra,
- f) zenei és irodalmi alkotások írása, szerkesztése, gyártása, terjesztése, digitalizálása, kiadása és fordítása.

23. § (1) Beruházási támogatás keretében a tárgyi eszközök és az immateriális javak következő költségei számolhatók el:

- a) az infrastruktúra építésének, korszerűsítésének, bővítésének, megvásárlásának, megőrzésének és fejlesztésének költsége, ha az infrastruktúra időbeli vagy térbeli kapacitását évente legalább 80%-ban kulturális célra használják,
- b) a kulturális örökség megszerzésének költsége, ideértve a kulturális örökség bérletének, birtokátruházásának és a kulturális örökség áthelyezésének költségeit is,
- c) a tárgyi és szellemi kulturális örökség védelmének, megőrzésének, újjáépítésének és helyreállításának költsége, különösen a megfelelő körülmények között történő tárolás költsége, a speciális eszközök, anyagok használatából fakadó többletköltség, valamint a dokumentációs, kutatási, digitalizálási és publikációs költség,
- d) a közönség kulturális örökséghez való hozzáféréseinek javítását szolgáló intézkedések költsége, különösen a digitalizálással és más új technológiákkal, a speciális szükségletű személyek hozzáférési lehetőségeinek javításával kapcsolatos, valamint a prezentációk, programok és látogatók tekintetében a kulturális sokszínűség elősegítésével kapcsolatos költség,
- e) a kulturális projektek és tevékenységek, együttműködési és csereprogramok, valamint ösztöndíjak költsége, ideértve a kiválasztási eljárást, a marketing és a projekt eredményeként közvetlenül felmerülő költségeket is.

(2) Beruházási támogatás esetén a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény különbségét, azzal, hogy az infrastruktúra üzemeltetője – a támogatást nyújtó döntésétől függően – jogosult észszerű nyereséget szerezni.

(3) A működési eredmény mértékét

- a) előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján, vagy
- b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

24. § A 2,2 millió eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó beruházási támogatás esetén a támogatás összege a 23. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott módszerek alkalmazásától eltérően is meghatározható, azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80%-át.

25. § (1) A 22. § (2) bekezdés f) pontja szerinti támogatás esetén

- a) a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 70%-át, vagy
- b) a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a projektből származó bevételek jelenértékének különbségét, azzal, hogy a bevételeket az elszámolható költségekből előzetesen vagy visszakövetelési mechanizmus alkalmazásával kell levonni.

(2) A 22. § (2) bekezdés f) pontja szerinti támogatás keretében a zenei és irodalmi kiadói költségek számolhatók el, különösen

- a) a szerző díjazása, ideértve a szerzői joggal kapcsolatos költséget is,
- b) a fordító díjazása,
- c) a szerkesztő díjazása,
- d) az egyéb szerkesztési költség, ideértve a korrektúrázás, javítás, lektorálás költségét is,
- e) az elrendezés és nyomdai előkészítés költsége és
- f) a nyomtatás vagy elektronikus közzététel költsége.

9. §

A Rendelet 15. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„15. A kutatásfejlesztési projekthez nyújtott támogatás

28. § (1) A kutatás-fejlesztési projekthez nyújtott támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a (2) bekezdés szerinti kategóriába tartozó kutatás-fejlesztési projekthez nyújtható, beleértve a Horizont 2020 keretprogram vagy a Horizont Európa keretprogram keretében kiválósági pecsét minőségi védjegyben részesült kutatás-fejlesztési projekteket, továbbá a társfinanszírozott kutatás-fejlesztési projekteket és a társfinanszírozott partnerség alakításra irányuló projekteket is.

(2) A kutatás-fejlesztési projekt kategóriái:

- a) alapkutatás,
- b) ipari kutatás,
- c) kísérleti fejlesztés,
- d) megvalósíthatósági tanulmány.

(3) Ha egy projekt több tevékenységet foglal magában, az egyes tevékenységeket be kell sorolni a (2) bekezdés szerinti kutatás-fejlesztési kategóriák közé.

28/A. § (1) Az elszámolható költségeket a kutatás-fejlesztési projekt valamely meghatározott kategóriájához kell rendelni.

(2) A 28. § (2) bekezdés a)–c) pontja esetén a támogatás keretében elszámolható

- a) a kutatók, technikusok és egyéb kiegészítő személyzet személyi jellegű ráfordítása a projektben való foglalkoztatásuk mértékéig,
- b) az eszközök, berendezések költsége a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére, azzal, hogy ahol ezeket az eszközöket és felszereléseket nem a teljes élettartamuk alatt használják a projekthez, csak az általános számviteli elvek alapján elfogadott, a projekt idejére számított amortizációs költségek számolhatóak el,
- c) az épületek és a földterület költsége a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére, azzal, hogy az épületek esetén csak az általános számviteli elvek alapján elfogadott, a projekt idejére számított amortizációs költségek, földterület esetén a kereskedelmi, illetve a ténylegesen felmerülő beruházási költségek számolhatóak el,
- d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező műszaki ismeretek és szabadalmak költsége, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költsége, ha azokat kizárólag a projekthez veszik igénybe,
- e) a további általános és egyéb működési költség, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a projekt folyamán merülnek fel.

(3) A (2) bekezdés e) pontja szerinti költségek – a 651/2014/EU bizottsági rendelet 7. cikk (1) bekezdése harmadik fordulatának sérelme nélkül – egyszerűsített költségelszámolás alapján közvetett költségként is megállapíthatók. A közvetett költségek mértéke nem haladhatja meg a (2) bekezdés a)–d) pontja szerinti elszámolható költségek összegének legfeljebb 20%-át.

(4) A 28. § (2) bekezdés d) pontja esetén a támogatás keretében a megvalósíthatósági tanulmány költsége számolható el.

28/B. § (1) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg

- a) alapkutatás esetén az elszámolható költségek 100%-át,
- b) ipari kutatás esetén az elszámolható költségek 50%-át,
- c) kísérleti fejlesztés esetén az elszámolható költségek 25%-át,
- d) megvalósíthatósági tanulmány esetén az elszámolható költségek 50%-át.

(2) A támogatási intenzitást külön kell megállapítani az egyes kedvezményezettekre, ideértve az (5) bekezdés a) pont ab) alpontja és b) pont bb) alpontja szerinti együttműködési projektben részt vevőket is.

(3) Ipari kutatás, kísérleti fejlesztés és megvalósíthatósági tanulmány esetén az (1) bekezdés szerinti támogatási intenzitás középvállalkozás esetén 10 százalékponttal, kisvállalkozás esetén 20 százalékponttal növelhető.

(4) Ipari kutatás és kísérleti fejlesztés esetén az (1) bekezdés szerinti támogatási intenzitás a (3) bekezdésben foglalt mértéken felül legfeljebb az elszámolható költségek 80%-áig növelhető nagyvállalkozás esetén is oly módon, hogy az (5) bekezdés a) és b) pontja együttesen nem alkalmazható.

(5) Ipari kutatás és kísérleti fejlesztés esetén a támogatási intenzitás

- a) 15 százalékponttal növelhető, ha
  - aa) a projekt az Atr. 25. § (1) bekezdése szerinti területen valósul meg, vagy
  - ab) a projekt hatékony együttműködést foglal magában, és legalább egy kis- és középvállalkozás bevonásával, vagy legalább két tagállamban vagy egy tagállamban és egy, az EGT-megállapodásban szerződő fél között zajlik, és egyik vállalkozás sem viseli az elszámolható költségek több, mint 70%-át, vagy a projekt legalább egy olyan

kutató-tudásközvetítő szervezet bevonásával zajlik, amely egymagában vagy más hasonló szervezetekkel közösen az elszámolható költségek legalább 10%-át viseli, és jogosult közzétenni saját kutatási eredményeit, vagy

ac) a projekt eredményeit széles körben terjesztik konferenciák, publikációk, nyílt hozzáférésű adattárak, ingyenes vagy nyílt forráskódú szoftverek útján, vagy

ad) a kedvezményezett vállalja, hogy a projekt szellemi tulajdon-jogok által védett kutatási eredményeire vonatkozó hasznosítási engedélyeket késedelem nélkül bocsát rendelkezésre piaci áron, megkülönböztetésmentes és nem kizárólagos módon az EGT-n belül érdekelt felek használatára,

b) 25 százalékponttal növelhető, ha

ba) olyan nyílt felhívás alapján került kiválasztásra a projekt, melynek célja, hogy az legalább három tagállam vagy az EGT-megállapodásban szerződő fél közösen tervezett projektjének részét képezze, és

bb) a projekt legalább két – nagyvállalkozás esetén három – tagállamban vagy az EGT-megállapodásban szerződő fél területén működő vállalkozások hatékony együttműködését foglalja magában, és

bc) az a) pont ac) vagy ad) alpontja szerinti feltétel teljesül, azzal, hogy az ac) alpont esetén az eredmények széles körű terjesztésének legalább három tagállamban vagy az EGT-megállapodásban szerződő fél területén kell megvalósulnia.”

10. § A Rendelet 16. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„16. Helyi infrastruktúrára irányuló támogatás

29. § (1) A helyi infrastruktúra kiépítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtott támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) olyan infrastrukturális fejlesztéshez nyújtható, amely helyi szinten hozzájárul a gazdasági és fogyasztói környezet javításához, valamint az ipari bázis korszerűsítéséhez és fejlesztéséhez.

(2) A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre – a regionális beruházási támogatás kivételével – nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikkei alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez.

(3) A támogatás keretében immateriális javak és tárgyi eszközök költsége számolható el.

(4) A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árnak szokásos piaci árnak kell lennie.

(5) Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

(6) A támogatási összeg nem haladhatja meg az elszámolható költségeknek és a beruházás működési eredményének a különbségét.

(7) A működési eredmény mértékét

a) előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján, vagy

b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag

kell levonni az elszámolható költségekből.”

11. § A Rendelet 23. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„23. A regionális repülőterekhez nyújtott támogatás

41. § (1) A regionális repülőterekre irányuló támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) beruházási támogatásként nyújtható.

(2) A repülőternek valamennyi légitársaság számára hozzáférhetőnek kell lennie. A kapacitás fizikai korlátozottsága esetén a hozzáférést releváns, nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell biztosítani.

(3) Nem nyújtható támogatás

a) meglévő repülőtér áttelepítéséhez vagy új személyforgalmi repülőterek létesítéséhez, ideértve a meglévő repülőterek személyforgalmi repülőtérre történő átalakítását is,

b) azoknak a repülőtereknek, amelyeknek az átlagos éves teherforgalma a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben meghaladta a 200 000 tonnát, és a támogatás az odaítélését követő két pénzügyi évben előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján nem vezethet a repülőtér átlagos éves teherforgalmának 200 000 tonna fölé emelkedéséhez,

c) olyan repülőternek, amelynek az átlagos éves utasforgalma a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben meghaladta a hárommillió főt, és a támogatás az odaítélését követő két pénzügyi évben előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján nem vezethet a repülőtér átlagos éves utasforgalmának hárommillió fő fölé emelkedéséhez,

d) meglévő, a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló, 2008. szeptember 24-i 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 16. pontjában meghatározott menetrend szerinti légi járatokat üzemeltető repülőtertől 100 kilométeren belül elhelyezkedő és onnan gépjárművön, buszon, vonaton vagy nagysebességű vonaton 60 percen belül megközelíthető repülőternek.

(4) A beruházás nem haladhatja meg az észszerű forgalmi előrejelzések alapján a középtávon várt forgalom fogadásához szükséges mértéket.

41/A. § (1) A támogatás keretében a repülőtéri infrastruktúrához kapcsolódó tárgyi eszközök és immateriális javak számolhatók el, ideértve a tervezési költségeket is.

(2) A támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségeknek és a beruházás működési eredményének a különbségét.

(3) A működési eredmény mértékét

a) előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján, vagy

b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag

kell levonni az elszámolható költségekből.

(4) A támogatás összege a (2) bekezdés szerinti felső korláton túl nem haladhatja meg

a) az elszámolható költségek 50%-át azon repülőterek esetében, amelyeknek átlagos éves utasforgalma a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben egymillió és hárommillió fő között alakult;

b) az elszámolható költségek 75%-át azon repülőterek esetében, amelyeknek az átlagos éves utasforgalma a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben nem haladta meg az egymillió főt.

(5) A 41. § (3) bekezdés d) pontja és (4) bekezdése nem alkalmazandó azokra a repülőterekre, amelyeknek az átlagos éves utasforgalma a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben nem haladta meg a 200 000 főt, amennyiben a beruházási támogatás következtében a repülőter átlagos éves utasforgalma valószínűsíthetően nem emelkedik 200 000 fő fölé a támogatás odaítélését követő két pénzügyi évben.

(6) Az (5) bekezdés szerinti kisforgalmú repülőtereknek nyújtott támogatás a támogatást nyújtó választása szerint a (2) bekezdés szerinti maximális támogatási összegig vagy az elszámolható költségek 75%-áig nyújtható."

12. §

A Rendelet 24. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„24. A belvízi kikötő fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás

42. § (1) A belvízi kikötő fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) belvízi kikötő

a) kikötői infrastruktúrájának és hozzáférési infrastruktúrájának – ideértve a töltőinfrastruktúrát is – létrehozására, cseréjére vagy korszerűsítésére irányuló beruházáshoz, valamint

b) kotrásához

nyújtható.

(2) Nem nyújtható támogatás

a) a hajókat fosszilis tüzelőanyagokkal – különösen dízellel, gáz-halmazállapotú földgázzal (sűrített földgáz, CNG), cseppfolyósított földgázzal (LNG) és cseppfolyós propán-bután gázzal (LPG) – ellátó töltőinfrastruktúra építéséhez, telepítéséhez vagy korszerűsítéséhez,

b) a szállítással össze nem függő tevékenységekhez, különösen a kikötő területén működő ipari gyártólétesítményekhez, irodahelyiségekhez és üzletekhez, valamint a kikötői felépítményekhez.

(3) A kikötői infrastruktúra működtetésével, építésével vagy fejlesztésével harmadik felet megbízni, a kikötői infrastruktúrát bérbe adni vagy a kikötői infrastruktúra működtetését, építését vagy fejlesztését koncesszióba adni csak átlátható és megkülönböztetésmentes módon, versenyztetés útján és a vonatkozó közbeszerzési jogszabályok betartásával lehet.

(4) A kikötői infrastruktúrához való hozzáférést az érdekelt felhasználók számára egyenlő és piaci feltételek mellett, megkülönböztetésmentes módon kell biztosítani.

43. § (1) A támogatás keretében a 42. § (1) bekezdés szerinti tevékenységekhez kapcsolódó költségek számolhatók el, ideértve a tervezés költségeit is.

(2) A villamos energiát, hidrogént, ammóniát és metanolt biztosító elektromos és hidrogéntöltő infrastruktúrákhoz nyújtott támogatás esetén a töltőinfrastruktúra megépítésének, telepítésének, korszerűsítésének és bővítésének költségei számolhatók el.

(3) A (2) bekezdés szerinti tevékenységek esetén az elszámolható költségek

a) a töltőinfrastruktúrájának és a kapcsolódó műszaki berendezéseknek a költségei, ideértve a rögzített, mobil vagy úszó létesítményeket,

- b) a töltőinfrastruktúrának a hálózathoz, illetve a helyi villamosenergia- vagy hidrogéntermelő vagy -tároló egységhez való csatlakoztatásához szükséges bármilyen elektromos vagy egyéb komponensek – többek között elektromos kábelek és transzformátorok – telepítésének vagy korszerűsítésének költségei,
- c) az építési munkálatok, a földterület- vagy útátalakítás költségei, a telepítési és a vonatkozó engedélyek beszerzési költségei,
- d) a megújuló villamos energia vagy a megújuló hidrogén helyszíni előállításának beruházási költségei,
- e) a megújuló villamos energia vagy a hidrogén tárolóegységeinek beruházási költségei.
- (4) A (3) bekezdés d) pontja esetén a termelő létesítmény névleges termelési kapacitása nem haladhatja meg a csatlakoztatott töltőinfrastruktúra maximális névleges teljesítményét vagy töltési kapacitását.
- (5) Amennyiben a támogatás hidrogént biztosító töltőinfrastruktúra megépítésére, telepítésére vagy korszerűsítésére irányul, a kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatott töltőinfrastruktúra legkésőbb 2036. január 1-jétől kizárólag megújuló hidrogént fog szolgáltatni.
- (6) Amennyiben a támogatás ammóniát vagy metanolt biztosító töltőinfrastruktúra megépítésére, telepítésére vagy korszerűsítésére irányul, a kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatott töltőinfrastruktúra legkésőbb 2036. január 1-jétől kizárólag olyan ammóniát vagy metanolt fog szolgáltatni, amelynek energiatartalma a biomasszától eltérő megújuló forrásokból származik, és amelyet az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktaiban a nem biológiai eredetű megújuló folyékony és gáznemű közlekedési üzemanyagokra vonatkozóan meghatározott módszerekkel összhangban állítottak elő.
44. § (1) A támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségeknek és a beruházás, illetve a kotrás működési eredményének a különbségét.
- (2) A működési eredmény mértékét
- a) előzetesen, megalapozott előrejelzések alapján, vagy
- b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.
- (3) A 2,2 millió eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó támogatás esetén a támogatás összege az (1)–(2) bekezdésben meghatározott módszertől eltérően is meghatározható, azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80%-át.”

13. § A Rendelet 26. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„26. A kis- és középvállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás

49. § (1) A kis- és középvállalkozásnak nyújtott beruházási támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) kis- és középvállalkozás induló beruházásához nyújtható.
- (2) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg kisvállalkozás esetén az elszámolható költségek 20%-át, középvállalkozás esetén az elszámolható költségek 10%-át.
- (3) A támogatás keretében
- a) a beruházás érdekében felmerült tárgyi eszközök és immateriális javak, beleértve a beruházáshoz és annak üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó egyszeri, nem amortizálható költségeket is,
- b) a közvetlenül a beruházási projekt által létrehozott munkahelyek két évre számított, becsült bérköltsége,
- c) – ha a kapott összeg nem haladja meg az a) és b) pont szerinti összeg közül a magasabbat, akkor – az a) és b) pontban szereplő költségtípusok kombinációja számolható el.
- (4) A támogatás a 13/D. § (2)–(5) bekezdése, (6) bekezdés a)–d) pontja, (7)–(8) bekezdése, valamint (9) bekezdés a)–c) pontja szerinti feltételekkel nyújtható.
- (5) A (3) bekezdés b) pontja szerinti elszámolható költség esetén akkor nyújtható támogatás, ha a kis- és középvállalkozás a beruházás megkezdésekor már létező, továbbá a beruházással létrejött új munkahelyeket a munkahely első betöltésétől számított legalább három évig fenntartja.
- (6) A beruházás megkezdésének napja a 13. § (4) bekezdése szerint kerül meghatározásra.”

14. § A Rendelet

- a) 2. § (2) bekezdés 13. pontjában a „széles sávú infrastruktúrára irányuló” szövegrész helyébe a „helyhez kötött széles sávú infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott” szöveg,
- b) 2. § (2) bekezdés 20. pontjában a „4–28.” szövegrész helyébe a „4–19. és 22–28.” szöveg,
- c) 3. § (1) bekezdés 28. pontjában a „sportvállalkozás” szövegrész helyébe a „sportszervezet” szöveg,

- d) 3. § (1) bekezdés 72. pontjában a „megyében megkezdett,” szövegrész helyébe a „vármegyében megkezdett, ugyanazon vagy hasonló tevékenységhez kapcsolódó,” szöveg,
- e) 11. § (2) bekezdésében az „év” szövegrész helyébe az „év, 2024. január 1-jétől bármely három év” szöveg,
- f) 34. § (5) bekezdésében a „két pénzügyi évben” szövegrész helyébe a „két pénzügyi évben, 2024. január 1-jétől bármely három évben” szöveg,
- g) 35. § (3) bekezdésében a „2023. december 31-ig” szövegrész helyébe a „2024. június 30-ig” szöveg,
- h) 35. § (4) bekezdésében a „2024. június 30-ig” szövegrész helyébe a „2024. december 31-ig” szöveg,
- i) 37. § (1) bekezdésében a „2 000 000 eurónak” szövegrész helyébe a „2 250 000 eurónak” szöveg,
- j) 37. § (2) bekezdésében a „250 000 eurónak” szövegrész helyébe a „280 000 eurónak” szöveg,
- k) 37. § (3) bekezdésében a „300 000 eurónak” szövegrész helyébe a „335 000 eurónak” szöveg,
- l) 37. § (4) bekezdésében a „2 000 000 eurónak” szövegrész helyébe a „2 250 000 eurónak” szöveg,
- m) 37. § (5) bekezdésében a „300 000 eurónak” szövegrész helyébe a „335 000 eurónak” szöveg lép.

15. § Hatályát veszti a Rendelet

- a) 5. § (3) bekezdése,
- b) 7. § (7) bekezdés a) pontjában az „– az induló vállalkozásoknak nyújtott támogatás és a széles sávú infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott beruházási támogatás kivételével –” szövegrész,
- c) 8. § (1) bekezdés b) és c) pontja, valamint
- d) 8. § (3) bekezdése.

16. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

17. § A Rendelet 55. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) E rendeletnek a fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 17/2022. (XII. 1.) MK rendelet uniós támogatási szabályok változásával összefüggő módosításáról szóló 30/2023. (XII. 27.) MK rendelettel (a továbbiakban: Módr5.) megállapított 2. § (2) bekezdését, 3. § (1) bekezdését, 7. § (6) bekezdését, 7. § (7) bekezdés c) pontját, 11. § (2) bekezdését, 34. § (5) bekezdését, 4. alcímét, 7. alcímét, 10–12. alcímét, 14–16. alcímét, 23–24. alcímét, valamint 26. alcímét a Módr5. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”

18. § Ez a rendelet

- a) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet,
- b) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet,
- c) az „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret” című, 2023. március 17-i 2023/C 101/03. számú európai bizottsági közlemény

hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

Rogán Antal s. k.,
Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter

**Az agrárminiszter 154/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről
szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 19. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendelet [a továbbiakban: 99/2002. (XI. 5.) FVM rendelet] 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A rakodóhely, illetve a gyűjtőállomás ENAR-felelőse az (1) bekezdésben foglaltakkal egyezően köteles ellenőrzést végezni, valamint a vágóhídra tovább szállított, az elhullott vagy elveszett állatokról az Országos Adatbázisnak a NÉBIH honlapjáról letöltött formanyomtatvány felhasználásával vagy az elektronikus felületén jelentést tenni.”
- 2. §** A 99/2002. (XI. 5.) FVM rendelet 9. § (2) bekezdésében az „állat útlevelét” szövegrész helyébe az „állat útlevelének másolatát” szöveg lép.
- 3. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 155/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a méhállományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről szóló
70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 17. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A méhállományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről szóló 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet [a továbbiakban: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet] 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § (1) Az újonnan kezdett méhészkedést (méhtartást) a tevékenység megkezdésétől számított nyolc napon belül kell bejelenteni a méhek tartási helye szerint illetékes települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél, aki a méhészt nyilvántartásba veszi. Ha a méhek állandó tartási helye nem a méhész lakóhelyével összefüggő területen (udvarban, kertben stb.) van, a méhész köteles a méhek tartási helyén egy legalább 40×30 cm nagyságú táblán a nevét, a méhészet tenyészetkódját és a telefonszámát jól látható módon feltüntetni.
(2) Ha a méhész a méhészkedést (méhtartást) nem kívánja folytatni, úgy azt legkésőbb nyolc napon belül bejelenti a méhek tartási helye szerint illetékes települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél, aki a méhészt a nyilvántartásból törli.”
- 2. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A méhcsaládokat évente, július 15. és október 15. között – a vándoroltatási vizsgálatról függetlenül – a méhbetegségek felderítése céljából monitoring vizsgálatnak kell alávetni. A vizsgálat megszervezése a járási hivatal, elvégzése pedig a hatósági állatorvos és a méhegészségügyi felelős feladata, akik a vizsgálatról és annak eredményéről az 1. számú mellékletnek megfelelő összesítő kimutatást készítenek. A járási hivatal az 1. számú mellékletnek megfelelő összesítő kimutatás eredeti példányát a vizsgálat befejezését követő tíz munkanapon belül megküldi a vármegyei kormányhivatalnak. A vármegyei kormányhivatal az összesítő kimutatáson szereplő

adatokat a beérkezéstől számított kilencven napon belül összeveti a Tenyészet Információs Rendszerben szereplő, a méhcsaládok számára vonatkozó adattal, és eltérés esetén módosítja azt.”

- 3. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 8. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) A méheket – beleértve az anyát és a fiasítást is – állandó tartási helyükről átköltözés, vándoroltatás vagy elidegenítés esetén hét napnál nem régebbi, a 2. számú melléklet alapján kiállított egészségügyi igazolással szabad kivinni. Az igazolás a kiállítástól számított hét napig, méhek folyamatos vándoroltatása esetén annak egész időtartamára érvényes. Az igazolást – ha jogszabály másképpen nem rendelkezik – az illetékes méhegészségügyi felelős állítja ki.
(2) Az egészségügyi igazolás kizárólag kedvező eredményű vizsgálat esetén állítható ki. A vizsgálatot a méhegészségügyi felelős folytatja le. A vizsgálat elvégzéséért díjat kell fizetni.”
- 4. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A méhek kiszállítását a kiszállítást megelőző, beszállítását annak megtörténtét követő hetvenkettő órán belül be kell jelenteni a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjének. Beszállítás esetén a bejelentést a 3. számú melléklet alapján kiállított nyomtatvány ajánlott levélként vagy elektronikus úton történő megküldésével, vagy személyes eljuttatásával kell teljesíteni. A nyomtatvány igazoló szelvényét a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője – a bejelentés módjától függően – a méhésznek elektronikus vagy postai úton megküldi vagy átadja. Kiszállítás esetén a bejelentést a 4. számú melléklet alapján kiállított nyomtatványon kell teljesíteni személyesen, vagy annak ajánlott levélként vagy elektronikus úton történő megküldésével.”
- 5. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 17. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A méhbetegség megállapítását követően – a helyi zárlat alá vont fertőzött méhészet körül legalább öt km-es sugarú kör által határolt területre – a járási hivatal községi zárlatot rendel el. A helyi zárlat alá volt fertőzött méhészet WGS'84 formátumú GPS koordinátáit és a helyi zárlat elrendeléséről szóló határozatot a járási hivatal megküldi a NÉBIH-nek, amely a zárlat alatt álló területről a honlapján elérhető nyilvántartást vezet, amelyet a honlapján térképes formában közzétesz.”
- 6. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 20. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A községi zárlatot akkor kell feloldani, ha a zárlat alatt álló területen már egy hely sem áll a betegség miatt helyi zárlat alatt. A községi zárlat feloldásáról szóló határozatot a járási hivatal megküldi a NÉBIH-nek.”
- 7. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 30. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Enyhébb költésrohadással fertőzött az a méhészet, amelyben legalább egy beteg méhcsalád található, vagy legalább egy beteg családot tartottak, és az utolsó beteg család felszámolását követően a tizenöt napos megfigyelési idő kedvezően még nem telt le.”
- 8. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„31. § (1) A betegség megállapítását követően a helyi zárlat alatt álló méhészet valamennyi beteg méhcsaládját a járási főállatorvos leolásra vonatkozó határozata alapján – állami kártalanítás mellett – le kell ölteni.
(2) A betegség felszámolása érdekében végzett leölés során a 23. §-ban foglaltak alapján kell eljárni.”
- 9. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 32. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A helyi zárlat alatt álló helyen a beteg vagy a fertőzöttségre gyanús méhcsaládoktól származó mézet, lépet és viaszt a betegség megszűnte után – a járási hivatal engedélyével – a vármegyei kormányhivatal által ellenőrzött felhasználónak lehet átadni, aki az elszállított terméket csak ipari célra használhatja fel.”
- 10. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 1. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 11. §** A 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet
a) 8. § (4) bekezdésében az „állatorvosi igazolást” szövegrész helyébe az „egészségügyi igazolást” szöveg,
b) 9. § (4) bekezdésében az „állatorvosi igazolás” szövegrész helyébe az „állatorvosi vagy egészségügyi igazolás” szöveg,

- c) 25. § (2) bekezdésében a „kiirtott” szövegrész helyébe a „leölt” szöveg,
- d) 26. § (2) bekezdésében, 32. § (4) bekezdésében, 6. számú melléklet 3.3.3. pontjában a „112” szövegrész helyébe a „120” szöveg,
- e) 34. § (1) bekezdésében a „gyógyulásától” szövegrész helyébe a „leölésétől” szöveg,
- f) 2. számú mellékletében az „állatorvosi igazolás” szövegrészek helyébe az „igazolás” szöveg, a „hatósági állatorvos” szövegrész helyébe a „méhegészségügyi felelős” szöveg,
- g) 3. és 4. számú mellékletében az „állatorvosi igazolás” szövegrész helyébe az „egészségügyi igazolás” szöveg lép.

12. § Hatályát veszti a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet

- a) 14. § (1) bekezdése,
- b) 32. § (5) bekezdése,
- c) 33. § (1) bekezdésében a „gyógykezelés elvégzése után” szövegrész,
- d) 33. § (2) bekezdésében az „a gyógykezelés megtörtént,” szövegrész, valamint
- e) 5. számú melléklete.

13. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 155/2023. (XII. 27.) AM rendelethez

„1. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

ÖSSZESÍTŐ MÉHEGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLATOKRÓL

Sorszám	A méhész		Méhek állandó tartási helyének címe	Tenyésztkód	Tartási hely azonosító	A vizsgálat időpontja	Méhcsaládok száma	A betegségre gyanús családok száma		Megjegyzés (megszűnt méhészet esetén a tartás végének időpontja)	Méhész (tulajdonos) aláírása
	neve	lakcíme						Nyúlós költés rothadás	Egyéb		
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
Össz.:											

Igazolom, hogy a községben (városban) tartott, a jegyzőnél bejelentett valamennyi méhészet minden méhcsaládjának vizsgálata megtörtént.

.....
hatósági állatorvos

.....
méhegészségügyi felelős

Megjegyzés: A méhegészségügyi felelős saját méhállományának vizsgálati eredményét egy másik méhegészségügyi felelősnek kell igazolnia.”

**Az agrárminiszter 156/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a tojótyúktartó telepek nyilvántartásba vételének szabályairól szóló 74/2003. (VII. 1.) FVM rendelet
deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 19. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Hatályát veszti a tojótyúktartó telepek nyilvántartásba vételének szabályairól szóló 74/2003. (VII. 1.) FVM rendelet
- a) 3. § (1) bekezdésében a „két példányban történő” szövegrész és
- b) 3. § (5) bekezdése.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 157/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a vágóállatok vágás utáni minősítéséről szóló 75/2003. (VII. 4.) FVM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény 28. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A vágóállatok vágás utáni minősítéséről szóló 75/2003. (VII. 4.) FVM rendelet 10. § (5) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A minősítői működési engedély személyi feltételei:
„b) a NÉBIH által szervezett és lebonyolított hatósági jellegű képzésen való részvételt igazoló dokumentum, melyet a NÉBIH a képzésen való részvételt követően megküld a Pest Vármegyei Kormányhivatal részére.”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az agrárminiszter 158/2023. (XII. 27.) AM rendelete az erdészeti szaporítóanyagokról szóló 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról

A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 30. § (2) bekezdés f) pontjában, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 112. § (2) bekezdés 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. és 5. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet [a továbbiakban: 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet] 17. § (4) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
(A növénytermesztési hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal a csemetekert létesítését engedélyezi, ha)
„e) a kérelmező a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 17. §-a alapján az Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Terméktanács tagja.”
- (2) A 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet 17. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
„(4a) Az Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Terméktanács a tárgyévi küldöttgyűlés után a növénytermesztési hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal részére megküldi a tagjegyzékét.”
- 2. §** Hatályát veszti a 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet
17. § (3) bekezdés b) és f) pontja,
  17. § (3) bekezdés d) pontjában az „a vállalkozói igazolványt és” szövegrész,
  17. § (6) bekezdése,
  21. § (2) bekezdés c) és e) pontja, valamint
  21. § (2) bekezdés d) pontjában az „a vállalkozói igazolvány,” szövegrész.
- 3. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az agrárminiszter 159/2023. (XII. 27.) AM rendelete a növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról

A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 30. § (2) bekezdés a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet [a továbbiakban: 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet] 4. §-át megelőző „Bejelentés állami elismerés céljából végzett fajtavizsgálatra” alcím címe helyébe a következő alcím cím lép:
„Állami elismerés iránti kérelem”
- 2. §** A 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fajtajelölt állami elismerés iránti kérelmét a NÉBIH-hez kell benyújtani az általa rendszeresített és a honlapján közzétett, F 401 jelű elektronikus úrlapon.”

- 3. §** A 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet 18. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A fajta állami elismerése meghosszabbítható, ha a NÉBIH által lefolytatott vizsgálat megállapítja, hogy a fajta eredeti fajtaleírásban rögzített tulajdonságai nem változtak meg. Az állami elismerés meghosszabbítása iránti, a fajta vizsgálatára kiterjedő kérelmet a fajta állami elismerésének lejárati időpontja előtt legalább két évvel kell a NÉBIH-hez benyújtani.”
- 4. §** A 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet 18/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fajta állami elismerése – az állami elismerés lejártá, az elismerés kérelemre történő visszavonása vagy nyilvántartásba vett fajtafenntartó hiánya miatti megszűnés esetén – megújítható, ha a NÉBIH által lefolytatott vizsgálat megállapítja, hogy a fajta eredeti fajtaleírásban rögzített tulajdonságai nem változtak meg. Az állami elismerés megújítása iránti kérelmet a NÉBIH-hez kell benyújtani a fajta állami elismerésének megszűnését követő 2 éven belül.”
- 5. §** A 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet a következő 29/A. §-sal egészül ki:
„29/A. § A növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról szóló 159/2023. (XII. 27.) AM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő fajtavizsgálatok eredményei és – a csak DUS-vizsgálatra kötelezett fajták kivételével – a Fajtaaminósító Bizottság szakmai javaslata alapján a NÉBIH – amennyiben a bejelentő a bejelentését nem vonja vissza – erre irányuló külön kérelem nélkül döntést hoz az állami elismerés megadásáról vagy elutasításáról.”
- 6. §** A 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet
1. § a) pontjában a „bejelentésére” szövegrész helyébe a „kérelmére” szöveg,
  3. § 5. pontjában a „fajtavizsgálatra bejelentett” szövegrész helyébe a „fajtavizsgálat iránti kérelemben bejelentett” szöveg,
  3. § 6. pontjában a „vizsgálatra bejelentett” szövegrész helyébe a „vizsgálat iránti kérelemben bejelentett” szöveg,
  4. § (2) bekezdés c) pontjában, 4. § (3) bekezdés a) pontjában, 4. § (5) bekezdésében, 5. § (2), (4), (5), (6) és (7) bekezdésében, 6. § (2) bekezdésében, 9. § (4) bekezdés b) pontjában, 11. § (1) és (3) bekezdésében, 12. § (2) és (5) bekezdésében, 13. § (1)–(3) bekezdésében, 14. §-ában, 18. § (4) bekezdés c) pontjában, 18/A. § (2) bekezdés c) pontjában, 20. § (1) bekezdés a) d), f) és g) pontjában, 22. § (1) bekezdés b) pontjában a „bejelentő” szövegrész helyébe a „kérelmező” szöveg,
  4. § (2) bekezdés f) pontjában, 4. § (4) és (5) bekezdésében, 4. § (6) bekezdés b) és c) pontjában, 4. § (9) bekezdésében, 5. § (3) és (4) bekezdésében, 16. §-ában a „bejelentés” szövegrész helyébe a „kérelem” szöveg,
  4. § (3) bekezdés nyitó szövegrészében a „bejelentéshez” szövegrész helyébe a „kérelemhez” szöveg,
  4. § (9) bekezdésében, 9. § (4) bekezdésében, 10. § (2) bekezdésében, 12. § (1) bekezdésében, 15. § (1) bekezdésében a „bejelentett” szövegrész helyébe a „kérelemben bejelentett” szöveg,
  4. § (9) bekezdésében a „bejelenteni” szövegrész helyébe a „kérelmezni” szöveg,
  5. § (1) bekezdésében a „bejelentési” szövegrész helyébe a „kérelem benyújtására nyitva álló” szöveg,
  5. § (2) bekezdésében a „bejelentett” szövegrész helyébe a „kérelmezett” szöveg, a „bejelentésekor” szövegrész helyébe a „kérelmezésekor” szöveg,
  5. § (4) bekezdésében a „bejelentéseket” szövegrész helyébe a „kérelmeket” szöveg, a „bejelentésre” szövegrész helyébe a „kérelemre” szöveg, a „bejelentővel” szövegrész helyébe a „kérelmezővel” szöveg,
  5. § (5) és (6) bekezdésében, 10. § (3) bekezdésében a „bejelentést” szövegrész helyébe a „kérelmet” szöveg,
  6. § (1) és (2) bekezdésében, 17. § (2) bekezdés nyitó szövegrészében a „bejelentésben” szövegrész helyébe a „kérelemben” szöveg,
  6. § (1) bekezdésében a „bejelentés időpontja” szövegrész helyébe a „kérelem beérkezésének időpontja” szöveg,
  8. § (1) bekezdésében a „bejelentett” szövegrész helyébe a „kérelemben bejelentett” szöveg, a „bejelentés sorrendjében” szövegrész helyébe a „bejelentés, illetve a kérelem beérkezésének sorrendjében” szöveg,
  9. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében a „bejelentések” szövegrész helyébe a „kérelmek” szöveg, az „a földművelésügyi” szövegrész helyébe az „az agrárpolitikáért felelős” szöveg,
  9. § (6) bekezdésében a „bejelentőnél” szövegrész helyébe a „kérelmezőnél” szöveg,
  12. § (2) bekezdésében a „bejelentővel” szövegrész helyébe a „kérelmezővel” szöveg,

19. 13. § (2) bekezdésében és 16. §-ában a „bejelentőnek” szövegrész helyébe a „kérelmezőnek” szöveg,
  20. 13. § (2) bekezdésében a „bejelentésének” szövegrész helyébe az „állami elismerés iránti kérelme” szöveg,
  21. 17. § (2) bekezdés c) pontjában és 26. § (4) bekezdésében a „bejelentő” szövegrészek helyébe a „kérelmező” szöveg,
  22. 18. § (3) bekezdésében, 20. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében, 26. § (5) bekezdésében a „miniszter” szövegrész helyébe a „NÉBIH” szöveg,
  23. 20. § (1) bekezdés a) pontjában a „bejelentéskor” szövegrész helyébe a „kérelemben” szöveg,
  24. 21. § (3) bekezdésében a „határozza meg” szövegrész helyébe a „határozza meg, a miniszter hagyja jóvá” szöveg
- lép.

7. § Hatályát veszti a 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet

- a) 17. § (3b) bekezdése,
- b) 18. § (4) bekezdés a) pontja és
- c) 19. § (1) bekezdése.

8. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 160/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának
szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény 100. § (1) bekezdés c) pont 16., 20. és 25. alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 11. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet [a továbbiakban: 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet] 3. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § Hatályát veszti a 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet

- a) 9. § (3) bekezdés b) pontjában a „közjegyző által hitelesített” szövegrész,
- b) 3. számú melléklet I. pont 2.3. pontja, valamint
- c) 15. számú melléklet 1. pont 1.3. alpontjában és 2. pont 2.3. alpontjában a „személyazonosságát igazoló okmányának típusa és száma,” szövegrész.

3. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 160/2023. (XII. 27.) AM rendelethez

A 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 3. számú melléklet I. pontja a következő 1.4. alponttal egészül ki:
(A kérelem tartalmazza:)

„1.4. védett természeti terület vagy erdőterület esetében a környezetvédelmi engedély számát.”

**Az agrárminiszter 161/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről szóló 82/2004. (V. 11.) FVM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A gyümölcs és zöldség ellenőrzéséről szóló 82/2004. (V. 11.) FVM rendelet [a továbbiakban: 82/2004. (V. 11.) FVM rendelet] 8. § (1) bekezdésében a „telefaxon” szövegrész helyébe az „elektronikus úton” szöveg lép.
- 2. §** Hatályát veszti a 82/2004. (V. 11.) FVM rendelet 2. számú melléklet 3. pont 3.1. alpontjában a „fax,” szövegrész.
- 3. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 162/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint
a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló
89/2004. (V. 15.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról ésállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet [a továbbiakban: 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet] 25/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az (1) bekezdés szerinti engedélyes minden év március 31-ig elektronikus adathordozón vagy elektronikus úton benyújtja a kereskedelmi forgalomban lévő készítmények aktualizált termékcímkeit és a biztonsági adatlap frissített változatát, amennyiben azokban változás következett be.”
- 2. §** A 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet
6. § (6) bekezdésében az „elektronikus adathordozón” szövegrész helyébe az „elektronikus adathordozón vagy elektronikus úton” szöveg,
  7. § (2) bekezdésében az „elektronikus adathordozón, két példányban” szövegrész helyébe az „elektronikus adathordozón vagy elektronikus úton” szöveg,
  15. § (1) bekezdésében és 25/A. § (1) bekezdésében a „digitális adathordozón” szövegrész helyébe a „digitális adathordozón vagy elektronikus úton” szöveg,
  15. § (1) bekezdésében, 25. § (1) bekezdésében, 25/A. § (3) bekezdésében az „elektronikus adathordozón” szövegrész helyébe az „elektronikus adathordozón vagy elektronikus úton” szöveg,
  2. számú melléklet A. rész 1. pont 1.1. alpontjában, 3. számú melléklet A. rész 1. pont 1.1. alpontjában a „telefon- és telefax-számát” szövegrészek helyébe a „telefonszámát” szöveg,
  2. számú melléklet A. rész 1. pont 1.2. alpontjában a „telefon- és telefax-számot” szövegrész helyébe a „telefonszámot” szöveg,
  2. számú melléklet B. rész 1. pont 1.1. alpontjában a „telefon- és faxszámát” szövegrészek helyébe a „telefonszámát” szöveg,
  2. számú melléklet B. rész 1. pont 1.2. alpontjában a „telefon- és telefax szám” szövegrész helyébe a „telefonszám” szöveg,

- i) 3. számú melléklet A. rész 1. pont 1.2. alpontjában a „telefon- és telefax-szám” szövegrész helyébe a „telefonszám” szöveg,
- j) 3. számú melléklet B. rész 1. pont 1.1. alpontjában a „telefon- és telefax-számát” szövegrész helyébe a „telefonszámát” szöveg, a „telefon és faxszámát” szövegrész helyébe a „telefonszámát” szöveg,
- k) 3. számú melléklet B. rész 1. pont 1.2. alpontjában a „telefon és telefax számát” szövegrész helyébe a „telefonszámát” szöveg, valamint
- l) 14. számú melléklet k) pontjában a „telefon- és faxszáma” szövegrész helyébe a „telefonszáma” szöveg lép.

3. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 163/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a terménővelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szőló
36/2006. (V. 18.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatóságai felügyeletéről szőló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 12. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szőló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A terménővelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szőló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet [a továbbiakban: 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet] 4. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) Az engedélyező hatóság gondoskodik az engedély megadásához szükséges, az 1. számú melléklet 15.11-15.14. pontja szerinti engedély másolatának beszerzéséről, ha azt a kérelmező a terménővelő anyag forgalomba hozatali és felhasználási engedélye iránti kérelméhez nem mellékelte.”
- 2. §** A 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az engedély határozatlan ideig hatályos.”
- 3. §** A 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet 9. § (8) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
(Az engedélyt vissza kell vonni, ha)
„f) az engedélyező hatóság által lefolytatott ellenőrzés vagy az utólag elvégzett vizsgálat eredménye szerint valamely már engedélyezett termék nem felel meg az engedélyezési követelményeknek.”
- 4. §** A 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet 18. §-a a következő (3e) és (3f) bekezdéssel egészül ki:
„(3e) E rendeletnek a terménővelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szőló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról szőló 163/2023. (XII. 27.) AM rendelettel (a továbbiakban: MódR2.) megállapított 8. § (1) bekezdését és 9. § (8) bekezdés f) pontját a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
(3f) A MódR2. hatálybalépése előtt határozott időre kiadott és a MódR2. hatálybalépésekor hatályos terménővelő anyag forgalomba hozatali és felhasználási engedélyek határozatlan időre szőló hatályúakká válnak.”
- 5. §** Hatályát veszti a 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet
- a) 7. § (5) bekezdés k) pontja,
  - b) 7. § (7) bekezdésében az „az engedély lejártának időpontját,” szövegrész,
  - c) 8. §-át megelőző „Az engedély ismételt megadása” alcím,
  - d) 8. § (2) és (3) bekezdése,
  - e) 9. § (7) bekezdése és
  - f) 4. számú melléklet 1. pontjában az „és hatálya” szövegrész.

6. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 164/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az egyes növényvédő szerek forgalmazásával, illetve felhasználásával kapcsolatban külföldön
szerzett szakmai gyakorlaton alapuló képzés elismerésének részletes szabályairól szóló
8/2007. (I. 31.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 8. és 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Az egyes növényvédő szerek forgalmazásával, illetve felhasználásával kapcsolatban külföldön szerzett szakmai gyakorlaton alapuló képzés elismerésének részletes szabályairól szóló 8/2007. (I. 31.) FVM rendelet 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdés szerinti dokumentumokat a származási tagállam nyelvén kell benyújtani azok hiteles magyar fordításával együtt. Nem szükséges csatolni a dokumentumok hiteles fordítását, ha a vármegyei kormányhivatal valamely ügyintézője az adott nyelvből államilag elismert, legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Azon nyelvek listáját, amelyek esetében hiteles magyar fordítás nem szükséges, a vármegyei kormányhivatal a honlapján közzéteszi.”

2. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 165/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek
hatósági ellenőrzéséről szóló 68/2007. (VII. 26.) FVM–EüM–SZMM együttes rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 18. és 28. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek hatósági ellenőrzéséről szóló 68/2007. (VII. 26.) FVM–EüM–SZMM együttes rendelet 6. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az élelmiszer-vállalkozó a tevékenység végzésének helye szerint illetékes növény- és talajvédelmi hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatalhoz (a továbbiakban: vármegyei kormányhivatal) regisztráció céljából köteles bejelenteni az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló törvény szerinti FELIR azonosítóját, az áruforgalom és vevőkör kiterjedését és az alkalmazott minőségügyi rendszer megnevezését.”

2. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 166/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a nyers tej vizsgálatáról szóló 16/2008. (II. 15.) FVM–SZMM együttes rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 18. és 28. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A nyers tej vizsgálatáról szóló 16/2008. (II. 15.) FVM–SZMM együttes rendelet 5. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A laboratórium feladatai:
„a) az 1. számú melléklet 1. pontja szerinti laboratórium listát vezet a mintavétel végrehajtására jogosult személyek elérhetőségéről, amelyet az elérhetőségi adatok változása esetén elektronikusan megküld a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (a továbbiakban: NÉBIH), illetve tájékoztatásul a Kincstárnak;”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 167/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet deregulációs
szempontú módosításáról**

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 66. § (2) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 6. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet 3/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Telepítés megvalósítása esetén – ha az engedélyezett talajvédelmi terv annak időpontját nem tartalmazta – az engedélyes a tervezett telepítés (talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás vagy ültetés) megkezdését megelőzően legalább öt munkanappal írásban bejelenti a talajvédelmi hatóságnak.”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 168/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az erdők felújításának csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló
102/2008. (VIII. 8.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az erdők felújításának csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 102/2008. (VIII. 8.) FVM rendelet 7. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A forráshiány miatt elutasított támogatási kérelmek esetében a kérelem azonos tartalommal ismételt benyújtható az erdészeti hatósághoz. A forráshiány miatt ismételt benyújtott támogatási kérelemben meg kell jelölni a korábbi támogatási kérelem elutasításáról szóló határozat számát.”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 169/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a sertésállományok Aujeszky-betegségtől való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról
szóló 30/2009. (III. 27.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 17. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A sertésállományok Aujeszky-betegségtől való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról szóló 30/2009. (III. 27.) FVM rendelet 9. § (2), (3) és (4) bekezdésében a „félévente” szövegrész helyébe az „évente” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 170/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó
támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet 9. § (5) bekezdésében a „postai úton” szövegrész helyébe a „postai vagy elektronikus úton” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 171/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 8., 9., 11. és 53. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet [a továbbiakban: 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet] 35. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A növényvédelmi gépek felülvizsgálatára az jogosult, aki
a) mezőgazdasági gépészmérnök vagy növényorvos végzettséggel rendelkezik,
b) a NÉBIH által szervezett, (4) bekezdés szerinti alapképzésen részt vesz, és
c) szerepel a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára jogosultak nyilvántartásában.”
- (2) A 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 35. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A (4) bekezdés szerinti alapképzés eredményes teljesítése esetén a NÉBIH a felülvizsgálatra jogosultat nyilvántartásba veszi, amelyet a honlapján közzétesz.”
- 2. §** A 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 18. § (1) bekezdés c) pontjában a „növényvédelmi” szövegrész helyébe a „növényvédelmi vagy erdővédelmi” szöveg lép.
- 3. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 172/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található
megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint ezek hatósági ellenőrzéséről szóló
66/2010. (V. 12.) FVM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 10., 16. és 18. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint ezek hatósági ellenőrzéséről szóló 66/2010. (V. 12.) FVM rendelet 11. § (2) bekezdésében a „hirdetőtábláján” szövegrész helyébe a „honlapján” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 173/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól szóló
40/2012. (IV. 27.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 43. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól szóló 40/2012. (IV. 27.) VM rendelet 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A bevallásra kötelezett a képviselőtének ellátására állandó meghatalmazást vagy megbízást adhat írásban az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) szerinti elektronikus azonosítással rendelkező természetes személy számára. Amennyiben a meghatalmazást nem a rendelkezési nyilvántartásban rögzítették, úgy a képviselőt a NÉBIH-hez be kell jelenteni, a NÉBIH honlapján közzétett elektronikus formanyomtatvány kitöltésével. E-ügyintézési tv. szerinti elektronikus azonosítással nem rendelkező vagy elektronikusan eljárni nem kívánó meghatalmazó esetén a meghatalmazás vagy megbízás eredeti vagy hiteles másolati példányát postai úton kell megküldeni a NÉBIH számára.”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 174/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok
megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 23. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet [a továbbiakban: 45/2012. (V. 8.) VM rendelet] 19. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A 18. § szerinti hatósági nyilvántartást – a 8. § (1) bekezdésében és a 18. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével – a járási hivatal vezeti. Az üzemeltető – a járási hivatal megkeresésére – 5 évente nyilatkozik a járási hivatalnak a tevékenysége végzésének folytatásáról.”
- (2) A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 19. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) Állati eredetű mellékterméket – a 16. § (2) és (4) bekezdése kivételével – csak az szállíthat, akit a telephelye, több telephellyel rendelkező szállító esetében a székhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatal az állati eredetű melléktermékek szállítására nyilvántartásba vett. A nyilvántartásba vétel előfeltétele, hogy a szállításra használt járművet a járási hivatal előzetesen a 142/2011/EU bizottsági rendelet VIII. melléklet I. fejezetében foglaltak alapján engedélyezze. A járási hivatal engedélye öt évig hatályos. A járási hivatal engedélyének megléte nem mentesít az egyéb jogszabályok által előírt engedélyek megszerzése alól. A járási hivatal az engedély megadását követően a nyilvántartásba vétel céljából értesíti az illetékes vármegyei kormányhivatalt.
- (4a) A vármegyei kormányhivatal törli az üzemeltetőt a nyilvántartásból,
- a) ha az üzemeltető a tevékenység végzése feltételeinek nem felel meg, vagy
- b) a (4) bekezdés szerint engedélyezett jármű engedélye lejárt vagy azt a járási hivatal visszavonta.”
- 2. §** A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet a következő 30/A. §-sal egészül ki:
- „30/A. § (1) A nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról szóló 174/2023 (XII. 27.) AM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 19. § (4) és (4a) bekezdését a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
- (2) A Módr. hatálybalépése előtti, szállítási tevékenység végzésére szóló nyilvántartásba vétel határozatlan időbeli hatályúvá válik.”
- 3. §** Hatályát veszti a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet
- a) 17. § (2) és (5) bekezdése,
- b) 17. § (6) bekezdésében a „kizárólag” szövegrész,
- c) 4. melléklete.
- 4. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 175/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági
szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak
mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló
63/2012. (VII. 2.) VM rendelet módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 35. pontjában és (5) bekezdés i) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 148. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben a következőket rendelem el:

- 1. §** A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet [a továbbiakban: 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet] 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Hatályát veszti a 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 1. melléklet 4. pont 4.2. sora.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő harmincegyedik napon lép hatályba.

*Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter*

1. melléklet a 175/2023. (XII. 27.) AM rendelethez

A 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 1. melléklet 19. pontja helyébe a következő pont lép:

„19.	NÖVÉNYFAJTÁK ÁLLAMI ELISMERÉSÉVEL KAPCSOLATOS IGAZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJAK	
19.1.	Új növényfajta állami elismerése iránti bejelentés	
19.1.1.	Új fajtabejelentés nyilvántartásba vétele – a zöldségnövény fajok tájfajtáinak és házikerti fajtáinak, valamint a gyümölcs tájfajták kivételével	46 800
19.1.2.	Előterjesztés készítése állami elismerésre, meghosszabbításkor is	18 750
19.1.3.	Új növényfajta felvétele a Nemzeti Fajtajegyzékre – a zöldségnövény fajok tájfajtáinak és házikerti fajtáinak, valamint a gyümölcs tájfajták kivételével	79 500
19.1.4.	Fajtaoltalmi jelentés készítése és kiadása a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala részére	18 750
19.1.5.	Állami elismerés meghosszabbítási kérelmének nyilvántartásba vétele	23 400
19.1.6.	Állami elismerés meghosszabbítása a Nemzeti Fajtajegyzékben	18 750
19.1.7.	Nem oltalmazott fajták esetén új fajtafenntartó nyilvántartásba vétele	18 750
19.1.8.	Nem oltalmazott fajták esetén új fajtafenntartó bejegyzése a Nemzeti Fajtajegyzékbe	79 500
19.1.9.	Adatváltozás átvezetése a nyilvántartási rendszerben	20 850
19.1.10.	Egyedi szaporítási engedély megadása	18 750
19.1.11.	Borszőlő fajta termesztési alkalmassági vizsgálatának engedélyezése	18 750
19.1.12.	Hivatalos (angol vagy magyar nyelvű) kivonat a DUS vizsgálat eredményeiről	18 750
19.1.13.	Igazolás (angol vagy magyar nyelvű) kiadása állami elismerésről	18 750

19.1.14.	Oktatás, vizsgáztatás	20 000
19.2.	DUS vizsgálat éves díja	
19.2.1.	Szántóföldi növények (a kukorica, a napraforgó, a repce, a rozs, a takarmánycirok, a búza és a kender hibrideknél a díjtételeket a hibridekre, a vonalakra és az alapegyszeresekre külön-külön kell fizetni) a cukorrépa kivételével, és zöldségnövények, valamint gyógy-, fűszer- és illóolajos növények vizsgálati alapdíja	127 680
19.2.1.1.	Cukorrépa vizsgálati alapdíj	63 840
19.2.2.	Szőlő és gyümölcsstermő növények vizsgálati alapdíja termőkorban	96 880
19.2.3.	Szőlő és gyümölcs ültetvények esetében a nem termő években fizetendő díj	58 565
19.2.4.	Dísznövények, erdészeti és fásszárú energetikai növények vizsgálati díja	94 080
19.2.5.	Kukorica és napraforgó gélelektroforézis vizsgálat (hibridfajták szülőkomponenseinek meghatározása)	28 350
19.2.6.	Nem oltalmazott fajták esetén az új fajtafenntartó bejegyzéséhez végzett 1 éves DUS vizsgálat díja	19.2.1– 19.2.5. pont szerint
19.2.7.	A fajtafenntartás ellenőrzése érdekében végzett fajtaazonosságot megállapító vizsgálat díja	
19.2.7.1.	szántóföldi növények	63 840
19.2.7.2.	zöldség-, gyógy-, fűszer- és illóolajos növények	44 688
19.2.7.3.	szőlő, gyümölcs, erdészeti növények, fásszárú energetikai növények és dísznövények	31 282
19.2.8.	Az állami elismerésre kötelezett fajoknál az állami elismerés meghosszabbításának vizsgálati díja esetében	a vizsgálati alapdíj 50%-a számítandó fel
19.2.9.	A nem állami elismerésre kötelezett fajoknál az állami elismerés meghosszabbításának vizsgálati díja esetében	minden díjtétel 50%-a számítandó fel
19.2.10.	DUS vizsgálatához előírt rezisztencia vizsgálatok díja kórokozónként	12 750
19.3.	Gazdasági értékvizsgálat éves díja	
19.3.1.	Gazdasági értékvizsgálat alapdíja szántóföldi növényeknél	
19.3.1.1.	kender, lucerna, fűfélék, napraforgó, cukorrépa, kukorica, burgonya esetén	212 800
19.3.1.2.	gabonafélék esetén	142 240
19.3.1.3.	egyéb növényfajok esetén	181 440
19.3.2.	Gazdasági értékvizsgálat alapdíja szőlőnél, erdészeti és fásszárú energetikai fajtáknál	48 440
19.3.3.	Szőlőfajták beltartalmi és érzékszervi vizsgálata	41 700
19.3.4.	Gazdasági értékvizsgálathoz előírt növénykórtani vizsgálatok	
19.3.4.1.	őszi búza, tönkölybúza, őszi durum búza, őszi árpa, kukorica, napraforgó, burgonya, cukorrépa esetében	74 550
19.3.4.2.	tavaszi árpa, borsó, szója esetében	30 000
19.3.4.3.	egyéb szántóföldi növényfaj esetében	7 500"

**Az agrárminiszter 176/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló
65/2012. (VII. 4.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 14., 15. és 16. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet [a továbbiakban: 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet] 5. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- (2) A 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet 6. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
- (3) A 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet 11. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 176/2023. (XII. 27.) AM rendelethez
„5. melléklet a 65/2012. (VII. 4.) VM rendelethez

Egyes takarmányvállalkozások előállítással is foglalkozó létesítményei engedélyezéséhez, illetve bejelentéséhez benyújtandó adatok

Az engedély iránti kérelemnek, illetve bejelentésnek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. Az Éltv. 38. § (2) bekezdés c) vagy d) pontja szerinti adatokat.
2. A tevékenységhez használt ingatlan vonatkozásában a tulajdoni lap vagy bérleti szerződés dokumentumait.
3. A berendezések megnevezését, típusát, teljesítményét, beleértve a mobil keverőt.
4. Az előállítani kívánt takarmány
  - 4.1. megnevezését, állatfajonként és takarmánytípusonként (például takarmánykeverék),
  - 4.2. előállításához felhasznált alkotók (például alapanyagok, kiegészítő takarmányok) megnevezését,
  - 4.3. előállításának célját (például kizárólag saját tulajdonú állatállomány részére).
5. Gyógyszeres takarmányok, gyógyszeres köztes termékek esetében a gyógyszer-hatóanyagok megnevezését, és a késztermék(ek) gyógyszer tartalmát (mg/kg).
6. Kokcidiosztatikum, hisztomonosztatikum takarmány-adalékanyagot tartalmazó takarmányok esetében a hatóanyag megnevezését, késztermékre vetített mennyiségét (mg/kg).
7. Azon állati eredetű takarmány-alapanyagok megnevezését, amelyek takarmányba keverése a 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. melléklete szerint engedélyköteles tevékenység.
8. A takarmány-előállító létesítmény részletes technológiai leírására vonatkozó adatokat, folyamatábrával, gyártástechnológiai utasítással.”

2. melléklet a 176/2023. (XII. 27.) AM rendelethez

„6. melléklet a 65/2012. (VII. 4.) VM rendelethez

Egyes forgalmazással foglalkozó takarmány-vállalkozások létesítményeinek, illetve forgalmazói tevékenységének engedélyezéséhez benyújtandó adatok

1. Az engedélyköteles forgalmazók által benyújtandó adatok:

1.1. Az Éltv. 38. § (2) bekezdés c) vagy d) pontja szerinti adatok,

1.2. a tevékenységhez használt ingatlan vonatkozásában a tulajdoni lap vagy bérleti szerződés dokumentumai,

1.3. a forgalmazni kívánt takarmányok (vonatkozó jogszabályokban megállapított kategóriák szerinti) felsorolása.

2. A bejegyzett képviselők által az 1. pontban meghatározott adatokon kívül benyújtandó adatok:

2.1. az importálni kívánt takarmány(ok) megnevezése a vonatkozó jogszabályokban megállapított kategóriák szerinti felsorolásban,

2.2. adatszolgáltatás az importálni kívánt takarmány(oka)t előállító, harmadik országbeli létesítményre vonatkozóan,

2.2.1. a takarmány-előállító létesítmény neve, címe, országa,

2.2.2. a harmadik ország illetékes hatósága által kiállított engedély másolata hiteles fordítással,

2.2.3. a magyarországi képviselő – a harmadik ország takarmány-vállalkozása által készített és az illetékes hatóság által ellenjegyzett vagy az illetékes hatóság által kiállított, a takarmány-előállító létesítményre vonatkozó – írásos nyilatkozata arról, hogy

2.2.3.1. a gyártástechnológia, a termékbiztonsági (HACCP) és minőségbiztosítási rendszer az uniós jogszabályoknak, a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó, illetve a járványvédelmi és állat-egészségügyi (például TSE-) előírásoknak megfelel,

2.2.3.2. a behozni kívánt termék nem tartalmaz az Európai Unióban takarmányozási tilalom alá eső anyagot (például antibiotikum), illetve – a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kivétellel – nem engedélyezett géntechnológiával módosított szervezetet,

2.2.3.3. az előállító létesítményben az Európai Unióban tiltott állati eredetű fehérjét vagy azt tartalmazó terméket nem használnak fel, nem tárolnak, nem kezelnek.”

3. melléklet a 176/2023. (XII. 27.) AM rendelethez

„11. melléklet a 65/2012. (VII. 4.) VM rendelethez

Új takarmány eseti engedélyezése iránti kérelemhez benyújtandó adatok

Új takarmány eseti engedélyezése iránti kérelemhez az alábbi adatokat szükséges benyújtani:

1. Az Éltv. 38. § (2) bekezdés c) vagy d) pontja szerinti adatokat.

2. A takarmányt előállító nevét és címét.

3. A takarmány

3.1. nevét,

3.2. mennyiségi és minőségi összetételét.

4. A takarmány alkalmazása körében

4.1. a takarmány hatását az állattartási, takarmányozási mutatókra és az állatokra, valamint

4.2. a takarmánynak, illetve maradványanyagainak (metabolitjainak) hatását a környezetre.”

**Az agrárminiszter 177/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az élő állatok belföldi szállításának állat-egészségügyi szabályairól szóló 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet
deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 21. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az élő állatok belföldi szállításának állat-egészségügyi szabályairól szóló 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Azokon a területeken, ahol az állatok lábön hajtása gyakori, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalhoz (a továbbiakban: járási hivatal) történő bejelentés alapján az állattartó pihenő- és itatóhelyeket köteles kialakítani. A pihenő- és itatóhelyeket feltűnő módon, táblával meg kell jelölni.”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 178/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti
tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló
34/2013. (V. 14.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 33. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet 17. § (4) bekezdésében az „elektronikus és postai úton térítvevényes szolgáltatással” szövegrész helyébe az „elektronikus úton” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 179/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló
74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 4. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Hatályát veszti az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 4. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében a „ , két példányban” szövegrész.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 180/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a piaci árinformációs rendszer és a tesztüzemi információs rendszer működéséről szóló
127/2013. (XII. 18.) VM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény 28. § (1) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A piaci árinformációs rendszer és a tesztüzemi információs rendszer működéséről szóló 127/2013. (XII. 18.) VM rendelet 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A jelentésre kötelezettnek az 1. melléklet szerinti adattartalmú, az AKI Nonprofit Kft. által rendszeresített és honlapján közzétett azonosító lapot kell kitöltenie, amelyet az azonosító lapon meghatározott címre minden változást követő 15 napon belül meg kell küldenie postai vagy elektronikus úton az AKI Nonprofit Kft. részére.”
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 181/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló
133/2013. (XII. 29.) VM rendelet módosításáról**

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény 72. § (1) bekezdés 1., 10. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet [a továbbiakban: 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet]
- a) 13. § (1) bekezdésében a „34. § (3) bekezdés b)–d) pontjában” szövegrész helyébe a „33. § (1) bekezdés g)–i) pontjában”,
- b) 13. § (2) bekezdésében a „34. § (3) bekezdés e) pontját” szövegrész helyébe a „33. § (1) bekezdés j) pontja szerinti típusát” szöveg lép.
- 2. §** Hatályát veszti a 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet
- a) 28. § (19) bekezdése és
- b) 28. § (20) bekezdésében a „Vízi járműből történő horgászat esetén a vízi jármű indulása minősül a horgászat megkezdésének.” szövegrész.
- 3. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 182/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII. 22.) FM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény 28. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Hatályát veszti a termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII. 22.) FM rendelet 6. § (1) bekezdésében a „postai és” szövegrész.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 183/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról
szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 112. § (2) bekezdés 2., 3., 5., 8., 9. és 14. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 5. pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet [a továbbiakban: 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet] 6. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Ha az erdészeti hatóság elvi engedélyezési eljárás keretében engedélyezte az erdő igénybevételét erdészeti magánút építése céljából, akkor az erdészeti magánút építésének engedélyezésére irányuló kérelemnek az (1) bekezdés szerinti kötelező mellékletei közül csak azokat kell a hatósághoz benyújtani, amelyek az elvi igénybevételi eljárás során még nem kerültek benyújtásra. A kérelmező egyúttal nyilatkozik arról, hogy az elvi engedélyezési eljárásban benyújtott dokumentumokkal megegyező tartalommal kívánja létesíteni a magánutat.”
- 2. §** A 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 30. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A nem elektronikus úton benyújtott erdőtelepítési-kivitelezési tervet két példányban kell a hatóság részére benyújtani.”
- 3. §** A 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 39. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az erdészeti mérő- és megfigyelőrendszer működtetése során
a) az NFK gondoskodik a 38. § (2) bekezdés a) és f)–h) pontja szerinti,
b) a Soproni Egyetem (a továbbiakban: SOE) gondoskodik – az Országos Erdőkár Nyilvántartás adatainak felhasználásával – a 38. § (2) bekezdés b)–d) pontja szerinti,
c) az NFK és a SOE – a szakmai irányító szervük által meghatározott feladatmegosztás alapján – együttesen gondoskodik a 38. § (2) bekezdés e) pontja szerinti,
d) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) gondoskodik a 38. § (2) bekezdés i)–k) pontja szerinti
alrendszerekben folyó adatgyűjtésről és kiértékelésről.”
- 4. §** A 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 50. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az erdőfelújítási biztosíték hatósági letéti számlára, banki átutalással történő megfizetése esetén az átutalás közleményében fel kell tüntetni
a) a letét fajtáját (erdőfelújítási biztosíték) és
b) az erdőfelújítási biztosítékot megállapító határozat ügyiratszámát.”
- 5. §** A 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet
a) 13. § (1) bekezdés a) pontjában a „helyszíneléssel” szövegrész helyébe a „helyszíneléssel és távérzékeléssel” szöveg,
b) 39. § (3) bekezdés nyitó szövegrészában a „SOE” szövegrész helyébe a „SOE és a NÉBIH” szöveg lép.
- 6. §** Hatályát veszti a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet
a) 4. § (1) bekezdésében a „korszerűsíteni,” szövegrész, valamint
b) 65. § (2) bekezdése.
- 7. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 184/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a baromfi ágazatban igénybe vehető állatjóléti támogatások feltételeiről szóló 11/2019. (IV. 1.) AM rendelet
deregulációs szempontú módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Hatályát veszti a baromfi ágazatban igénybe vehető állatjóléti támogatások feltételeiről szóló 11/2019. (IV. 1.) AM rendelet 5. § (9) bekezdése.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 185/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a szarvasmarha gümőkór elleni védekezésről szóló 56/2019. (XII. 12.) AM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 17. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A szarvasmarha gümőkór elleni védekezésről szóló 56/2019. (XII. 12.) AM rendelet 10. § (2) bekezdésében a „helyben szokásos módon” szövegrész helyébe a „vármegyei kormányhivatal honlapján” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 186/2023. (XII. 27.) AM rendelete
a nem állami laboratóriumok engedélyezéséről, nyilvántartásba vételéről és működési feltételeinek
részletes szabályozásáról szóló 8/2021. (III. 10.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 25. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A nem állami laboratóriumok engedélyezéséről, nyilvántartásba vételéről és működési feltételeinek részletes szabályozásáról szóló 8/2021. (III. 10.) AM rendelet [a továbbiakban: 8/2021. (III. 10.) AM rendelet] 3. § (4) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A szolgáltató laboratórium által benyújtott működési engedély iránti kérelem tartalmazza:
„a) a működtetésért felelős személy nevét, elérhetőségét és az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (a továbbiakban: FELIR) azonosítóját,”

- 2. §** A 8/2021. (III. 10.) AM rendelet a következő 18/A. §-sal egészül ki:
„18/A. § (1) A nem állami laboratóriumok engedélyezéséről, nyilvántartásba vételéről és működési feltételeinek részletes szabályozásáról szóló 8/2021. (III. 10.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról szóló 186/2023. (XII. 27.) AM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) módosított 3. § (3) bekezdését a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
(2) A Módr. hatálybalépésének napját megelőzően a 3. § (3) bekezdése szerint határozott időtartamra kiadott és a Módr. hatálybalépésekor hatályos működési engedély határozatlan időtartamúvá válik.”
- 3. §** A 8/2021. (III. 10.) AM rendelet 3. § (3) bekezdésében az „5 évig érvényes” szövegrész helyébe a „határozatlan ideig hatályos” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 187/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az élelmiszerek és az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagok és tárgyak
előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 20/2021. (V. 17.) AM rendelet deregulációs szempontú
módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 34. pontjában, valamint (5) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 3. és 12. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az élelmiszerek és az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagok és tárgyak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 20/2021. (V. 17.) AM rendelet [a továbbiakban: 20/2021. (V. 17.) AM rendelet] 3. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az (1) bekezdésben foglaltakat, illetve az engedélyköteles létesítmény épületgépészeti megfelelőségét, valamint az élelmiszer-előállítási tevékenység jogszabályoknak megfelelő folytatását az engedélyező hatóság évente ellenőrzi.
(4) Az engedélyező hatóság az engedélyköteles létesítmény engedélyét visszavonja, ha a (3) bekezdés szerinti ellenőrzés során megállapításra kerül, hogy az engedélyköteles létesítmény nem felel meg a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek.”
- 2. §** (1) A 20/2021. (V. 17.) AM rendelet 6. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) Ha a bejelentő már rendelkezik FELIR azonosítóval, a (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatokat a bejelentés során nem kell megadnia.”
(2) A 20/2021. (V. 17.) AM rendelet 6. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:
„(6) A bejelentésköteles létesítmény tevékenységének megszüntetését és a 6 hónapot meghaladó teljes vagy részleges szünetelését a 6. § (1) bekezdésében meghatározott élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek be kell jelenteni. A szünetelés időtartama alatt az élelmiszer-vállalkozás a bejelentésben foglalt tevékenységet nem végezheti. Az élelmiszer-vállalkozó a tevékenységet akkor folytathatja ismételten, ha erre vonatkozó szándékát a hatóságnak a tevékenység folytatását megelőzően bejelenti.
(7) A tevékenység megszüntetése és a szüneteltetés 12 hónapot meghaladó időtartama esetén a hatóság a létesítményt törli a nyilvántartásból.”
- 3. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az agrárminiszter 188/2023. (XII. 27.) AM rendelete a szőlő- és borkortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról, valamint az orosz–ukrán konfliktus miatt gazdasági nehézségekkel küzdő agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások részére nyújtandó válságtámogatás igénybevételének általános feltételeiről szóló 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet módosításáról

A szőlészetről és borkoraszatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény 23. § (3) bekezdés 8. pontjában, a 2. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A szőlő- és borkortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet módosítása

1. § Hatályát veszti a szőlő- és borkortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet 19. § i) pont ia), ic) és ih) alpontja.

2. Az orosz–ukrán konfliktus miatt gazdasági nehézségekkel küzdő agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások részére nyújtandó válságtámogatás igénybevételének általános feltételeiről szóló 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet módosítása

2. § Az orosz–ukrán konfliktus miatt gazdasági nehézségekkel küzdő agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások részére nyújtandó válságtámogatás igénybevételének általános feltételeiről szóló 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet [a továbbiakban: 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet] a következő 6/C. §-sal egészül ki:
„6/C. § E rendeletnek a szőlő- és borkortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet deregulációs szempontú módosításáról, valamint az orosz–ukrán konfliktus miatt gazdasági nehézségekkel küzdő agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások részére nyújtandó válságtámogatás igénybevételének általános feltételeiről szóló 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet módosításáról szóló 188/2023. (XII. 27.) AM rendelettel [a továbbiakban: 188/2023. (XII. 27.) AM rendelet] megállapított 3. § (1) bekezdését és 5. § (1) bekezdését a 188/2023. (XII. 27.) AM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”

3. § A 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet

- a) 3. § (1) bekezdés a) pontjában a „250 000” szövegrész helyébe a „280 000” szöveg,
- b) 3. § (1) bekezdés b) pontjában a „2 000 000” szövegrész helyébe az „a 2 250 000” szöveg,
- c) 3. § (1) bekezdés c) pontjában a „300 000” szövegrész helyébe a „335 000” szöveg,
- d) 5. § (1) bekezdésében a „2023. december 31-éig” szövegrész helyébe a „2024. június 30-áig” szöveg lép.

3. Záró rendelkezések

4. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az agrárminiszter 189/2023. (XII. 27.) AM rendelete
az Európai Unió területén történő borpromóció támogatásáról szóló 2/2020. (II. 28.) AM rendelet
és a harmadik országokban történő borpromóció támogatásáról szóló 3/2020. (II. 28.) AM rendelet
módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az Európai Unió területén történő borpromóció támogatásáról szóló 2/2020. (II. 28.) AM rendelet módosítása

- 1. §** Az Európai Unió területén történő borpromóció támogatásáról szóló 2/2020. (II. 28.) AM rendelet [a továbbiakban: 2/2020. (II. 28.) AM rendelet] a következő 18/B. §-sal egészül ki:
„18/B. § E rendeletnek az Európai Unió területén történő borpromóció támogatásáról szóló 2/2020. (II. 28.) AM rendelet és a harmadik országokban történő borpromóció támogatásáról szóló 3/2020. (II. 28.) AM rendelet módosításáról szóló 189/2023. (XII. 27.) AM rendelettel módosított 16. § (4) bekezdését a 15. § (7) bekezdés d) pontja szerint benyújtott kifizetési kérelmek tekintetében is alkalmazni kell.”
- 2. §** A 2/2020. (II. 28.) AM rendelet 16. § (4) bekezdésében a „hatvan” szövegrész helyébe a „száznyolcvan” szöveg lép.

2. A harmadik országokban történő borpromóció támogatásáról szóló 3/2020. (II. 28.) AM rendelet módosítása

- 3. §** A harmadik országokban történő borpromóció támogatásáról szóló 3/2020. (II. 28.) AM rendelet [a továbbiakban: 3/2020. (II. 28.) AM rendelet] a következő 18/B. §-sal egészül ki:
„18/B. § E rendeletnek az Európai Unió területén történő borpromóció támogatásáról szóló 2/2020. (II. 28.) AM rendelet és a harmadik országokban történő borpromóció támogatásáról szóló 3/2020. (II. 28.) AM rendelet módosításáról szóló 189/2023. (XII. 27.) AM rendelettel módosított 16. § (4) bekezdését a 15. § (7) bekezdés d) pontja szerint benyújtott kifizetési kérelmek tekintetében is alkalmazni kell.”
- 4. §** A 3/2020. (II. 28.) AM rendelet 16. § (4) bekezdésében a „hatvan” szövegrész helyébe a „száznyolcvan” szöveg lép.

3. Záró rendelkezések

- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

**Az energiaügyi miniszter 26/2023. (XII. 27.) EM rendelete
a kőolaj és kőolajtermékekre vonatkozó nemzetközi adatszolgáltatásról szóló 20/2004. (II. 27.) GKM rendelet
módosításáról**

A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény 49. § c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A kőolaj és kőolajtermékekre vonatkozó nemzetközi adatszolgáltatásról szóló 20/2004. (II. 27.) GKM rendelet 2. §-a a következő e) ponttal egészül ki:
(A rendelet alkalmazásában)
„e) *kereskedelmi kőolajkészlet*: azon kőolaj- és kőolajtermék készlet, amely nem minősül a 2009/119/EK tanácsi irányelv szerint kötelezően tárolandó kőolajkészletnek, kivéve a technológiai készlet.”
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- 3. §** Ez a rendelet a tagállamok minimális kőolaj- és/vagy kőolajtermék-készletezési kötelezettségéről szóló, 2009. szeptember 14-i 2009/119/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Lantos Lajos Csaba s. k.,
energiaügyi miniszter

**Az energiaügyi miniszter 27/2023. (XII. 27.) EM rendelete
a megújuló forrásokból előállított energia részarányának kiszámítási módszertanáról szóló
1/2012. (I. 20.) NFM rendelet módosításáról**

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (2) bekezdés 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A megújuló forrásokból előállított energia részarányának kiszámítási módszertanáról szóló 1/2012. (I. 20.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A hűtésre használt megújuló energia mennyiségét az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv VII. mellékletének a hűtésre és távhűtésre használt megújuló energia mennyiségének kiszámítására szolgáló módszertan tekintetében történő módosításáról szóló, 2021. december 14-i (EU) 2022/759 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni.”
- (2) Az NFM rendelet 8. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Ez a rendelet az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv VII. mellékletének a hűtésre és távhűtésre használt megújuló energia mennyiségének kiszámítására szolgáló módszertan tekintetében történő módosításáról szóló, 2021. december 14-i (EU) 2022/759 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- 3. §** Ez a rendelet az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv VII. mellékletének a hűtésre és távhűtésre használt megújuló energia mennyiségének kiszámítására szolgáló módszertan tekintetében történő módosításáról szóló, 2021. december 14-i (EU) 2022/759 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Lantos Lajos Csaba s. k.,
energiaügyi miniszter

**Az energiaügyi miniszter 28/2023. (XII. 27.) EM rendelete
a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek
szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet
alapján a villamos energia szolgáltató részére járó ellentételezés kiszámításának módszertanáról szóló
12/2022. (VIII. 11.) TIM rendelet módosításáról**

A veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet 6. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet alapján a villamos energia szolgáltató részére járó ellentételezés kiszámításának módszertanáról szóló 12/2022. (VIII. 11.) TIM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „(2) A villamos energia szolgáltató részére a rezsivédelmi szolgáltatás biztosításához szükséges, a villamosenergia-nagykereskedelem piacán a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által 2022. augusztus 14. napjáig jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesként azonosított villamosenergia-kereskedő (a továbbiakban: érintett villamosenergia-kereskedő) által értékesített teljes mennyiségen belül a 2. melléklet szerinti villamosenergia-mennyiség ellenértéke (a továbbiakban: indokolt ár) nem lehet magasabb
- a) a 2022. évben biztosított rezsivédelmi szolgáltatás ellentételezése esetén a 12,34 Ft/kWh árnál,
- b) a 2022. évet követő években biztosított rezsivédelmi szolgáltatás ellentételezése esetén az 5. § szerinti árnál.
- (3) A villamos energia szolgáltató által az érintett villamosenergia-kereskedőtől beszerzett, a 2. melléklet szerinti villamosenergia-mennyiséget meghaladó, a rezsivédelmi szolgáltatás körében felmerülő igény kielégítéséhez szükséges villamosenergia-mennyiség úgy vehető figyelembe az ellentételezés kiszámítása során, hogy a tárgyév vonatkozóan a tárgyévet megelőző évben beszerzett villamosenergia-mennyiség éven túli, fennmaradó része pedig éven belüli villamosenergia-beszerezésnek minősül.
- (4) Az ellentételezés kiszámítása során a (3) bekezdés szerinti mennyiségen belül az az éven túli villamosenergia-beszerezéssel beszerzett villamos energia vehető figyelembe, amely a villamos energiához kapcsolódó származtatott ügylettel kereskedést biztosító, a tőkepiacról szóló törvény szerinti – Magyarországon engedéllyel rendelkező – szabályozott piacon, határidős ügyletek megkötésével kerül beszerzésre.”
- 2. §** A Rendelet a következő 5/A. §-sal egészül ki:
- „5/A. § A tárgyévet követő év január 31. napjáig – figyelemmel a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése szerinti megfelelőségi vizsgálata eredményére – az energiapolitikáért felelős miniszter a villamos energia szolgáltató részére nyilatkozatot ad ki az ellentételezés megállapítása iránti kérelem vagy annak kiegészítése e rendeletnek való megfeleléséről.”
- 3. §** A Rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „8. § E rendeletnek a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet alapján a villamos energia szolgáltató részére járó ellentételezés kiszámításának módszertanáról szóló 12/2022. (VIII. 11.) TIM rendelet módosításáról szóló 28/2023. (XII. 27.) EM rendelettel módosított 2. § (2)–(4) bekezdése a 2023. évben biztosított rezsivédelmi szolgáltatás ellentételezésének kiszámítása során is alkalmazandó.”
- 4. §** A Rendelet
- a) 4. §-ában a „2022. évre” szövegrész helyébe a „tárgyév” szöveg,
- b) 5. §-ában a „2023. évben alkalmazandó indokolt ár tárgyévi” szövegrész helyébe a „tárgyévben alkalmazandó indokolt ár” szöveg
- lép.

- 5. §** A Rendelet 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 6. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Lantos Lajos Csaba s. k.,
energiaügyi miniszter

1. melléklet a 28/2023. (XII. 27.) EM rendelethez

A Rendelet 2. melléklete a következő 3. ponttal egészül ki:

„3. A villamos energia szolgáltató részére a 2024. évi rezsivédelmi szolgáltatás biztosításához indokolt áron elszámolható villamosenergia-mennyiség

	A	B
1.	Villamos energia szolgáltató	Mennyiség (MWh)
2.	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.	6 122 077
3.	E.ON Áramszolgáltató Kft.	4 733 258

**Az energiaügyi miniszter 29/2023. (XII. 27.) EM rendelete
az egyes folyékony tüzelő- és fűtőanyagok kéntartalmáról szóló 53/2014. (XII. 13.) NFM rendelet
módosításáról**

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes folyékony tüzelő- és fűtőanyagok kéntartalmáról szóló 53/2014. (XII. 13.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A rendelet hatálya
a) a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetségre (a továbbiakban: Szövetség),
b) a mintavételező szervezetre és
c) a forgalmazóra
terjed ki.”
- 2. §** Az NFM rendelet 2. § 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„10. *mintavételező szervezet*: a Szövetség által az energiapolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) szabályozási feladatkörébe tartozó forgalmazási követelmények tekintetében eljáró megfelelőségértékelő szervezetek kijelöléséről szóló jogszabály szerint mintavételezéssel, elemzéssel és adatszolgáltatással megbízott szervezet.”
- 3. §** Az NFM rendelet 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„15. § (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó termékek kéntartalmának megállapított alakulásáról szóló jelentést (a továbbiakban: jelentés) a miniszter számára a Szövetség készíti elő, és a tárgyévet követő év május 31-ig megküldi a miniszternek.

(2) A jelentés a tárgyév folyamán a mintavételező szervezet által a 12. és 13. §-nak megfelelően végzett mintavételezés és a 14. § szerinti elemzés eredményein alapszik. A jelentés elkészítéséhez a mintavételező szervezet az eredményeket a Szövetség rendelkezésére bocsátja.

(3) A jelentés a következő adatokat tartalmazza:

- a) az egyes üzemanyagfajták szerint vételezett minták száma, az üzemanyagfajtából a felhasznált üzemanyag mennyisége, a számított átlagos kéntartalma,
  - b) a mintavételező szervezet által az összes hajón végzett ellenőrzések száma,
  - c) az adott évben előforduló olyan esetek száma és jellege, amikor a vizsgált tüzelőanyag kéntartalma nem volt megfelelő, a kéntartalomra vonatkozó egyedi eredmények meg nem felelésének mértéke, a mintavétel és elemzés útján a mintákban mért átlagos kéntartalom,
  - d) az éves szinten elvégzett dokumentum-ellenőrzések száma, ideértve a tüzelőanyagok szállítójegyei, a tüzelőanyag-vételezési helyek, az olaj-nyilvántartási naplók, a hajónaplók, a tüzelőanyag-cserék és egyéb feljegyzések ellenőrzését,
  - e) a tengeri hajózásban használatos tüzelőanyag rendelkezésre állásának hiányával kapcsolatos bejelentések a 6. §-nak megfelelően, megadva az érintett hajó adatait, azt a vételezési kikötőt és tagállamot, ahol a hiány bekövetkezett, az adott hajó által tett bejelentések számát, valamint a hiányzó tüzelőanyag típusát,
  - f) a tengeri közlekedésben használatos tüzelőanyagoknak a Magyarországon bejegyzett beszállítói neve és címe,
  - g) a nemzeti célkiválasztási mechanizmusok ismertetése, kitérve a riasztásokra, valamint az egyes hajók ellenőrzésének rangsorolásában a távérzékeléses és egyéb technológiák alkalmazására és eredményeire,
  - h) a szabálysértési eljárások és szankciók összesített száma és típusa, az illetékes hatóság által a hajók üzemeltetőire, valamint a tengeri hajózásban használatos tüzelőanyagok beszállítóira kiszabott bírságok mértéke, és
  - i) az egyes hajók kapcsán a hajónapló és a tüzelőanyagok szállítójegyeinek ellenőrzését vagy a tüzelőanyag-mintavételt vagy mindkettőt követően
- ia) a hajó adatai, így IMO-száma, típusa, kora és úrtartalma,
  - ib) a tüzelőanyagok szállítójegyeivel, a tüzelőanyag-vételezési helyekkel, az olaj-nyilvántartási naplókkal, a hajónaplókkal, a tüzelőanyag-cserékkal és egyéb feljegyzésekkel kapcsolatos információk, valamint
  - ic) az adott hajó ellen irányuló végrehajtó intézkedések és nemzeti szintű jogi eljárások vagy szankciók.

(4) A jelentéshez a következő dokumentumokat kell csatolni:

- a) a Magyarország területén bejegyzett tengeri közlekedésben használatos tüzelőanyagok beszállítóival és e tüzelőanyagok kéntartalmával kapcsolatos értesítések és kifogásoló levelek,
- b) beszámoló a Magyarország lobogója alatt közlekedő hajók által alkalmazott alternatív kibocsátás-csökkentési intézkedésekről, ideértve a próbákat és a kibocsátások folyamatos nyomon követését, valamint az alternatív tüzelőanyagok használatát, amely az SO_x-kibocsátások folyamatos ellenőrzése mellett valósul meg, összhangban az 1. és 2. melléklettel, és
- c) az egyes hajók kapcsán a hajónapló és a tüzelőanyagok szállítójegyeinek ellenőrzését vagy a tüzelőanyag-mintavételt vagy mindkettőt követően az adott hajótípusra vonatkozó szabványoknak vagy azzal egyenértékű műszaki megoldásoknak való megfelelés ellenőrzése keretében végzett mintavétellel és elemzéssel kapcsolatos jelentések, amelyek többek között tartalmazzák a minták számát és típusát, az alkalmazott mintavételi módszert és a mintavétel helyét.

(5) A jelentést a tárgyévet követő június 30. napjáig a miniszter elektronikusan megküldi az Európai Bizottságnak."

4. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Lantos Lajos Csaba s. k.,
energiaügyi miniszter

**A gazdaságfejlesztési miniszter 38/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott de minimis támogatásokról szóló
39/2011. (V. 18.) VM rendelet módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § – a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 74. §-a által beiktatott – (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § 4. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró agrárminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** Az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott de minimis támogatásokról szóló 39/2011. (V. 18.) VM rendelet 7/E. § (1) bekezdésében a „2023. december 31.” szövegrész helyébe a „2024. június 30.” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter*

**A gazdaságfejlesztési miniszter 39/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó
módszertani elvekről szóló 25/1997. (VIII. 1.) PM rendelet módosításáról**

A jelzálog-hitelintézettről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény 27. § (1) bekezdés b) pontjában és a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 30/A. § d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről szóló 25/1997. (VIII. 1.) PM rendelet 5. számú melléklet 2. pont f) alpontjában az „ingatlan hitelbiztosítéki értékének” szövegrész helyébe az „ingatlan piaci értékének” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

*Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter*

**A gazdaságfejlesztési miniszter 40/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a bonus-malus rendszer, az abba való besorolás, illetve a kártörténeti igazolások kiadásának szabályairól
szóló 21/2011. (VI. 10.) NGM rendelet módosításáról**

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 69. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A bonus-malus rendszer, az abba való besorolás, illetve a kártörténeti igazolások kiadásának szabályairól szóló 21/2011. (VI. 10.) NGM rendelet 8. §-ában az „51. § (10)” szövegrész helyébe az „51/A. § (1)” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet 2024. április 23-án lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

**A gazdaságfejlesztési miniszter 41/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a pénzügyi szolgáltatás közvetítői, a biztosításközvetítői és a tőkepiaci ügyletkötői hatósági képzéssel és
hatósági vizsgával összefüggő feladatokról szóló 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet módosításáról**

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 290. § (2) bekezdés e) pontjában, a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 438. § e) pontjában és a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 180. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A pénzügyi szolgáltatás közvetítői, a biztosításközvetítői és a tőkepiaci ügyletkötői hatósági képzéssel és hatósági vizsgával összefüggő feladatokról szóló 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet [a továbbiakban: 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet] 8. §-a a következő (4)–(6) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során a Hatóság megállapítja, hogy a képző szerv a hatósági képzések során nem tartja be az e rendeletben, valamint a képzési programban foglaltakat, ezen állapot megszüntetésének igazolásáig, de legfeljebb hat hónapig a hatósági képzési tevékenységet felfüggesztheti, amely határidő eredménytelen elteltével a Hatóság az adott képző szervet törölheti a nyilvántartásából.
- (5) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során a Hatóság megállapítja a vizsgáztatás azon személyi, illetve tárgyi feltételeinek a hiányát, amelyek a hatósági vizsga zavartalan lebonyolítását veszélyeztetik, az adott vizsgahelyszín vonatkozásában felfüggesztheti a képző szerv vizsgáztatási tevékenységét a személyi, illetve tárgyi feltételek biztosításának igazolásáig, de legfeljebb hat hónapig, amely határidő eredménytelen elteltével a Hatóság az adott vizsgahelyszínt törölheti a nyilvántartásából.
- (6) A Hatóság a (4) és (5) bekezdés szerinti intézkedései meghozatala során a jogellenes magatartás súlyát veszi figyelembe.”
- 2. §** (1) A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet 14. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A vizsgára történő jelentkezés a Hatóság honlapján közzétett jelentkezési lap kitöltésével történik, amelyet a képző szerv útján a Hatósághoz kell benyújtani a vizsga megjelölt előzetes időpontját legalább tizenöt nappal megelőzően, míg sikertelen vizsga utáni pótvizsga esetén a pótvizsga megjelölt előzetes időpontját legalább tíz nappal megelőzően.
- (2) A vizsgára jelentkező a jelentkezési lapon megjelöli a természetes személyazonosító adatait, a vizsgára bocsátás alapjául szolgáló végzettségét, illetve szakmai tapasztalatát, a tervezett vizsga típusát, előzetes időpontját, helyszínét vagy a vizsgahelyiségen kívüli vizsga igényét, megismételt vizsga esetén az előző, sikertelen vizsga helyszínét és időpontját, valamint nyilatkozik a vizsgaszabályzat elfogadásáról, továbbá a sikeres vizsga letétele esetén kiállítandó hatósági bizonyítvány kiállításának módjáról.

(3) A jelentkezési laphoz csatolni kell a 20. § (1) bekezdésében meghatározott vizsgadíj megfizetésére vonatkozó igazolást, valamint – a 11. § (5) bekezdésében meghatározott személyek kivételével – az érettségi bizonyítvány másolatát vagy az 5. § (3) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott, a munkáltató vagy a megbízó által kiállított, szakmai tapasztalatra vonatkozó – akár elektronikusan kiállított – igazolást, továbbá a képző szerv által elektronikusan kiállított, a 7. § (1) bekezdésében meghatározott igazolást.”

(2) A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet 14. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A képző szerv az (1) bekezdés szerinti eredeti jelentkezési lapot és annak (3) bekezdés szerinti mellékleteit elektronikusan továbbítja a Hatóság felé, továbbá azokat – a vizsgára jelentkező személy beleegyező nyilatkozata birtokában – a hatósági vizsgát követő két évig megőrzi és a hatósági ellenőrzés során a Hatóságnak kérésére bemutatja.”

3. § A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet 15. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A hatósági vizsga sikeres letételét a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a bizonyítvány számát, továbbá a vizsga típusát és időpontját tartalmazó hatósági bizonyítvány igazolja, amelyet a Hatóság a vizsgajegyzőkönyv beérkezését követő öt napon belül állít ki.

(3) A Hatóság a hatósági bizonyítványt elektronikus irat formájában állítja ki. A vizsgázó kérelme esetén a hatósági bizonyítványt papír alapon állítja ki.”

4. § A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vizsgáról vizsgajegyzőkönyv készül, amelyet a vizsgabiztos

a) a vizsga napján vagy

b) amennyiben a képző szerv székhelye a vizsgahelyszín címétől eltérő városban van, akkor legkésőbb a vizsgát követő munkanapon

eljuttat a képző szerv részére, amely a vizsgajegyzőkönyvet elektronikus formában továbbítja a Hatóság részére.”

5. § (1) A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet 19. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vizsgázó – a hatósági vizsga napjától számított négy napon belül – a képző szervnél a vizsgadolgozat megtekintése iránti kérelmet terjeszthet elő, amelyben a vizsgadolgozat személyes megtekintését vagy az elektronikus levelezési címe megadásával a vizsgadolgozat elektronikus levélben részére történő megküldését kérelmezheti. A képző szerv a kérelmet annak beérkezésétől számított négy napon belül megküldi a Hatóságnak, amely – ez irányú kérelem esetén – négy napon belül elektronikusan megküldi a vizsgázó részére a vizsgadolgozatot.

(2) A hatósági képzéssel, illetve vizsgával kapcsolatban – a vizsgaszabályzatban és az e rendeletben foglaltak megsértése esetén – a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül a képző szervnél benyújtandó kifogásnak van helye.”

(2) A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet 19. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A (2) bekezdés szerinti tudomásszerzés napja

a) hatósági képzéssel kapcsolatos sérelem esetén legkésőbb az a nap, amikor a képzésben részt vevő a 7. § (1) bekezdése szerinti igazolást kézhez vette,

b) hatósági vizsgával kapcsolatos sérelem esetén a vizsga napja, vagy – amennyiben a vizsgázó az (1) bekezdés szerinti kérelmet terjesztett elő – a vizsgadolgozat személyes megtekintésének a napja vagy a vizsgadolgozat vizsgázó részére elektronikus levélben történő megküldésének a napja.”

6. § A 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet

a) 7. § (2) bekezdés c) pontjában a „9. mellékletben” szövegrész helyébe a „14. § (2) bekezdésében” szöveg,

b) 8. § (2) bekezdésében a „teljesíti-e” szövegrész helyébe a „teljesíti-e a képzési programban foglaltakat, továbbá” szöveg,

c) 8. § (3) bekezdés e) pontjában a „megszegi” szövegrész helyébe az „ismételten vagy súlyosan megszegi” szöveg,

d) 14. § (5) bekezdésében a „hiteles érettségi” szövegrész helyébe az „érettségi” szöveg,

e) 14. § (7) bekezdésében a „legalább három hónappal” szövegrész helyébe a „legalább hat hónappal” szöveg,

f) 14. § (8) bekezdésében az „a 9. mellékletben” szövegrész helyébe az „az (1) bekezdésben” szöveg

lép.

- 7. §** Hatályát veszti a 40/2015. (XII. 30.) NGM rendelet
- a) 21. § (1) bekezdése,
- b) 5–9. melléklete.

- 8. §** Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

**A gazdaságfejlesztési miniszter 42/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a Nemzeti Üzleti Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése
érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi
jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet
módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Hatályát veszti a Rendelet 3. melléklet VII. pontjában foglalt táblázat.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 42/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 12. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
12.	Nemzeti Üzleti Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01-10-141870	2026. december 31.

A gazdaságfejlesztési miniszter 43/2023. (XII. 27.) GFM rendelete az ALFÖLDVÍZ Regionális Víziközmű-szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 43/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 13. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
13.	ALFÖLDVÍZ Regionális Víziközmű-szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	04-10-001580	2026. december 31.

A gazdaságfejlesztési miniszter 44/2023. (XII. 27.) GFM rendelete a BORSODVÍZ Önkormányzati Közüzemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 44/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 14. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
14.	BORSODVÍZ Önkormányzati Közütemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	05-10-000142	2026. december 31.

A gazdaságfejlesztési miniszter 45/2023. (XII. 27.) GFM rendelete a DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 45/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 15. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
15.	DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság	13-10-040189	2026. december 31.

**A gazdaságfejlesztési miniszter 46/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a Dunántúli Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának
kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető
tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló
1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 46/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 16. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
16.	Dunántúli Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság	14-10-300050	2026. december 31.

**A gazdaságfejlesztési miniszter 47/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
az Északdunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése
érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi
jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet
módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 47/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 17. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
17.	Északdunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság	11-10-001450	2026. december 31.

A gazdaságfejlesztési miniszter 48/2023. (XII. 27.) GFM rendelete az ÉRV. Északmagyarországi Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlásának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet a 48/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 18. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
18.	ÉRV. Északmagyarországi Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság	05-10-000123	2026. december 31.

**A gazdaságfejlesztési miniszter 49/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság
tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok
felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek
kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter*

1. melléklet a 49/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 19. sorral egészül ki:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
	<i>Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve</i>	<i>Cégjegyzékszám</i>	<i>Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége</i>
19.	FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság	07-10-001122	2026. december 31.

**A gazdaságfejlesztési miniszter 50/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának
kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető
tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló
1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter*

1. melléklet az 50/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 20. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
20.	Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság	16-10-001558	2026. december 31.

A gazdaságfejlesztési miniszter 51/2023. (XII. 27.) GFM rendelete a Kiskunsági Víziközmű-Szolgáltató Kft. tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet az 51/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 21. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
21.	Kiskunsági Víziközmű-Szolgáltató Kft.	03-09-126654	2026. december 31.

**A gazdaságfejlesztési miniszter 52/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a Mezőföldi Regionális Víziközmű Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése
érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi
jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet
módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet az 52/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 22. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
22.	Mezőföldi Regionális Víziközmű Korlátolt Felelősségű Társaság	17-09-001805	2026. december 31.

**A gazdaságfejlesztési miniszter 53/2023. (XII. 27.) GFM rendelete
a BARANYA-VÍZ Víziközmű Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának
kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot
megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló
1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról**

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet az 53/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 23. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
23.	BARANYA-VÍZ Víziközmű Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	02-10-060389	2026. december 31.

A gazdaságfejlesztési miniszter 54/2023. (XII. 27.) GFM rendelete a HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
gazdaságfejlesztési miniszter

1. melléklet az 54/2023. (XII. 27.) GFM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet XII. pontjában foglalt táblázat a következő 3. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
3.	HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság	01-10-142626	2026. december 31.

**A honvédelmi miniszter 23/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Magyar Honvédség belföldi futárszolgálati
tevékenységéről szóló 6/2003. (II. 7.) HM rendelet módosításáról**

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 3. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A Magyar Honvédség belföldi futárszolgálati tevékenységéről szóló 6/2003. (II. 7.) HM rendelet
2. § 11. pontjában a „parancsnok (vezető, törzsfőnök, útbaindító)” szövegrész helyébe a „parancsnok, vezető, törzsigazgató, törzsfőnök, útbaindító” szöveg,
  4. § (5) bekezdésében a „törzsfőnöke” szövegrész helyébe a „törzsigazgatója, törzsfőnöke” szöveg,
  4. § (6) bekezdésében a „parancsnoka (vezetője, törzsfőnöke)” szövegrész helyébe a „parancsnoka, vezetője, törzsigazgatója, törzsfőnöke” szöveg,
  16. § (1) bekezdésében az „A HM Honvéd” szövegrész helyébe az „A Honvéd” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 24/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Honvédelmi Minisztérium által nyújtott lakhatási
támogatásokról szóló 19/2009. (XII. 29.) HM rendelet módosításáról**

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 7. pontjában, a honvédek jogállásáról szóló 2012. CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 23. pontjában, valamint a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 93. § 33. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Honvédelmi Minisztérium által nyújtott lakhatási támogatásokról szóló 19/2009. (XII. 29.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (1) bekezdés a) pontjában az „a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 80. § 13. pontja” szövegrész helyébe az „a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 3. § 14. pontja” szöveg lép.
- (2) Az R. 226. § g) pontjában az „az MH parancsnokának” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar főnökének” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 25/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó
egyes szociális feladatokról szóló 7/2013. (VII. 25.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 26. pontjában és a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatokról szóló 7/2013. (VII. 25.) HM rendelet (a továbbiakban: R.)
- a) 1. § (1) bekezdés f) pontjában az „a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló 2013. évi XCVII. törvény 1. § d) pontja” szövegrész helyébe az „a honvédelmi adatkezelésekről szóló 2022. évi XXI. törvény 1. § (1) bekezdés d) pontja” szöveg,
- b) 5. § (4) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
- c) 6. § (5) bekezdésében az „Az MH PK” szövegrész helyébe az „A HVKF” szöveg,
- d) 9. § (4) bekezdésében az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg lép.
- 2. §** Hatályát veszti az R. 9. § (4) bekezdésében az „a HM honvédelmi államtitkára,” szövegrész.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 26/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény
egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 9/2013. (VIII. 12.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 1–15., 24., 31–33., 36. és 39. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 9/2013. (VIII. 12.) HM rendelet
- a) 3. § (2) bekezdés d) pontjában az „az MH parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
- b) 3. § (2a) és (3) bekezdésében, 3/A. § (2) és (3) bekezdésében, 4. § (6) bekezdés a) és b) pontjában, 5. § (2) és (3) bekezdésében, 10. § (2) bekezdésében, 20. § (4) bekezdés c) és d) pontjában, 26/B. § (3) bekezdésében, 27. § (2) bekezdésében, 38. § (2) bekezdésében, 46. § (1) bekezdésében, 46/A. § (1) bekezdésében, 46/B. § (4) bekezdés a) pontjában, 46/G. § (1) bekezdésében, 62. § (2) bekezdésében, 63. § (2) bekezdésében, 64. § (3) bekezdésében, 66. § (2) bekezdésében, 103. § (1) bekezdés b) pontjában, 108. § (4) bekezdésében, 111/A. § (1) bekezdésében, 123. § (1) bekezdés a) és b) pontjában, 155. § (2) bekezdésében, 158. § (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint (3) bekezdésében, 167. § (1) bekezdés c) pontjában, 167. § (2) bekezdésében, 167/A. §-ában, 185. § a) pontjában, 186. § (1) bekezdés f) pontjában, 187. § (1) bekezdésében, 191. § (1) bekezdésében, 239. § (3) bekezdésében és 258. §-ában az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,

- c) 4. § (3) bekezdés a) pontjában és 108. § (4) bekezdésében az „az MH PK-nak” szövegrész helyébe az „a HVKF-nek” szöveg,
- d) 5. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében, 46/A. § (1a) bekezdésében, 150. § (3) bekezdésében, 155. § (3) bekezdésében, 177. § (4) bekezdésében és 195. §-ában az „Az MH PK” szövegrész helyébe az „A HVKF” szöveg,
- e) 17/A. § (1) bekezdésében, 57/A. § (1) és (2) bekezdésében és 245/A. § (1) bekezdésében az „az MH PK” szövegrészek helyébe az „a HVKF” szöveg,
- f) 57/A. § (3) bekezdésében és 57/B. § (1) bekezdésében az „az MH PK-nál” szövegrész helyébe az „a HVKF-nél” szöveg,
- g) 57/D. § (2) bekezdésében, az 1. mellékletében foglalt táblázat C:1 mezőjében és a 13. mellékletében foglalt táblázat B:1 mezőjében az „MH PK” szövegrész helyébe a „HVKF” szöveg,
- h) 69/A. § (4) bekezdésében 169/B. § (1) bekezdésében, 169/C. § (2) bekezdésében és 169/D. § (1) bekezdésében, az „az MH Parancsnoksága” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar” szöveg,
- i) 259. § (3) bekezdésében, az 5. melléklet 1.1. pontjában foglalt táblázat B:2 mezőjében és az 5. melléklet 2.1. pontjában foglalt táblázat C:21 mezőjében a „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg,
- j) 5. melléklet 1.1. pontjában foglalt táblázat B:4 mezőjében és az 5. melléklet 2.1. pontjában foglalt táblázat C:20 mezőjében a „Magyar Honvédség parancsnokának helyettese (HVKFh)” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökének helyettesei” szöveg,
- k) 5. melléklet 2. pontjában az „Az MH Parancsnokságán” szövegrész helyébe az „A Honvéd Vezérkarnál” szöveg,
- l) 15. melléklet 2. pontjában az „MH Parancsnoksága” szövegrész helyébe az „A Honvéd Vezérkar” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 27/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a kártérítési felelősségről, valamint egyes meg nem térülő károk leírásának és törlésének szabályairól szóló 10/2013. (VIII. 12.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 4., 34., 35. és 36. pontjában és a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A kártérítési felelősségről, valamint egyes meg nem térülő károk leírásának és törlésének szabályairól szóló 10/2013. (VIII. 12.) HM rendelet
- a) 1. § (2) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
  - b) 7. § (2) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrészek helyébe a „HVKF” szöveg,
  - c) 7. § (3) és (4) bekezdésében, 10. § (3) bekezdésében, 42. § (1) bekezdés d) pontjában és 47. § (3) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrész helyébe a „HVKF” szöveg,
  - d) 15. §-ában a „Magyar Honvédség parancsnokának” szövegrész helyébe a „HVKF” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 28/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben az egyes pénzbeli, természetbeni és szociális
juttatásokról szóló 12/2013. (VIII. 15.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 22. pontjában, valamint a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 93. § 17. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes pénzbeli, természetbeni és szociális juttatásokról szóló 12/2013. (VIII. 15.) HM rendelet
2. § (2) bekezdés b) pontjában az „a Magyar Honvédség parancsnoka a Magyar Honvédség Parancsnoksága” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar főnöke a Honvéd Vezérkar” szöveg,
  - 24/A. §-ában az „az MH parancsnoka” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 29/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a kondicionáló-kiképzési, valamint a katonai kiképzési és
oktatási célú rendezvényekről, továbbá a regeneráló pihenés és a rekreáció rendjéről szóló
13/2013. (VIII. 21.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 27. pontjában, a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 93. § 17. és 18. pontjában, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A kondicionáló-kiképzési, valamint a katonai kiképzési és oktatási célú rendezvényekről, továbbá a regeneráló pihenés és a rekreáció rendjéről szóló 13/2013. (VIII. 21.) HM rendelet
6. § (3) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
  6. § (4) bekezdésében az „Az MH PK” szövegrészek helyébe az „A HVKF” szöveg,
  - 11/A. § (2) bekezdés a) pontjában és a 12. § (1) bekezdés m) pontjában az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 30/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédelmi miniszter és a Honvéd Vezérkar főnöke által
alapítható és adományozható elismerésekről szóló 15/2013. (VIII. 22.) HM rendelet módosításáról**

Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 24. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A honvédelmi miniszter és a Honvéd Vezérkar főnöke által alapítható és adományozható elismerésekről szóló 15/2013. (VIII. 22.) HM rendelet
- a) 3. § (7) bekezdésében, 30/A. §-ában, 31. § (1) bekezdés a) pontjában, 44. § (3) bekezdésében, 44. § (3a) bekezdésében, 7. mellékletének címében a „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg,
  - b) 22/A. § (1) bekezdésében az „a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 80. § 13. pontja” szövegrész helyébe az „a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 3. § 14. pontja” szöveg,
  - c) 31/A. § (1) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrészek helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg,
  - d) 31/A. § (1) bekezdésében a „javaslatról a HM honvédelmi államtitkára és” szövegrész helyébe a „javaslatról” szöveg,
  - e) Harmadik Rész címében a „MAGYAR HONVÉDSÉG PARANCSNOKA” szövegrész helyébe a „HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE” szöveg,
  - f) 34/A. alcím címében, 42/A. § (1) és (2) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnokának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökének” szöveg,
  - g) 42/A. § (3) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnokának” szövegrészek helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökének” szöveg,
  - h) 42/B. § (1) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka nevében és megbízásából a Magyar Honvédség parancsnokának helyettese, a Magyar Honvédség Parancsnokságának törzsfőnöke, a haderőnemi szemlélő, a Magyar Honvédség Parancsnokságának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke nevében és megbízásából a Honvéd Vezérkar főnökének helyettesei, a Honvéd Vezérkar törzsigazgatója, a Honvéd Vezérkar” szöveg,
  - i) 42/B. § (2) bekezdés a) pontjában a „Magyar Honvédség parancsnokának helyettese” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökének helyettesei” szöveg,
  - j) 42/B. § (2) bekezdés b) pontjában a „Magyar Honvédség Parancsnokságának törzsfőnöke, a haderőnemi szemlélő, a Magyar Honvédség Parancsnokságának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar törzsigazgatója, a Honvéd Vezérkar” szöveg,
  - k) 42/B. § (2) bekezdés c) pontjában a „Magyar Honvédség Parancsnokságának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar” szöveg,
  - l) 7. melléklet 1. és 3. pontjában az „A / MAGYAR / HONVÉDSÉG / PARANCSNOKÁTÓL” szövegrész helyébe az „A / HONVÉD / VEZÉRKAR / FŐNÖKÉTŐL” szöveg,
  - m) 7. melléklet 5. pontjában a „Magyar Honvédség Parancsnoksága” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar” szöveg,
  - n) 7. melléklet 5. pontjában a „Magyar Honvédség Parancsnokának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökének” szöveg,
  - o) 7. melléklet 5. pontjában a „MAGYAR HONVÉDSÉG PARANCSNOKA” szövegrész helyébe a „HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE” szöveg,
  - p) 7. melléklet 5. pontjában „Magyar Honvédség parancsnoka” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg,
  - q) 7. melléklet 7. pontjában az „A MAGYAR HONVÉDSÉG PARANCSNOKÁTÓL” szövegrész helyébe az „A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKÉTŐL” szöveg,
  - r) 7. melléklet 7. pontjában a „Magyar Honvédség Parancsnoksága” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar” szöveg
- lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 31/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a ruházati ellátásról szóló 20/2013. (IX. 16.) HM rendelet
módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 29. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A ruházati ellátásról szóló 20/2013. (IX. 16.) HM rendelet 21. § (12) bekezdésében a „Magyar Honvédség Parancsnoksága Logisztikai és Gazdálkodási Csoportfőnökség csoportfőnökének” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke által kijelölt vezető” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 32/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a lakáspénz és az egyszeri pénzbeli támogatás
bevezetéséről szóló 10/2014. (VII. 25.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 23. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A lakáspénz és az egyszeri pénzbeli támogatás bevezetéséről szóló 10/2014. (VII. 25.) HM rendelet 4/B. § (1) bekezdésében az „a Magyar Honvédség parancsnokának” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar Főnökének” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 33/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédek illetményéről és illetményjellegű juttatásairól
szóló 7/2015. (VI. 22.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 18., 20. és 21. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A honvédek illetményéről és illetményjellegű juttatásairól szóló 7/2015. (VI. 22.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 113. §-sal egészül ki:

„113. § (1) E rendeletnek a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédek illetményéről és illetményjellegű juttatásairól szóló 7/2015. (VI. 22.) HM rendelet módosításáról szóló 33/2023. (XII. 27.) HM rendelettel (a továbbiakban: Módr16.) megállapított 35. § (1) és (2) bekezdését 2022. december 29-től kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés alapján a 2022. december 29. és a Módr16. hatálybalépése közötti időszakra megállapított fokozott igénybevételi pótlékot legkésőbb a Módr16. hatálybalépése szerinti hónapra járó illetménnyel együtt kell a jogosult részére kifizetni.”

2. § Az R.

- a) 1. § (3) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnokának (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökének (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
- b) 1. § (3a) bekezdésében az „Az MH PK helyettesének” szövegrész helyébe az „A HVKF helyetteseinek” szöveg,
- c) 1. § (4) bekezdésében a „Magyar Honvédség Parancsnoksága törzsfőnök” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar törzsigazgatójának” szöveg,
- d) 19. § (1) bekezdésében, 22. § (1) bekezdésében, 25. § (1) bekezdésében, 74. § (6) bekezdésében az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,
- e) 35. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában az „MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár (a továbbiakban: MH 2. KRDD)” szövegrész helyébe az „MH vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Műveleti Dandár (a továbbiakban: MH BÁ 1. km. dd.)” szöveg, a „kiképző századánál” szövegrész helyébe a „kiképző központjánál” szöveg,
- f) 35. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában az „MH 2. KRDD-nél” szövegrész helyébe az „MH BÁ 1. km. dd-nél” szöveg,
- g) 35. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában az „MH 2. KRDD-től” szövegrész helyébe az „MH BÁ 1. km. dd-től” szöveg,
- h) 35. § (1) bekezdés b) pontjában az „MH 2. KRDD” szövegrész helyébe az „MH BÁ 1. km. dd.” szöveg,
- i) 35. § (2) bekezdésében az „MH 2. KRDD” szövegrészek helyébe az „MH BÁ 1. km. dd.” szöveg,
- j) 35. § (2) bekezdésében az „az MH PK” szövegrészek helyébe az „a HVKF” szöveg lép.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 34/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédelmi egészségkárosodási ellátással kapcsolatos
eljárásrendről szóló 24/2016. (XII. 22.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 33. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A honvédelmi egészségkárosodási ellátással kapcsolatos eljárásrendről szóló 24/2016. (XII. 22.) HM rendelet 2. § (2) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnokán” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökén” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 35/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a külföldi szolgálatot teljesítők egyes járandóságairól
szóló 8/2018. (VI. 22.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 30. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A külföldi szolgálatot teljesítők egyes járandóságairól szóló 8/2018. (VI. 22.) HM rendelet
1. § (2) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnokára és helyettesére” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnökére és helyetteseire” szöveg,
  2. § (3) bekezdés c) pontjában a „Magyar Honvédség Parancsnokságának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkarnak” szöveg,
  42. § (1) bekezdésében és 43. § (3) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnokának” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar Főnökének” szöveg,
  47. § (5) bekezdésében a „Magyar Honvédség Parancsnoksága” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar” szöveg
- lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 36/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Magyar Honvédség élelmezési ellátásáról szóló
14/2018. (IX. 17.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 28. pontjában és a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A Magyar Honvédség élelmezési ellátásáról szóló 14/2018. (IX. 17.) HM rendelet (a továbbiakban: R.)
- a) 5. § (3) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
  - b) 8. § (1) bekezdés 5., 10. és 27. pontjában, 8. § (2) bekezdés nyitó szövegrészében és 1. pontjában az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,
  - c) 8. § (1) bekezdés 25. pontjában az „az MH PK helyettese, az MH Parancsnokság (a továbbiakban: MHP) törzsfőnöke” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar Főnökének helyettesei, a Honvéd Vezérkar (a továbbiakban: HVK) törzsigazgatója” szöveg,
  - d) 8. § (1) bekezdés 26. pontjában az „az MHP törzsfőnökének helyettesei, MH haderőnemi parancsnokai, csoportfőnökei” szövegrész helyébe az „a HVK törzsigazgatójának helyettesei és a HVK csoportfőnökei” szöveg,
  - e) 10. § (1) bekezdés 4. pontjában, 13. § (1) bekezdés 7. pontjában, 15. §-ában, 19. § (3) bekezdésében, 30. § (2) bekezdésében, 40. § (3) bekezdésében az „az MHP-n” szövegrész helyébe az „a HVK-n” szöveg,
  - f) 10. § (1) bekezdés 6. pontjában az „az MHP-hoz” szövegrész helyébe az „a HVK-hoz” szöveg,
  - g) 20. § (4) bekezdésében az „az MH PK” szövegrészek helyébe az „a HVKF” szöveg lép.
- 2. §** Hatályát veszti az R. 9. § (2) bekezdése.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 37/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő
kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról**

A honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 93. § 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet
- a) 3/A. § (2) bekezdésében a „Magyar Honvédség parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
  - b) 3/A. § (3) bekezdésében az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,
  - c) 15. § (1a) bekezdésében az „ötven” szövegrész helyébe a „százötven” szöveg,
  - d) 1. melléklet 1. táblázat A:16 mezőjében az „(MHP)” szövegrész helyébe a „(HVK)” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 38/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet
módosításáról**

A honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 93. § 4. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) 38/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Intézményvezető-helyettesi pótlékra jogosult a szakképző intézmény alkalmazottja, ha intézményvezető-helyettesi, intézményegység-vezetői vagy kollégiumvezetői megbízással rendelkezik. Az intézményvezető-helyettesi pótlék havi mértéke a pótlékalap 180–360%-a.”
- 2. §** Az R. a következő 52. §-sal egészül ki:
„52. § (1) E rendeletnek a honvédelmi alkalmazottak jogállásával összefüggő kérdésekről szóló 21/2018. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról szóló 38/2023. (XII. 27.) HM rendelettel (a továbbiakban: Módr6.) megállapított 38/A. § (2) bekezdését 2022. május 15-től kell alkalmazni.
(2) Az (1) bekezdés alapján a 2022. május 15. és a Módr6. hatálybalépése közötti időszakra megállapított intézményvezető-helyettesi pótlékot legkésőbb a Módr6. hatálybalépése szerinti hónapra járó illetménnyel együtt kell a jogosult részére kifizetni.”
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 39/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a NATO országok által használt nemzeti menetparancs
alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 14/2021. (VII. 16.) HM rendelet módosításáról**

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 41. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 15. pontja szerinti feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A NATO országok által használt nemzeti menetparancs alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 14/2021. (VII. 16.) HM rendelet
- a) 2. § e) pont eb) alpontjában az „az MH Parancsnoksága (a továbbiakban: MHP)” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar (a továbbiakban: HVK)” szöveg,
- b) 2. § e) pont eb) és ed) alpontjában az „az MH parancsnoka” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar főnöke” szöveg,

- c) 2. § e) pont ed) alpontjában, 10. §-ában, 11. § (5) bekezdésében az „az MHP” szövegrész helyébe az „a HVK” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 40/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a katonai jelképekről és jelzésekről,
valamint a Magyar Honvédséghez köthető megjelölésekről és használatuk engedélyezéséről szóló
15/2021. (VIII. 11.) HM rendelet módosításáról**

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 15. és 21. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A katonai jelképekről és jelzésekről, valamint a Magyar Honvédséghez köthető megjelölésekről és használatuk engedélyezéséről szóló 15/2021. (VIII. 11.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) 6. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § Az R.

- a) 2. § (2) bekezdésében az „a Magyar Honvédség parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
b) 3. § (2) bekezdésében és 9. § (1) bekezdésében az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,
c) 3. § (2) bekezdésében és 8. §-ában a „Magyar Honvédség Parancsnoksága” szövegrész helyébe a „Honvéd Vezérkar” szöveg,
d) 3. § (3) bekezdésében az „Az MH PK” szövegrész helyébe az „A HVKF” szöveg,
e) 4. § (1) bekezdésében az „az MH PK” szövegrészek helyébe az „a HVKF” szöveg,
f) 7. §-ában az „az MH PK-hoz” szövegrész helyébe az „a HVKF-hez” szöveg,
g) 2. melléklet 1.3. pontjában az „A Magyar Honvédség parancsnokának” szövegrész helyébe az „A Honvéd Vezérkar főnökének” szöveg,
h) 2. melléklet 1.3.1. pontjában a „MAGYAR HONVÉDSÉG PARANCSNOKA” szövegrész helyébe a „HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE” szöveg lép.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

1. melléklet a 40/2023. (XII. 27.) HM rendelethez

Az R. 6. melléklet 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. A Honvéd Vezérkar emblémája

4.1. Az embléma alapformája álló, aszimmetrikus, háromszög alapú pajzs és a Magyar Honvédség címerében is megjelenő turulmadár stilizált ötvözete. A madár ölelő szárnyai formázzák a pajzsot, amelynek bal felső sarka a turulmadár fejének stilizált oldalnézete.

Az embléma színvilága a magyar trikolor enyhén módosított alapszínei, amelyben a turul feje és a pajzsot formázó jobb szárnyának felső sávja piros (P4073). Ezt a madár szemét szimbolizáló, hegyére állított háromszög formájú alakzatból kiinduló, előbb szélesedő, majd elkeskenyedő és elágazó íves fehér vonal határolja el a madár ölelő, bal szárnyának belső feléből látszó részletétől, amelynek kitöltő színe zöld (P7077).

A pajzsot formázó szárny ívelt középső sávja fehér (P66), benne négy, egymás mellett elhelyezett hatágú zöld (P7077) csillaggal, amelyeknek elrendezése követi a sáv ívelt formáját. A pajzs talpának háromszögében lévő utolsó sáv színe zöld (P7077).

Az emblémát világosszürke (P595) színű szegély övezi.

Az alacsony láthatóságú embléma esetén a bézs, fekete és szürke árnyalatai helyettesítik a trikolor színeit: a piros helyett bézs (P91), a zöld helyett világosszürke (P595), az ezüst helyett sötétszürke (P2), amely szín e változatban a négy csillag színét is adja. A fehér (P66) sáv változatlan.

4.2. A Honvéd Vezérkar emblémájának grafikai megjelenítése:

4.3. A Honvéd Vezérkar alacsony láthatóságú emblémájának grafikai megjelenítése:

**A honvédelmi miniszter 41/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben egyes honvédelmi ösztöndíjakról szóló
16/2021. (VIII. 11.) HM rendelet módosításáról**

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 18. és 39. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes honvédelmi ösztöndíjakról szóló 16/2021. (VIII. 11.) HM rendelet
3. § (1) bekezdésében az „A Magyar Honvédség Parancsnoksága (a továbbiakban MHP)” szövegrész helyébe az „A Honvéd Vezérkar (a továbbiakban: HVK)” szöveg,
  3. § (1) bekezdésében, 13. § (1) és (4) bekezdésében, 14. § (1) és (3) bekezdésében az „az MHP” szövegrész helyébe az „a HVK” szöveg,
  4. §-ában az „az MH parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
  - 5/A. § (1) bekezdésében és 7. § (1) bekezdésében az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,
  13. § (1) bekezdésében az „Az MHP” szövegrész helyébe az „A HVK” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

**A honvédelmi miniszter 42/2023. (XII. 27.) HM rendelete
a Honvéd Vezérkar létrehozásával összefüggésben a Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának
kiadásáról szóló 10/2022. (IV. 28.) HM rendelet módosításáról**

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 110. § (2) bekezdés 18. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 112. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2022. (IV. 28.) HM rendelet 1. melléklet
19. pontjában az „Az MH parancsnoka (a továbbiakban: MH PK)” szövegrész helyébe az „A Honvéd Vezérkar Főnöke (a továbbiakban: HVKF)” szöveg,
  20. pontjában az „Az MH PK” szövegrész helyébe az „A HVKF” szöveg,
  54. pont 54.5. alpontjában az „az MH PK” szövegrész helyébe az „a HVKF” szöveg,
  186. pont 186.1. alpontjában az „az MH PK-nak” szövegrész helyébe az „a HVKF-nek” szöveg,
  186. pont 186.1. alpontjában az „az MH parancsnokhelyettesének” szövegrész helyébe az „a Honvéd Vezérkar főnöke helyetteseinek” szöveg,
  206. pontjában az „az MH PK-tól” szövegrész helyébe az „a HVKF-től” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának jogegységi hatályú határozata

A határozat száma:	Jpe.II.60.054/2022/14.
A felperes:	a felperes neve (a felperes címe)
A felperes képviselője:	Sántha és Pozsgai Ügyvédi Iroda (a felperes képviselőjének címe; ügyintéző: dr. Pozsgai Nóra ügyvéd)
Az alperes:	az alperes neve (az alperes címe)
Az alperes képviselője:	Dezső és Társai Ügyvédi Iroda (az alperes képviselőjének címe; ügyintéző: dr. Rónayné Csordás Ilona ügyvéd)
A per tárgya:	szerződés teljesítése, kártérítés
A jogegységi panaszt benyújtó fél:	az alperes
A jogegységi panasszal támadott határozat száma:	Pfv.V.21.325/2021/10. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria megállapítja, hogy a Pfv.V.21.325/2021/10. számú jogegységi panasszal támadott végzése jogkérdésben eltér a Pfv.III.21.070/2018/4. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól.

Az eltérés indokolt volt, ezért a Kúria a Pfv.V.21.325/2021/10. számú végzését hatályában fenntartja.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdése alapján a követelés bírósági úton való érvényesítése az elévülést akkor is megszakítja, ha a keresetlevél alkalmas a per megindítására, de a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alkalmazásával érdemi döntést nem hozott.

A Kúria bármely határozatának ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként a továbbiakban nem hivatkozható.

A jogegységi panasz eljárásban megfizetett illetéket az állam viseli, a jogegységi panasz eljárásban felmerült költségeket a felek maguk viselik.

A Kúria elrendeli a határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint beruházó társbonyolító és az alperes mint beruházó 2003. május 23-án együttműködési megállapodás keretében társasház közös építésében, valamint a lakások és a nem lakás céljára szolgáló helyiségek értékesítésében állapodtak meg a beruházás eredményének közös érdekeltségi rendszer szerint történő egymás közötti megosztásával. A felek a beruházás befejezését megelőzően módosították az együttműködési megállapodást, egy újabb közös ingatlanfejlesztést határoztak el, és megállapodtak abban, hogy a két beruházás eredményével együttesen számolnak el. Az együttműködési megállapodás alapján a beruházások tekintetében az alperes biztosította a pénzügyi fedezetet, és ő kötötte meg a megvalósítás érdekében szükséges szerződéseket. A második beruházással kapcsolatos feladatokat ellátó generálkivitelező végszámlájában foglalt 85.129.985 forintot

- az alperes 2007. március 23-án kifizette. A felperes a 2007. május 2-i levelében tájékoztatta az alperest, hogy a generálkivitelező késelemmel valósította meg a vállalt feladatokat, amelyre tekintettel a generálkivitelezői szerződés szerint vele szemben 113.000.000 forint összegű kötbér érvényesíthető. A felperes a 2007. május 23-i levelében tiltakozott az alperesnél a végszámla teljesítése miatt. Felhívta a figyelmét, hogy a generálkivitelezővel kötött, kötbérre vonatkozó megállapodás a projekteredmény indokolatlan, szerződésellenes csökkenését eredményezi és kárt okoz. Az alperes 2007. június 11-én megállapodott a generálkivitelezővel 6.780.000 forint késedelmi kötbér érvényesítésében. A kötbértétel az alperes főkönyvi rendszerében elszámolásra került.
- [2] A felperes az együttműködési megállapodásban foglaltak teljesítése és kártérítés iránt 2007. december 21-én pert indított az alperes ellen. A 2012. május 30-án előterjesztett beadványában úgy nyilatkozott, hogy az alperes által elengedett kötbérrel kapcsolatos igénye érvényesítésétől „eltekint” azzal, hogy fenntartja a jogot e követelés kártérítés jogcímén történő érvényesítésére. A Fővárosi Törvényszék a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.687/2012/4. számú részítélete folytán jogerőre emelkedett 22.G.42.068/2007/143. számú ítéletében az alperest 593.779.254 forint és járulékai megfizetésére kötelezte. Az ítéletében 2007. május 11. napjában jelölte meg az eredményrészesedés esedékességének időpontját, utalt továbbá arra, hogy a felperes elállt az alperes által elengedett kötbérrel kapcsolatos igénye érvényesítésétől, ezért a bíróság ebben a vonatkozásban tényállást nem állapított meg. A Kúria a Pfv.V.20.487/2013/9. számú részítéletével a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] A felperes keresetében elsődlegesen a szerződés teljesítésére, másodlagosan kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy a korábbi perben hozott ítélet nem terjed ki a beruházások eredményéből az alperes által egyoldalúan, az együttműködési megállapodás rendelkezéseinek megszegésével elengedett 106.220.000 forint kötbérre, amelynek összegét a generálkivitelező végszámlájából le kellett volna vonni. Ez az összeg is eredmény-növekedést jelentett volna, amelyből az eredmény-felosztásra vonatkozó rendelkezések szerint öt további 56.296.600 forint illeti meg. A beruházások eredményét csökkentő szerződésszegő magatartásával az alperes ilyen összegű kárt okozott. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, egyúttal elévülési kifogást terjesztett elő.
- [4] Az elsőfokú bíróság a másodlagos (kártérítési) keresetnek helyt adott, az elévülési kifogást nem tartotta alaposnak. Megállapította, hogy a korábbi perben a jelen perben érvényesített követelést is magában foglaló keresetlevél kézbesítése megszakította az elévülést. Az elévülési idő a keresetlevél benyújtásával történő megszakítását követően csak abban az esetben nem telik a bírósági igényérvényesítés időtartama alatt, ha a per érdemben ítélettel zárul. A követelés tárgyában a célzott eljárás 2007. december 21-én megindult és a bíróság érdemi döntést is hozott. Mindezekre tekintettel a keresetindítás megszakította az elévülést.
- [5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította. Indokolása szerint a per tárgyát képező követelést a felperes érvényesítette az előzményi perben, de az igényétől elállt, így arról érdemi döntés nem született. A bírósági igényérvényesítés időtartama alatt nem telik az elévülési idő, ez azonban nem azt jelenti, hogy feltétel nélkül alkalmazható az elévülés megszakadásának jogkövetkezménye. Ha ugyanis a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja vagy a pert jogerősen megszünteti, a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok – így az elévülést megszakító hatás – elenyésznek, és úgy kell tekinteni, mintha az elévülés meg sem szakadt volna. A per folyamatban léte alatt nyilvánvalóan nem lehet ugyanazt a követelést egy másik eljárásban érvényesíteni, tehát menthető ok áll fenn, így abban az esetben, ha a bírósági eljárás érdemi döntés nélkül fejeződik be, az elévülés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 326. § (2) bekezdése értelmében nyugszik. A másodfokú bíróság szerint lényegében ugyanezt az álláspontot képviselte a Kúria is több eseti döntésében, így a Pfv.V.20.852/2015/7., a Pfv.III.21.070/2018/4. számú határozatában, amikor kimondta, hogy a keresetlevél előterjesztése csak abban az esetben alkalmas az elévülés megszakadása jogkövetkezménye kiváltására, ha annak alapján az elévüléssel érintett követelés tárgyában a célzott eljárás ténylegesen megindul, és abban a bíróság érdemi döntést hoz. A másodfokú bíróság rámutatott: az előzményi perben a felperes a 2012. május 30-án előterjesztett beadványában nyilatkozott úgy, hogy a jelen per tárgyát képező követelés érvényesítésétől „eltekint”. Ezen időpontig az elévülés a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése értelmében nyugodott, és miután a követelés esedékességétől (2007. május 11.) számítható elévülési idő már eltelt, a követelést az akadály megszűnésétől számított egy éven belül érvényesíthette. Ehhez képest az új keresetlevelet csak 2017. május 23-án terjesztette elő, ezért a követelés elévült. A jogerős ítélet értelmében a követelés akkor is elévült volna, ha a 2007. december 21-én előterjesztett keresetlevél kézbesítése – mint teljesítésre irányuló írásbeli felszólítás – elévülést megszakító oknak minősülne.
- [6] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, mert az – álláspontja szerint – sérti a régi Ptk. 326. §-át és 327. §-át, valamint ellentétes a Kúria Pfv.VIII.21.771/2011/6., Pfv.21.547/2017/8., Pfv.VI.21.495/2018/3. számú határozatával. Érvelése szerint a jelen perben érvényesített követelése tárgyában az előzményi perben

az elállási és jogfenntartó nyilatkozata előterjesztéséig folyamatban volt a bírósági igényérvényesítés (az elévülést megszakító eljárás), az elévülés ezt követően újból megkezdődött. Az újból megkezdődött elévülési idő pedig nem telt el a jelen pert megindító keresetlevél előterjesztéséig, ezért a követelése nem évült el.

- [7] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Rámutatott arra, hogy a régi Ptk. hatálya alá tartozó ügyekben kialakult bírói gyakorlat (Kúria Pfv.V.20.852/2015/7., Pfv.VI.21.495/2018/3., Pfv.III.21.070/2018/4. számú határozat) a jogerős ítélettel azonos jogi álláspontot képvisel. Az előzményi perben előterjesztett keresetlevél nem szakíthatta meg érdemi döntés hiányában az elévülést. Érdemi döntés nélkül az elévülés nem maradhat a „megszakadás állapotában” az eljárás végéig, hanem a fizetési felszólításokhoz hasonlóan a megszakítást követően mindenképpen rögtön újra kell, hogy kezdődjön.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

- [8] A Kúria Pfv.V.21.325/2021/10. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [9] Jogi indokolása szerint a jogerős ítélet sérti a régi Ptk. 326. § (2) bekezdését és a 327. § (1) és (2) bekezdését. Rögzítette, a régi Ptk. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a követelés bírósági úton való érvényesítése csak abban az esetben alkalmas az elévülés megszakítására, ha a követelés vonatkozásában érdemi döntés születik. Ezzel szemben tévesen jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a Kúria BH2017. 51. számon megjelent Pfv.V.20.852/2015/7. számú, illetve a Pfv.III.21.070/2018/4. számú döntéseire figyelemmel a 2007. december 21-én előterjesztett keresetlevéllel történt perindítás nem szakította meg az elévülést. A jogerős ítéletben foglaltakkal ellentétben a régi Ptk. értelmezése kapcsán nem alakult ki a másodfokú bíróság által hivatkozott bírói gyakorlat. A másodfokú bíróság a joggyakorlatból olyan eseti döntéseket ragadott ki, amelyekben a Kúria nem a jelen perben eldöntendő jogkérdésben foglalt állást.
- [10] A BH2017. 51. számon megjelent Pfv.V.20.852/2015/7. számú precedensértékű határozatában a Kúria a régi Ptk. 327. § (1) bekezdését értelmezte és azt a jogkérdést döntötte el, hogy a keresetlevél előterjesztése megfeleltethető-e „a követelés bírósági úton való érvényesítése” követelményének, a tárgyalás kitűzésére, így idézés kibocsátására sem alkalmas keresetlevél megszakíthatja-e az elévülést. A másodfokú bíróság által hivatkozott Pfv.III.21.070/2018. számú ügyben a Kúria a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének megsértését vizsgálta, és abban a jogkérdésben döntött, hogy önmagában a keresetlevél bírósághoz történő benyújtása vagy csak a kereset közlése (a perindítás hatályának beállása) alkalmas-e az elévülés megszakítására. Nem vitásan a Kúria egyéb határozatainak indokolásában is szerepel a BH2017. 51. szám alatt megjelent eseti döntésre történő utalás, azonban egyik esetben sem az volt az eldöntendő jogkérdés, hogy az elévülés megszakadásának feltétele-e az is, hogy a ténylegesen megindult eljárásban a bíróság érdemi döntést hozzon. A Pfv.VI.21.495/2018. számú ügyben pedig a felülvizsgálati eljárásban abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes házastársi vagyoni jogvitában való perbenállása megszakította-e a kölcsönkövetelés elévülését. A jogkérdésben az volt a Kúria álláspontja, hogy nem szakítja meg az elévülést az olyan bírósági eljárás, amely nem a követelés érvényesítésére irányul.
- [11] Ezekkel szemben a Kúria az EBH2012. P.7. számon megjelent, 2012. január 19-én meghozott Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú precedensértékű határozatában is értelmezte régi Ptk. elévülés megszakadására vonatkozó rendelkezését. A felülvizsgálati kérelemben a felperes helytállóan állította, hogy a másodfokú bíróság erre a döntésre nem volt figyelemmel. A határozatban a Kúria együtt értelmezte a régi Ptk. 327. § (1)–(2) bekezdésében foglaltakat. Elválasztotta a követelés bírósági úton való érvényesítésének anyagi jogi és eljárásjogi hatásait, és azt a jogi következtetést vonta le, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) az anyagi jogi joghatások fennmaradását vagy elenyészését nyilvánvalóan nem szabályozza. Nem érinti tehát a régi Ptk. 327. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott anyagi jogi elévülési szabályokat, így azt sem, hogy a követelés bírósági úton való érvényesítése (a keresetlevél beadása, perindítás) az elévülést az igényérvényesítés időtartamára megszakítja. Az eljárás szünetelésének időtartama alatt a keresettel érvényesített követelés még nem kerül ki az igényérvényesítés állapotából. Ebből következően az eljárás a régi Ptk. 327. § (2) bekezdésében meghatározott elévülést megszakító eljárásnak tekintendő a per megszűnéséig bezárólag. A régi Pp. azon rendelkezéséből, amely szerint hathónapi szünetelés után a per megszűnik, nem vonható le az a jogkövetkeztetés, hogy a keresetindítás (perindítás) anyagi jogi jogkövetkezményei elenyésznek. A Kúria az EBH2012. P.7. számon megjelent Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú határozatban elfogadott jogértelmezést a jelen ügyben is irányadónak tartja egyetértve a BH2017. 51. számon megjelent Pfv.V.20.852/2015/7. számú, illetve a Pfv.III.21.070/2018/4. számú ítéletében kifejtett elvekkel is, miszerint a keresetlevél előterjesztése a követelés bírósági úton való

érvényesítéseként csak abban az esetben alkalmas az elévülés megszakítására, ha annak alapján az elévüléssel érintett követelés tárgyában a célzott eljárás ténylegesen megindul.

- [12] A Kúria megállapította, hogy a régi Ptk. 327. § (1) és (2) bekezdésének értelmezése tekintetében egységes a Kúria gyakorlata. E rendelkezések helyes értelmezésével a jelen ügyben azt kellett megállapítani, hogy a felperes 2007. december 21-i perindítása a követelés elévülését 2012. május 30-ig megszakította, ezt követően az elévülés újból megkezdődött. A követelését a felperes 2017. május 24-én az újabb kereset benyújtásával az ötéves elévülési időn belül érvényesítette bírósági úton, amellyel az elévülést ismét megszakította, így az a jogerős ítéletben foglaltakkal ellentétben nem nyugodhatott. A másodfokú bíróság tévesen alapította a döntését az elévülés nyugvásának a régi Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglalt szabályaira. A Kúria a kifejtettek értelmében megállapította, hogy a felperes követelése nem évült el. A döntés elvi tartalmaként rögzítette: a régi Ptk. értelmében az elévülés megszakadásának a követelés bírósági úton való érvényesítése esetén nem feltétele, hogy az ügyben a bíróság érdemi döntést hozzon.

A jogegységi panasz

- [13] Az alperes a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (1) és (2) bekezdése alapján terjesztett elő jogegységi panaszt. A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése tekintetében arra hivatkozott, hogy elévülés okán a keresetet elutasító jogerős ítéletet a Kúria eljáró tanácsa – a felperes felülvizsgálati kérelmére és az alperesnek a precedensértékű határozatokat is hivatkozó felülvizsgálati ellenkérelme ellenére – a Kúria joggyakorlatával szembe helyezkedő érvelés alapján nem látta megalapozottnak, ezért azt hatályon kívül helyezte. Mind a felülvizsgálati kérelemben, mind a felülvizsgálati ellenkérelemben megjelent a precedensértékű határozatoktól való eltérés problémája, az érintett határozatok is megjelölésre kerültek. A Kúria pedig a jogsértést maga idézte elő a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésével. A Bszi. 41/B. § (2) bekezdéssel összefüggésben az alperes hangsúlyozta: a másodfokú bíróság az, amely helyes, a joggyakorlattal összhangban álló határozatot hozott. A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése ezért csak úgy értelmezhető, hogy az eltérésre a Kúria eljárását közvetlenül megelőző eljárásban nem került sor. Mindezek folytán a Bszi. 41/B. § (1) vagy (2) bekezdésében foglalt jogalap egyikének mindenképpen fenn kell állnia.
- [14] Az alperes az ügyazonosság körében arra hivatkozott, hogy a releváns körülményekben azonos tényállású ügyekről és azonos jogkérdésről van szó, azonos jogi érvelés mellett. A Pfv.V.20.852/2015/7. számú precedensértékű döntéssel kapcsolatban előadta: ez a határozat abból a generális jogértelmezési dilemmából indul ki, hogy a keresetlevél alapján tett intézkedések, tárgyalások és végül érdemi elbírálás nélkül lehet-e egyáltalán bírósági igényérvényesítésről beszélni. Hangsúlyozta, e kúriai döntés következtetése nem az idézés kibocsátására nem alkalmas keresetlevél speciális mérlegelést igénylő helyzetén, hanem a jogértelmezésből levezetett generális kategória alá tartozásán nyugodott, azon, hogy érdemi döntés hiányában bírósági igényérvényesítésről nem beszélhetünk. Az alperes ebből arra következtetett, hogy a bírósági igényérvényesítés fogalmának része (feltétele), hogy a bíróság az eljárást befejező, jogerős érdemi határozatot hozzon.
- [15] A Kúria Pfv.VI.21.495/2018/3. számú precedensértékű döntésével kapcsolatban állította, hogy e határozat sem pusztán a házassági vagyoni jogvitában előterjesztett kereset kölcsönkövetelés elévülésére vonatkozó joghatását elemezte, hanem ezt a speciális helyzetet vizsgálta a bírósági igényérvényesítés elfogadott fogalma fényében. A jogkérdésben a Kúria álláspontja az volt, hogy nem szakítja meg az elévülést az olyan bírósági eljárás, amely nem a követelés érvényesítésére irányul. A követelés bírósági úton való érvényesítése tehát a jogosult által a követelés érvényesítésére jog által felkínált bírói út lehetőségének az igénybevételét jelenti. Az tekinthető a zálogjogosult részéről a biztosított követelése érvényesítésének, ha keresetet indít az egyben zálogkötelezett személyi kötelezettel szemben a tartozás megfizetése vagy a dologi kötelezett ellen a követelés zálogtárgyból való kielégítés túsérére kötelezés iránt, és a bíróság jogerős végrehajtható marasztaló határozatot hoz. Idézte a BH2017. 51. szám alatt megjelent döntést hangsúlyozva, hogy nem mintegy véletlenül szerepel a bírósági igényérvényesítés fogalmának hosszas értelmezése e jogesetben, hanem úgy, mint a döntés kiinduló pontját és alapját képező jogelv. A támadott határozattal elbírált ügyben is igaz az a megállapítás, hogy az előzményi per nem a jelen ügy tárgyát képező követelés érvényesítésére irányult, hiszen a bírósági igényérvényesítés a kereset beadásától az érdemi döntésig tartó folyamat: bírósági igényérvényesítésről csak akkor beszélhetünk, ha az adott követelés tárgyában érdemi döntés is születik.
- [16] A Kúria Pfv.III.21.070/2018/4. számú precedensértékű döntése kifejezetten a bírósági igényérvényesítés fogalmának értelmezése alapján mondta ki, hogy az elévülést a bírósági igényérvényesítés akkor szakítja meg, ha a követelés tárgyában érdemi döntés születik. A hivatkozott határozat [31] bekezdésében rögzítette a Kúria, hogy önmagában

a keresetlevél bírósághoz történő beadása megszakíthatja az elévülést, de csak abban az esetben, ha azzal kapcsolatban további két konjunktív feltétel teljesül: a célzott eljárás megindul és abban a bíróság érdemi döntést hoz.

- [17] Mindezek alapján az alperes álláspontja szerint a hivatkozott határozatok és a támadott határozat által elbírált ügyekben egyaránt az a jogkérdés merült fel, hogy a régi Ptk. értelmében az elévülés megszakadásának a követelés bírósági úton való érvényesítése esetén feltétele-e, hogy a bíróság az ügyben érdemi döntést hozzon. E jogkérdésben mindegyik precedens határozat azonos jogszabályi rendelkezéseket alkalmazva, azonos tényeket értékelve, azonos módon foglalt állást (miszerint érdemi döntés hiányában nem szakítja meg az elévülést a bírósági igényérvényesítés): így az ügyazonosság teljes. A precedensértékű határozatok alapján ugyanis az igényérvényesítés konjunktív elemei az alkalmas kereset, a tárgyalás és az érdemi döntés. Ha a hivatkozott határozatokat csak alkalmatlan keresetek esetén vennénk figyelembe, ilyen szűkítő értelmezés mellett ügyazonosságról szinte sosem beszélhetnénk.
- [18] A panasz kitért a támadott határozat indoklására is, amely az alperes álláspontja szerint contra legem jogértelmezést alkalmazott a gyakorlat tükrében a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése tekintetében, a (2) bekezdés vonatkozásában pedig kifejezetten és explicit módon is. Ez utóbbi jogszabályi rendelkezés szerint ugyanis az elévülést megszakító eljárás jogerős befejeződése után az elévülés újból megkezdődik, amely szabályt nyilvánvalóan nem lehet alkalmazni, ha az eljárásban nem született jogerős érdemi döntés. Az alperes szerint jelentőséggel bír, hogy az előzményi perben elállás következtében érdemi döntés nélkül maradt a felperesi követelés, ezért még ha a keresetlevél kézbesítésével mint kvázi fizetési felszólítással meg is szakadhatott az elévülés, az rögtön újra is kellett, hogy kezdődjön, legfeljebb annak nyugvását lehetett volna megállapítani az elállásig fennálló akadályoztatásból fakadóan. Az alperes a régi Ptk. 327. § (1), (2) bekezdésének kontextuális, normatani, rendszertani, teleológiai, történeti értelmezése útján, valamint a joggyakorlat fényében történt értelmezést követően is arra a következtetésre jutott, hogy az elévülést megszakító jogi tények és ezek joghatása egyértelmű: ha az elévülés megszakad, az rögtön újra kezdődik vagy az eljárás jogerős befejeződése után kezdődik újra, további lehetséges variáció nincs. Az olyan jogértelmezés, miszerint a bírósági igényérvényesítés érdemi döntés hiányában is megszakítja az elévülést, ellentmond az elévülés, illetve az elévülés megszakítása jogpolitikai céljának, a jogintézményi funkciójukból következő helyes jogértelmezésnek. Ha ugyanis egy előzményi perben a jogosult olyan módon kísérli meg igényének érvényesítését, hogy az végül nem vezet érdemi döntéshez, akkor maga a tényleges igényérvényesítési szándék kérdőjeleződik meg.
- [19] A kifejtett érvelés alapján az alperes jogegységi panaszában azt kérte, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a régi Ptk. 327. § (1) és (2) bekezdéseiben rögzített elévülés megszakítási ok, a bírósági igényérvényesítés és annak joghatása tekintetében olyan értelmezést fogadjon el, miszerint bírósági igényérvényesítéssel az elévülés akkor szakítható meg, ha a követelés tárgyában érdemi döntés is születik, érdemi döntés hiányában pedig a régi Ptk. 327. § (2) bekezdésének második tagmondatában szereplő joghatást, miszerint „az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után” kezdődik újra, nem lehet alkalmazni.
- [20] Jogsérelme abban áll, ha a Kúria eljáró tanácsa a hivatkozott precedensértékű határozatokkal összhangban azt állapította volna meg, hogy a felperes által az előzményi perben előterjesztett, de érdemi határozattal el nem bírált kereseti igénye – érdemi döntés hiányában – nem szakíthatta meg a felperesi követelés elévülését, akkor a keresetet elutasító jogerős ítéletet hatályában fenn kellett volna tartani.

Az ellenérdekű fél nyilatkozata

- [21] A felperes mint ellenérdekű fél nyilatkozatában a jogegységi panasz elutasítását kérte arra figyelemmel, hogy a támadott határozat és a korábban közzétett, hivatkozott határozatok között nincs ügyazonosság, illetve jogkérdésben egyébként sem történt eltérés. Álláspontja szerint a támadott határozat alapjául szolgáló ügyben eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a perben érvényesített követelés tekintetében megszakítja-e az elévülést, ha a követelés vonatkozásában a felperes keresetet terjeszt elő, amelynek alapján a célzott eljárás ténylegesen megindul, abban a bíróság tárgyalásokat tart, majd a felperes a keresetétől eláll és így a követelés tekintetében érdemi döntés nem születik. Ez a jogkérdés nem azonos az alperes által felhívott határozatok szerinti jogkérdéssel. A hivatkozott ügyekben ugyanis nem az volt az eldöntendő jogkérdés, hogy az elévülés megszakadásának feltétele-e az is, hogy a ténylegesen megindult eljárásban a bíróság érdemi döntést hozzon. Ennek vizsgálata ezekben az ügyekben fel sem merült, a döntéseknek más az elvi tartalma.
- [22] A Pfv.V.20.852/2015/7. számú precedensképes határozat (BH2017. 51.) lényege az, hogy egy hiánypótlás ellenére idézés kibocsátására nem alkalmas keresetlevél nem alkalmas az eljárás megindítására, ilyen módon a követelés érvényesítésére. E határozat indoklásában – mint ahogy a támadott határozat [36] pontja kifejezetten kiemeli –

nem szerepel az „és abban a bíróság érdemi döntést hoz” szöveg. A Pfv.VI.21.495/2018/3. számú precedensképes határozatnál már a releváns tényekben való hasonlóság sem állapítható meg. A Kúria itt kizárólag abban a jogkérdésben foglalhatott állást, hogy a jelzálogjogosult felperes perbenállása a házastársi vagyoni jogvitában megszakította-e a kölcsönkövetelés elévülését. Ennek kapcsán állapította meg, hogy nem szakítja meg az elévülést az olyan bírósági eljárás, amely nem a követelés érvényesítésére irányul. Az ügyben eldöntendő kérdés tehát nem az volt, hogy született-e érdemi döntés a követelés ügyében, hanem az, hogy a korábban érvényesített követelés azonos-e egyáltalán az adott perben érvényesített követeléssel. A Pfv.III.21.070/2018/4. számú precedensképes határozat szerinti jogkérdés az volt, hogy önmagában a keresetlevél bírósághoz történő benyújtása vagy csak a kereset közlése alkalmas-e az elévülés megszakítására. Az alperes előadásával szemben e konkrét ügyben a Kúria nem adott általános érvényű értelmezést a régi Ptk. 327. § (1) bekezdéséhez.

- [23] Rögzítette ugyanakkor, hogy amennyiben a Kúria ügyazonosságot állapítana meg, a Kúria ítélező tanácsa akkor sem tért el az egységes kúriai gyakorlattól, ami az Elvi Bírósági Határozatok 2012. évi P.7. számú határozatában manifesztálódott. Kiemelte még, hogy az elévülés szempontjából a régi Ptk.-t nem lehet ugyanúgy értelmezni, mint a Ptk.-t. A régi Ptk. 327. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó egységes bírói gyakorlatban három esetkör különböztethető meg. Az első esetkör, amikor nem kerül sor a keresetlevél alperesnek történő kézbesítésére, ezért a keresetlevél benyújtása az elévülést nem szakítja meg. A második esetkör, amikor megtörténik a keresetlevél kézbesítése, azonban a per mégsem érdemi döntéssel zárul, hanem bármely okból permegszüntetésre kerül sor. Ide tartozik a BH2007. 408. számú döntés, ami szerint a kézbesített keresetlevélnek ugyanolyan hatályt kell tulajdonítani az elévülés megszakításával kapcsolatban, mint a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólításnak. Ugyanebbe az esetkörbe tartozik a tárgyban hozott legmagasabb szintű kúriai döntés, az EBH 2012. P.7. számú elvi határozat, amelytől csak jogegységi határozattal térhet el a Kúria. Eszerint az elévülést megszakító perindítást követően az eljárás szünetelése esetén az elévülés a per szünetelés folytán történő megszűnésével kezdődik. Az indokolás azt is kimondja, hogy a peres igényérvényesítés időtartama az elévülési idő számításánál figyelmen kívül marad. A régi Pp.-nek a keresetlevél beadásához, illetve a perindításhoz fűződő joghatályok elenyészésére vonatkozó szabályai pedig nem vonatkoznak az anyagi jogi joghatásokra. Mindezekből egyértelmű, hogy adott esetben az elállás ellenére a keresetlevél alkalmas volt az elévülés megszakítására, az előzményi per időtartama figyelmen kívül marad, az elévülés az elállás közlésének napját követően kezdődött újra. A harmadik esetkör az, amikor érdemi döntés születik a kézbesített keresetlevéllel induló perben. A Kúria Pfv.III.21.070/2018. számon hozott határozatából kitűnően a jogerős ítélettel befejeződő perben előterjesztett, tehát érdemi elbírálásra alkalmas keresetlevélnek már a benyújtásával megszakad az elévülés, és nincs jelentősége annak, hogy mikor történt a keresetlevél kézbesítése. E helyes döntés azonban szükségtelenül idézi a BH2017. 51. számú határozat fejrészét, mivel az érdemi döntés tényének semmiféle hatása nem volt az e határozat alapjául szolgáló ügyben eldöntendő jogkérdésre, így az érdemi döntésre. A felperes hangsúlyozta, egyetlen olyan kúriai döntés sincs, ami kimondaná, hogy a követelés bírósági úton való érvényesítése csak akkor szakítja meg az elévülést, ha a követelés tárgyában érdemi döntés születik. Ez még a BH2017. 51. számon megjelent határozatból sem vezethető le, a BH fejrésze olyat tartalmaz, amit maga a döntés nem mond ki.

A legfőbb ügyész szakmai véleménye

- [24] A legfőbb ügyész a 2011. évi CLXIII. törvény 11. § (2) bekezdés j) pontja alapján szakmai véleményt terjesztett elő. E szerint az elévülés megszakadását eredményező (előzményi) peres eljárásban a felperes keresete a szerződés teljesítésére irányult, sem az elsőfokú, sem a másodfokú ítélet szerint kártérítés jogcímén a kötbérvékövetelés tárgyában igényt nem terjesztett elő. Az elengedett kötbérvéköveteléssel összefüggésben bizonyítás nem folyt, a generálkivitelező perbenállása hiányában nem is folytatható, a bíróság e körben tényállást sem állapított meg, így a felperes szerződés teljesítése címén sem érvényesítette az igényét. A Kúria Pfv.VI.21.495/2018/3. számú döntését az ítélező tanács a támadott határozat meghozatala során azért nem vette figyelembe, mert szerinte az előtte folyamatban levő ügyben nem az volt a jogkérdés, hogy az elévülés megszakadásának feltételét képezte-e a megindult eljárásban az érdemi döntés meghozatala. A Pfv.VI.21.495/2018/3. számú határozatot azonban figyelembe kellett volna venni, annak [11] bekezdésére tekintettel az ügyazonosság fennáll. Ezzel szemben a Kúria támadott határozatában irányadónak tekintett (EBH2012. P.7. számon is megjelent) Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú precedensértékű határozat alapjául szolgáló ügy tényállása két vonatkozásban is eltért a felülvizsgált ügy tényállásától. Ez utóbbi ügy alapeljárási perben a felperes nem érvényesített kártérítési követelést, valamint a későbbi eljárás szempontjából releváns szerződés teljesítése iránti igényének érvényesítéséről kifejezetten lemondott. Márpedig a precedens kifejezetten az érvényesített követelés tárgyában történt szünetelésre, majd permegszűnésre

figyelemmel tette megállapításait. A támadott határozat tehát tévedett abban, hogy az előzményi perben az eljárás a követelés érvényesítésére megindult, ezzel szemben a kereset mint írásbeli felszólítás lett volna figyelembe vehető. A jogerős ítélet a felhívott precedenseknek megfelelően döntött, amikor azt állapította meg, hogy a szerződés teljesítésére irányuló keresetindítás írásbeli felszólításnak minősül, mert nem az előzményi per jogerős ítélete nyitotta meg a felperes számára az igényérvényesítés lehetőségét. A régi Ptk. 327. § (1), (2) bekezdésének helyes értelmezésével a felperes 2007. december 21-i perindítása mint írásbeli felszólítás a követelés elévülését megszakította, az legfeljebb a 2012. május 30-i felperesi nyilatkozat megtételéig nyugodott, az újabb kereset 2017. május 24-i benyújtására már az elévülési időn túl került sor.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

- [25] A jogegységi panasz részben alapos.
- [26] Az alperes jogegységi panaszát a Bszi. 41/B. § (1), (2) bekezdéseire hivatkozva terjesztette elő. E jogszabályi rendelkezések szerint jogegységi panasz van helye többek közt – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján felülvizsgálati kérelemmel nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta. Jogegységi panasz van helye akkor is, ha a Kúria ítélező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor. Adott esetben az eljárási bíróságok a hivatkozott határozatokat és az azokban alkalmazott jogszabályokat eltérően értelmezték, a megjelölt határozatokra az alperes a felülvizsgálati eljárásban már hivatkozott, ezért a Kúria a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésében foglaltak alapján vizsgálta érdemben a jogegységi panaszt.
- [27] A Kúria előjáróban utal arra, hogy a jogegység követelményét Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (3) bekezdése rögzíti kimondva, hogy „[a] Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét.” A Kúria e feladatát az ítélezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezés elvi tartalmát az azonos ügyekben követi.
- [28] A Kúria a Jpe.I.60.002/2021/7. és a Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozataiban már rámutatott: a jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye ugyanakkor sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, illetve jogértelmezéshez köthető. Az eltérés adódhat azonos anyagi jogi háttér mellett is abból, hogy a panaszos által összevetni kért ügyekben különbözik a jogorvoslati kérelem, így a felülvizsgálati kérelem tartalma, jogi érvelése. A jogegységi panasz eljárásokban kialakult gyakorlatot követve ezért a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha hiányzik az ügyek közötti lényegi összevethetőség, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor nem értelmezhető a jogegység.
- [29] A Kúria a fenti határozataiban kifejtette, az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát. A kúriai határozat jellemzően akkor minősül precedensnek, ezáltal követendőnek, ha az mind ténybelileg, mind jogilag lényeges pontokon hasonlít a konkrét ügyhöz. Két egymással maradéktalanul megegyező tényállású ügy azonban bizonyosan nem létezik, ezért a jogegységi panasz intézményének kiüresedéséhez vezetne, ha az ügyazonosság kizárólag csak a teljesen egyforma tényállások esetében lenne megállapítható. Ehelyett az ügyazonosság tekintetében azok a hasonló tényállások vehetők figyelembe, amelyek a releváns jogkérdés megítélése szempontjából egyáltalán nem vagy csupán jelentéktelen mértékben térnek el egymástól. Ha tehát a felmerülő azonos jogkérdés esetén a tényállások kizárólag nem fontos, mellékes elemeiben mutatnak különbözőséget, akkor az ügyek azonosnak mondhatók. Mindig alapos vizsgálatot igényel annak megítélése, hogy az eltérő tényállási elemek érdemi relevanciával bírnak-e az eldöntendő jogkérdés szempontjából (Jpe.II.60.008/2022/8.). Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a jogerős ítélet által felvetett jogkérdésnek a jogvita eldöntésére kell irányulnia.
- [30] A jogegységi panasz eljárás egy rendkívüli, a jogerős utáni, a jogegységet célzó, a Bszi. külön szabályozásán alapuló sui generis eljárás, amely nem a per folytatása, hanem a jogrendszer belső koherenciájának a megteremtését szolgálja (Jpe.I.60.005/2021/5.). A jogegységi panasz eljárásban ezért a Kúria az ítélező tanács által megállapított

tényállást nem bírálhatja felül, mivel az eljárás nem jelent egy újabb teljes körű jogorvoslatot (Jpe.I.60.029/2021/19.). A jogegységi panasz eljárásban tehát nem a kereset, az ellenkérelem vagy az eljárás korábbi szakaszaiban előterjesztett perorvoslati kérelmek (fellebbezés, felülvizsgálati kérelem) ismételt elbírálására, a jogerős ítéletben megállapított tényállás felülbírlatára, a bizonyítékok újbóli értékelésére vagy a jogegységi panasszal támadott kúriai határozat jogszerűségének átfogó, általános érvényű vizsgálatára kerül sor, mint ahogy a jogerős határozattal szemben ismételten, illetve újként megfogalmazott jogi érvek érdemi értékelésére vagy annak vizsgálatára sem, hogy valamely jogi érvet a felülvizsgálati eljárásban a döntése meghozatalánál a Kúria mennyiben vette figyelembe. A Jogegységi Panasz Tanács kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogegységi panaszban kifejezetten megjelölt, közzétett kúriai határozatoktól való eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, akkor az eltérés indokolt volt-e vagy sem (Jpe.I.60.023/2022/7.). A jogegységi panasz eljárás során a Kúria tehát a fél által megjelölt keretben, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát.

- [31] Jelen esetben a hivatkozott és a támadott határozatok alapjául szolgáló perek tárgya különböző: baleseti kártérítés, kölcsöntartozás, használati díj megfizetésére, valamint szerződésszegéssel okozott kár megtérítésére irányuló perekről van szó. A konkrét történeti tényállások is eltérőek annyiban, amennyiben az érvényesített alanyi joghoz tartozó törvényi tényállások eltérnek. Egyezőség mutatkozik ugyanakkor abban, hogy a felperesnek mindegyik esetben egy ideig nem érvényesített pénzkövetelése van, az alperes pedig elévülési kifogással védekezik. Mindegyik perben olyan elévülési – igényszüntető – kifogás megalapozottságáról kellett döntenet, amelyet a fél a követelés bírósági úton történő érvényesítésére alapított, ezért a Kúria mindegyik esetben a régi Ptk. 327. § (1) és (2) bekezdését hívta fel. A hivatkozott határozatok maguk is eltérő tényállású ügyekben születtek, ezekre az eltérő tényállási elemekre az egyes perekben felvetődő jogkérdések vonatkozásában is figyelemmel kell lenni. Értékelni kell ugyanis, hogy az eltérő tényállási elemeknek van-e jelentőségük a jogvita eldöntése szempontjából releváns jogkérdés megítélésére vonatkozásában.
- [32] A Kúria Pfv.V.20.852/2015/7. szám alatti határozatában felvetett jogkérdés az volt, hogy egy idézés kibocsátására nem alkalmas keresetlevél megszakíthatja-e az elévülést, illetve egy ilyen keresetlevél megfeleltethető-e a követelés bírósági úton való érvényesítése követelményének. A határozat a követelés bírósági úton való érvényesítését egy folyamatként értelmezte, ami a keresetlevél előterjesztésétől, a keresetlevél alapján tett intézkedéseken keresztül, a tárgyaláson át az érdemi elbírálásig tart. A Kúria e határozatában a folyamat elemeinek jelentőségét az elévülés megszakadása szempontjából nem elemezte, a bírósági igényérvényesítés megítéléséhez konjunktív feltételeket nem határozott meg. Arra a következtetésre jutott, hogy egy idézés kibocsátására sem alkalmas keresetlevél az eljárás megindítására, ilyen módon a követelés érvényesítésére nem alkalmas.
- [33] A panasszal támadott határozat alapjául szolgáló perben a keresetlevél alkalmas volt az eljárás megindítására: az elengedett kötbérrel kapcsolatos felperesi igény az alperessel közölve lett, e tárgyban az elállásig bírósági eljárás folyt. Az idézés kibocsátására alkalmatlan keresetlevél elévüléssel összefüggő joghatása nem merült fel, e körben a Ptk. 327. § (1) bekezdés értelmezésére nem volt szükség. A két ügy között ezért jogkérdésben azonosság nincs.
- [34] A Kúria Pfv.VI.21.495/2018/3. szám alatti határozatában arra a jogkérdésre adott választ, hogy a jelzálogjogosult hitelező – alperesként történő – perbenállása a házastársi vagyoni jogvitában megszakította-e a kölcsönkövetelés elévülését. A jogi indokolás szerint nem szakítja meg az elévülést az olyan bírósági eljárás, amely nem az adott követelés érvényesítésére irányul. Az elévülést megszakító jogi ténynek a perindítás minősül, feltéve, ha annak tárgyában a bíróság érdemi döntést is hoz. A hivatkozott határozat szerinti ügyben egyebekben nem volt jelentősége annak, hogy a bíróság jogerős érdemi határozatot hozott-e, mivel az elévülés – a korábbi bírósági eljárásban érvényesített kereset eltérő tartalma miatt – eleve nem szakadhatott meg.
- [35] A támadott határozat alapjául szolgáló ügyben a felperes az előzményi perben előterjesztett keresetében az őt szerinte megillető, a későbbi perben ugyancsak érvényesített követelésének a megítélését is kérte; vagyis a korábbi per (az elállásig) az alperes által elengedett kötbérrel kapcsolatos felperesi igény kielégítését is célozta. Az ilyen tartalmú kereset az irányadó tényállás szerint az előzményi perben az elsőfokú eljárás tárgya volt 2012. május 30-ig, így az eredeti keresetlevél alkalmas volt arra, hogy az alapján az adott követelés tárgyában a bíróság érdemi határozatot hozzon. Emiatt a hivatkozott határozatban elbírált jogkérdésnek a támadott határozattal felülvizsgált ügyben nem volt jelentősége. Így a két határozat nem összevethető.
- [36] A Kúria Pfv.III.21.070/2018/4. szám alatti határozata alapján a jogerős ítélet azt a jogkérdést vetette fel, hogy a keresetlevél benyújtása vagy a kereset közlése alkalmas-e az elévülés megszakítására. Az elévülési kifogás ténybeli alapja ugyanis az volt, hogy az alperes a kézbesített keresetlevelet az elévülési határidő letelte után vette át, ezért az alperesi következtetés szerint az elévülési idő elteltéig az elévülés nem szakadt meg. A jogkérdésre adott válasz értelmében a marasztalási kereset tartalmazó keresetlevél benyújtása akkor elég az elévülés megszakítására, ha ez alapján az eljárás ténylegesen megindul és abban a bíróság érdemi döntést hoz (utalás a BH2017. 51. számú

- jogesetre). A támadott határozatban kimondott elvi tétel ezzel a jogértelmezéssel ellentétesen azt rögzíti, hogy a régi Ptk. értelmében az elévülés megszakadásának a követelés bírósági úton való érvényesítése esetén nem feltétele, hogy az ügyben a bíróság érdemi döntést hozzon. Erre a következtetésre a Kúria Pfv.VIII. 21.771/2011/6. számú (EBH2012. P.7.) határozata szerinti jogértelmezés elfogadásával jutott. Így a támadott határozat és a jogegységi panaszban hivatkozott Pfv.III.21.070/2018/4. számú határozat a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének értelmezésével összefüggésben jogkérdésben eltérő döntést tartalmaz, ezért a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa – az ügyazonosság megállapítása mellett – e körben érdemben vizsgálta az alperes jogegységi panaszát.
- [37] Az elévülés az időmúlás anyagi jogi joghatása, amely igényszüntető kifogást alapoz meg; az elévült követelést ugyanis bírósági eljárásban érvényesíteni nem lehet. Az elévülési kifogással élő kötelezett a jogosult alanyi joga igényállapotának a megszűnésére hivatkozhat. A jogosult számára ezzel szemben a követelése érvényesítését időben korlátozó elévülés joghatásainak a felfüggesztését eredményező jogi tényeknek lehet jelentősége. A jogegységi panasz – a támadott határozatra figyelemmel – a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében rögzített elévülés megszakítási okok közül a követelés bírósági úton való érvényesítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés értelmezését vitatja.
- [38] Az érdemben vizsgált Pfv.III.21.070/2018/4. szám alatti precedens határozat a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének alkalmazása körében jelentőséget tulajdonított a bírósági igényérvényesítés fogalmának: az elévülés megszakításának, végső soron az elévülés bekövetkezésének a megállapítása során vizsgálta azt is, hogy az adott ügyben a fél cselekményei és a bíróság eljárása a követelés bírói úton való érvényesítésének minősül-e. E körben tartotta relevánsnak azt a kérdést, hogy a bíróság az ügyben érdemi döntést hozott-e.
- [39] A jelen eljárásban értelmezendő régi Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása – ideértve az egyezséget is –, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést. A (2) bekezdés értelmében az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik.
- [40] A jogegységi panasz szerint a támadott kúriai határozat alapján felvetődő jogkérdés a fent idézett régi Ptk. 327. § (1) bekezdésével összefüggésben az, hogy az elévülés megszakadásának feltétele-e a követelés bírói úton való érvényesítése esetén, hogy a bíróság az ügyben érdemi döntést hozzon. Másképpen: a követelés bírósági úton való érvényesítése megvalósulhat-e érdemi döntés meghozatalának hiányában? A felhívott jogszabályi rendelkezés szövege ilyen előfeltételt kifejezetten nem nevesít. A Kúria ezzel összefüggésben jogértelmezés útján azt vizsgálta, hogy a régi Ptk. szabályozásában a követelés bírósági úton történő érvényesítése mint az elévülés megszakításának egyik esete milyen feltételek megvalósulása esetén, az igényérvényesítés mely szakaszában eredményezi az elévülés megszakadását.
- [41] A régi Ptk. szerinti „a követelés bírósági úton való érvényesítése” fordulatot a bírói gyakorlat egyöntetűen úgy értelmezte, hogy e megfogalmazás alatt perindítást vagy az azzal azonos megítélés alá eső bármely jogcselekményt (pl. fizetési meghagyásos eljárás kezdeményezését) kell érteni. E mellett kis számban olyan jogértelmezés is található, amely a hatályos Ptk. fogalmi rendszerét húzza e fordulatra [Ptk. 6:25. § (1) bekezdés c) pont]. A Kúria nem tartja indokoltnak az eddigi többségi jogértelmezéstől való eltérést, mivel a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének nem tulajdonítható olyan tartalom, amely a normaszövegben nem jelenik meg. Az ettől való eltérés a jogszabályi rendelkezés indokolatlan szűkítő értelmezését jelentené. Adott esetben a nem kétséges tartalmú jogszabályi előírás nyelvi-nyelvtani értelmezése alapján csak egyfajta jogértelmezés lehetséges, ezért a szűkítő, a szabály értelmét lényegesen befolyásoló értelmezés tiltott a jogalkalmazó számára. Jogalkotói felhatalmazás hiányában a fogalom kereteit szűkítő, így jogkorlátozást jelentő, ennél fogva alapjogot sértő vagy azt eredményező jogértelmezéssel nem lehet feltételt fűzni a törvény rendelkezéséhez. Nem támogatható olyan jogértelmezés, ami a jogegységi panasz eljárás eszközrendszerével utólag változtatná meg egy már hatályon kívül helyezett jogszabály értelmét oly módon, hogy azt sem a jogszabályi rendelkezés, sem a korábbi gyakorlat nem támasztja alá.
- [42] A fentiek mellett nem hagyható figyelmen kívül a helyes jogértelmezés kereteinek meghúzásánál az sem, hogy a joggyakorlatnak az elévülést megszakító okok rendszerét, azok egymásra gyakorolt értelmezési kereteit is figyelembe kell vennie. A régi Ptk. rendszerében a követelés bírósági úton való érvényesítése nem függetlenedhet az elévülés megszakítását eredményező másik ok, a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás fogalmának értelmezésétől. Ez utóbbi körében a bírói gyakorlat elfogadta, hogy az érdemi elbírálásra alkalmatlan, a régi Pp. 161. § (1) bekezdés szerint hatálytalan keresetlevél írásbeli felszólításként [rég Ptk. 327. § (1) bekezdés első fordulata] megszakítja az elévülést. Ebből következik, hogy a régi Ptk. alapján a követelés bírósági úton való érvényesítése fogalmi körébe tartozik az az eset, ha a keresetlevél érdemi tárgyalásra alkalmasnak bizonyul, de a perindítást nem követte érdemi határozat hozatala. Ebben az esetben az elévülés perindítással bekövetkezett

megszakítása az eljárás befejezéséig – az adott esetben a per jogerős megszüntetéséig – tart, és az elévülés a régi Ptk. 327. § (2) bekezdése szerint ettől az időponttól újra megkezdődik.

- [43] Mindezek alapján a jogegységi panasszal támadott határozat helyesen értékelte a régi Ptk. 327.§. (1) bekezdésének vitatott fordulatát: ez alapján ui. a követelés bírósági úton való érvényesítése vezet az elévülés megszakadásához abban az esetben is, ha a keresetlevél alkalmas a per megindítására, de a bírósági eljárásban érdemi döntés nem születik. Ennek következtében az elévülés a régi Ptk. 327. § (2) bekezdése szerint az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után kezdődik újból.
- [44] A Jogegységi Panasz Tanács ezért a felmerült jogértelmezési kérdésben a következő álláspontra foglalta el: a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján „a követelés bírósági úton való érvényesítése” az elévülést akkor is megszakítja, ha a keresetlevél alkalmas a per megindítására, de a bíróság – a régi Pp. alkalmazásával – érdemi döntést nem hozott.
- [45] A Jogegységi Panasz Tanács a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a panasszal támadott határozat eltért a Kúria Pfv.III.21.070/2018/4. számú, BHGY-ben közzétett határozatától. Az eltérés indokolt volt, ezért a Kúria a Bszi. 41/D. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a támadott határozatot hatályában fenntartotta, egyben döntött a bíróságokra kötelező értelmezésről is. Az indokolt eltérésre figyelemmel a Kúria bármely határozatának ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként a továbbiakban nem hivatkozható.

Záró rész

- [46] A Bszi. 41/D. § (4) bekezdése alapján, ha a Jogegységi Panasz Tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, a jogegységi panasz eljárásban megfizetett illetéket az állam viseli. A jogegységi panaszt benyújtó alperes ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdés i) pontjára figyelemmel az illetékes adóhatóságtól az általa megfizetett 3.500.000 forint illeték visszatérítését kérheti.
- [47] A Bszi. 41/C. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (2) bekezdésének második fordulata alapján egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére, ezért a felek a jogegységi panasz eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.
- [48] A Bszi. 41/D. § (5) bekezdése szerint a Kúriának a közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést és a bíróságokra kötelező értelmezést megállapító határozata jogegységi határozat hatályú, és azt a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.
- [49] A Kúria a panaszt a Bszi. 41/C. § (8) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [50] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2023. november 27.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Klára s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró, Dr. Orosz Árpád s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

Dr. Szabó Klára bíró többségi határozattól eltérő álláspontra

- [51] A jogegységi panasz tanács által hozott határozat előadó bírójaként azért nyilvánítok különvéleményt, mert a többség által elfogadott határozathoz képest más tartalmú határozat meghozatalát tartottam volna helyesnek.
- [52] Már az ügyazonosság kérdésében eltérő a véleményem, mert a három hivatkozott határozat mindegyike alapján felvethető a jogegységi panasz eljárásban vizsgálendő jogkérdés: a Kúria a Pfv.VI.21.495/2018/3. számú ítélete [10] bekezdésében, a Pfv.III.21.070/2018/4. számú határozat [31] bekezdésében attól feltételezetten minősíti a perindítást (a keresetlevél bírósághoz való benyújtását) a követelés bírósági úton való érvényesítésének, hogy abban a bíróság érdemi döntést hoz. A Kúria Pfv.V.20.852/2015/7. szám alatti ítélete pedig az indokolásában azt fejtette ki, hogy a követelés bírósági úton való érvényesítése egy folyamat, ami az érdemi elbírálásig tart: ez véleményem szerint tartalmilag azonos álláspontra jelent a másik két határozattal. Mivel pedig a bírósági igényérvényesítés lényegének meghatározása az elévülés megszakítása kérdésében való állásfoglalás alapvető eleme, e jogkérdés mindegyik precedens határozat esetében akár tényállástól függetlenül is vizsgálható. Erre

figyelemmel kellett volna megindokolni, hogy a támadott határozatnak a három hivatkozott határozattól való eltérése miért indokolt.

- [53] Ha viszont szigorúan azt vesszük figyelembe, hogy a jogerős ítélet által felvetett és a jogegységi panasz eljárás tárgyát képező jogkérdésnek az adott jogvita eldöntésére kell irányulnia, továbbá értékelni kell, hogy a jogkérdés szempontjából van-e jelentősége az eltérő tényállási elemeknek, akkor az eltérő háttérű bírói döntések között (ami mindegyik hivatkozott határozatra igaz) nincs összevethetőség (Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.I.60.005/2021/5., Jpe.II.60.008/2022/8.). Ez pedig a jogegységi panasz elutasítására vezetett volna.
- [54] A döntés érdemét tekintve nem tudom elfogadni a többségi határozatnak azt a megállapítását, miszerint „a követelés bírói úton való érvényesítése” fordulatot a bírói gyakorlat egyöntetűen úgy értelmezte volna, hogy e megfogalmazás alatt önmagában a perindítást kell érteni. A jogegységi panasz tanács határozatában nem található olyan perekre utaló ügyszámok (a támadott határozatban felhívott, a szünetelés speciális esetére vonatkozó egyetlen eseti döntést kivéve), amire ez az állítás alapozható lenne. Ilyen többségi jogértelmezés nem volt feltárható. Emiatt az álláspontomat nem a korábbi jogértelmezéstől eltérve, nem a bírói gyakorlattal szemben alakítottam ki, hanem éppen azt figyelembe véve, nyelvtani, teleológiai és történeti értelmezés útján.
- [55] Azt, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésén belül „a követelés bírói úton való érvényesítése” kifejezés nem egyértelmű, és annak nemcsak egyfajta jogértelmezése lehetséges, bizonyítja a jelen jogegységi panasz eljárásban precedensként hivatkozott határozatok és a támadott határozat eltérése, de a felsőbb bíróságok gyakorlata is. A többségi határozat szerint „szűkítőnek” nevezett értelmezés szerinti gyakorlatot folytat nemcsak a Fővárosi Ítéltábla a jelen ügyben felülvizsgált jogerős ítéletében, hanem a Szegedi Ítéltábla is: a BDT2017. 3718. számon közzétett eseti határozatának [58] bekezdése szerint ugyanis „a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban való érvényesítése akkor szakítja meg az elévülést az 1959-es Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, ha a bíróság az ügy érdemében az eljárást befejező határozatot hoz. Ha azonban a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja vagy a pert jogerősen megszünteti, úgy kell tekinteni, mintha az elévülés meg sem szakadt volna.”
- [56] Mindezekre tekintettel nem mondható ki, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének nyelvtani értelmezésén túlmutató, egyéb módszerrel való értelmezése szükségtelen, sőt alapjogot sértene vagy azt eredményezné. Ez utóbbi következtetést egyebekben éppen az Alaptörvény 28. cikke és az ahhoz fűzött indokolás zárja ki.
- [57] Az Alaptörvény 28. cikkének eredeti szabályozása ugyanis a jogszabályok szövegének értelmezése során általános kötelezettségként írta elő a jogszabály céljának és az Alaptörvénnyel való összhangjának a vizsgálatát. Az Alaptörvény 28. cikkéhez fűzött indokolás szerint ez a rendelkezés a bírói jogértelmezés irányvonalait határozza meg, de nem zárja ki az egyéb jogértelmezési formákat, ugyanakkor a jogértelmezés kiindulópontja a jogszabály céljának vizsgálata. Az Alaptörvény 28. cikke szerinti jogértelmezési segéd szabály így nem zárja ki az egyéb jogértelmezési módszerek alkalmazását, de ezek eredményét mindig össze kell vetni a jogszabály céljával és az Alaptörvénnyel. Az Alaptörvény ezzel a szabályozással a cél szerinti értelmezést mellőzhetlenné tette nyelvtanilag egyértelmű rendelkezés esetén is. A jogértelmezés során feltárt jogszabályi célnak ugyanakkor meg kell felelnie a józan ész, a közjó, az erkölcs és a gazdaságosság követelményeinek. Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása 2019. január 1-től módosította az Alaptörvény 28. cikkét. Ez a jogértelmezés módszerén alapvetően nem változtatott, csak arról rendelkezett, hogy a jogszabály céljának megállapítása során elsősorban annak preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény hetedik módosításának indokolása szerint a preambulom és a módosítás indokolása megfelelő és autentikus forrása a jogalkotói cél feltárásának, így kötelező azok értelmezési segédletként való használata, de ezek sem kizárólagosak, azzal kapcsolatban egyéb források is felhasználhatók.
- [58] Erre tekintettel jelentőséget kell tulajdonítani a régi Ptk. indokolásának, ami az elévülés jogpolitikai indokait illetően három tényre utal:
- a) A jog a huzamosabb ideig bizonytalan jogi helyzetek rendezésére törekszik; márpedig bizonytalanságot jelent az, ha a jogosult a követelést hosszabb időn át nem érvényesíti.
  - b) Az időmúlás bizonyítási nehézséget okozhat, mert tárgyi bizonyítékok esetleg már nem állnak rendelkezésre, a tanúk emlékezetében pedig elhalványulhatnak a régmúlt észlelt emlékei, ezért vallomásuk megbízhatósága is csökken.
  - c) A joggyakorlás hosszabb időn át való elmulasztása arra enged következtetni, hogy a jogosultnak az igényhez fűződő érdeke is csökkent vagy éppenséggel megszűnt.
- [59] A régi Ptk. itt rögzített indokolása a törvény 327. § (1) bekezdésének a cél szerinti értelmezése szempontjából tehát mellőzhetetlen; megfelelő és autentikus forrása a jogalkotói cél feltárásának. E célok pedig (a jogbizonytalanság, a bizonyítási nehézségek kiküszöbölése, a jogosulti érdekek változásának figyelembe vétele) a régi Ptk.

érvényesülése alatt végig és ma is támogathatók, ezért azokra a teleológiai értelmezés alkalmazásával tekintettel kell lenni.

- [60] A régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének nyelvtani és teleologikus értelmezése mellett azonban adott esetben a történeti értelmezésnek is jelentősége van: a követelés bírósági úton való érvényesítése mint az elévülést megszakító jogi tény szabályozása ugyanis az idők során változott, továbbá a kezdetben nem egyértelmű, az elévülést megszakító okok közti átjárást lehetővé tevő, megengedő bírói gyakorlat is letisztult és egyértelműbbé vált. E folyamat az alábbiak szerint követhető nyomon.
- [61] Az 1928. évi magánjogi törvényjavaslat Magyarország Magánjogi Törvénykönyvéről már szabályozta a jelen eljárásban is felvetett jogkérdést „Az elévülés félbeszakadása” cím alatt. Az 1298. § első mondata szerint az elévülés félbeszakad, ha a hitelező a követelés megítélése vagy megállapítása végett keresetet indít. Az 1300. § értelmében az elévülésnek keresetindítással előidézett félbeszakadását meg nem történtenek kell tekinteni, ha a hitelező az adós megidézése előtt a keresettől eláll. Az 1301. § kimondta: az elévülésnek keresetindítással előidézett félbeszakadása addig tart, amíg a pert jogerős ítélettel vagy egyébként be nem fejezik. Ha azonban az eljárás a felek mulasztása vagy megállapodása következtében szünetel, az elévülés félbeszakadása a feleknek vagy a bíróságnak utolsó perbeli cselekményével, és ha ez perfelvételi vagy tárgyalási határnap kitűzésében áll, az elmulasztott határnappal ér véget. Az ekkor újból megkezdődő elévülést bármelyik félnek az eljárás folytatása iránt előterjesztett kérelme akként szakítja félbe, mint a keresetindítás. Az 1302.§ szerint, ha a hitelező az adós megidézése után a keresettől eláll, vagy ha a bíróság a keresetet hivatalból visszautasítja vagy pergátló körülmény alapján a pert megszünteti, az elévülés félbeszakadását meg nem történtenek kell tekinteni, hacsak a hitelező az elállástól vagy a visszautasító vagy a megszüntető határozat jogerőre emelkedésétől harminc nap alatt újból keresetet nem indít vagy a követelést az elévülés félbeszakítására alkalmas más módon nem érvényesíti. Az 1928. évi magánjogi törvényjavaslat alapján tehát önmagában a perindításból a keresettől elállás, valamint a kereset hivatalbóli visszautasítása és pergátló körülmény folytán való permegszüntetés esetén nem lehetett az elévülést félbeszakító eljárásra következtetni, ilyenkor az elévülés félbeszakadását meg nem történtenek kellett tekinteni.
- [62] A régi Ptk. 327. § (1) bekezdése az elévülés megszakadását a követelés bírósági úton való érvényesítéséhez köti, ezért a 327. § (2) bekezdése szerinti „elévülést megszakító eljáráson” a bírói úton való igényérvényesítést kell érteni. Abban a körben pedig, hogy mit kell a követelés bírósági úton való érvényesítésének tekinteni, a régi Ptk. talaján kialakult joggyakorlat kezdetben nem volt egyértelmű.
- [63] A BH2007. 229. eseti döntés (Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.841/2006.) értelmében a Legfelsőbb Bíróság elfogadta a másodfokú bíróság döntésének helyes indokait, miszerint a fizetési meghagyás iránti kérelem elutasítása folytán a követelés bírósági úton érvényesítettnek nem tekinthető, ebből az okból az elévülés megszakadása nem következett be. Hangsúlyozta továbbá, az elévülés megszakítására csak a sikeresen érvényesített kereset (fizetési meghagyás) alkalmas.
- [64] A BH2007. 408. eseti döntés (Legfelsőbb Bíróság Pfv.V.20.747/2007.) szerint a keresetlevél beadásával a jogosult egyértelműen kifejezi azt a szándékát, hogy az abban meghatározott követelését érvényesíteni kívánja. Amennyiben ennek a kézbesítése a kötelezett részére megtörtént, a kézbesített keresetlevélnek ugyanolyan, az elévülés megszakítását eredményező hatályt kell tulajdonítani, mint a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólításnak. Az elévülés tehát a per megszűnése esetén is megszakad. Az elévülés a keresetlevélnek a kötelezett részére való kézbesítése után újból megkezdődik [rég Ptk. 327. § (2) bekezdés, BH1976. 4.].
- [65] A Kúria EBH 2012.P.7. számon közzétett, 2012. január 19-én meghozott Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú precedensértékű határozatában rögzített jogi álláspont szerint: az eljárás szünetelése a peres eljárás ideiglenes megakadását jelenti, amelynek időtartama alatt a keresettel érvényesített követelés még nem kerül ki az igényérvényesítés állapotából. A Pp. 137. § (2) bekezdése szerint ugyanis bármelyik fél kérelmére az eljárást folytatni kell. Ebből következően az eljárás a régi Ptk. 327. § (2) bekezdésében meghatározott elévülést megszakító eljárásnak tekintendő a per megszűnéséig bezárólag. A peres igényérvényesítés időtartama az elévülési idő számításánál figyelmen kívül marad. A keresetlevél beadásához (rég Pp. 132. §), ill. a perindításhoz (rég Pp. 161. §) fűződő joghatályok elenyészése vagy fennmaradása az eljárásjogi joghatályra vonatkozik. A Pp. az anyagi jogi joghatások fennmaradását vagy elenyészését nyilvánvalóan nem szabályozza. Nem érinti tehát a régi Ptk. 327. § (1), (2) bekezdéseiben meghatározott anyagi jogi elévülési szabályokat, így azt sem, hogy a követelés bírósági úton való érvényesítése (a keresetlevél beadása, perindítás) az elévülést az igényérvényesítés időtartamára megszakítja.
- [66] A magyar joggyakorlat 2015-től egyértelműbbé vált: több kúriai határozat is született, amelyek szerint a kitűzésre, idézés kibocsátására alkalmas keresetlevél benyújtása akkor eredményezi az elévülés megszakadását, ha a bíróság a követelés tárgyában jogerős érdemi határozatot hoz (Kúria Pfv.V.20.852/2015/7.; Pfv.III.21.070/2018/4.; Pfv.VI.21.495/2018/3. szám alatti hivatkozott határozatai). A BH2017. 51. szám alatti közzétett Pfv.V.20.852/2015/7.

számú határozat indokolása részletesen kifejtette, hogy az elévülést a követelés bírósági úton való érvényesítése szakítja meg: e fogalom alatt pedig egy folyamatot kell érteni, ami a keresetlevél előterjesztésétől a keresetlevél alapján tett intézkedéseken keresztül, a tárgyaláson át az érdemi elbírálásig tart.

- [67] E megközelítés összhangban áll a korábbi gyakorlatot tükröző BH2007. 229. számú eseti döntésnek azzal a következtetésével, miszerint csak a sikeresen érvényesített kereset alkalmas az elévülés megszakítására. A jogegységi panaszban hivatkozott határozatok a BH2007. 408. számú eseti döntéssel sem ellentétesek, mivel ez utóbbi a kézbesített keresetlevelet nem a követelés bírósági úton való érvényesítéseként, hanem a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólításként tekinti az elévülést megszakító jogi ténynek, az érdemi döntés léte a határozat szerint emiatt nem bír jelentőséggel. A korábbi, majd a 2015-től kialakult bírói gyakorlattól így lényegében csak a Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú precedensértékű határozat (EBH2012. P.7.) tér el. A Kúria e döntését azonban érdemes összevetni az 1928. évi magánjogi törvényjavaslat 1301. §-ával, amely szünetelés esetére speciális szabályt rögzít az elálláshoz, a kereset hivatalból visszautasításához és a pergátló körülmény folytán való permegszüntetéshez képest. Az elévülés körében a szünetelés eltérő értékelésének oka az a lehetőség volt, hogy a per ilyenkor még folytatódhat és akár érdemi döntéssel fejeződhet be. Szüneteléssel az igényérvényesítés azért nem szűnik meg, mert a szünetelés jogintézménye a per folytatásának a lehetőségét magában hordozza. A szünetelés esetére vonatkozó egyedi döntésből ezért más esetekre általános következtetést levonni helytelen lenne. Az érdemi döntés nélkül (pl. elállás miatt) befejeződő peres eljárások elhúzódnása viszont az elévülés jogpolitikai indokaihoz képest ellentétes hatással járna, mert a jogosult passzivitása, érdekvezérelte magatartása eredményezné az igényérvényesítési idő meghosszabbodását.
- [68] Érdemes megemlíteni, hogy a régi Ptk. hatálya alatt létezett más jogszabály is, amely az érdemi határozat meghozatala nélkül befejeződő peres eljárásnak nem tulajdonított elévülést megszakító joghatást. Az 1989. évi 1. törvényerejű rendelet az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseire vonatkozó elévülési időről szóló, New Yorkban, 1974. június 14-én kelt Egyezményről, valamint az áruk nemzetközi adásvételi szerződésére vonatkozó elévülési időről szóló Egyezmény módosításáról, Bécsben 1980. április 11-én kelt Jegyzőkönyvről, szabályozta „Az elévülési idő megszűnése és meghosszabbítása” cím alatt az elévülés megszakadását is. Ennek a 13. Cikke szerint az elévülés megszakad, amikor a hitelező azzal a céllal, hogy igényét kielégítsék vagy, hogy követelését elismerjék, bármely olyan cselekményt végez, amely az eljáró bíróság székhelye szerinti jog értelmében az adós elleni peres eljárás megindításának minősül vagy az adós ellen már megindított peres eljárásban követelése teljesítését vagy elismerését célozza. A 17. Cikk (1) bekezdése értelmében, ha a 13., a 14., a 15. vagy a 16. Cikk rendelkezéseivel összhangban az elévülési időn belül indított peres eljárással érvényesítik a követelést, de az eljárás érdemi határozat meghozatala nélkül fejeződik be, az elévülési időt úgy kell tekinteni, hogy az nem szakadt meg.
- [69] A jelenleg hatályos 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (a továbbiakban: Ptk.) 6:25. § (1) bekezdés c) pontja szerint az elévülést a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése akkor szakítja meg, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott. A Törvény Nagykommentárja szerint (szerkesztette: Vékás Lajos/Gárdos Péter) ezzel a pontosítással a Ptk. annak kívánja elejét venni, hogy a Pp. szerint érdemi határozat meghozatalára nem alkalmas keresettel is meg lehessen szakítani az elévülést, és ezzel kétszeresére (adott esetben: többszörösére) növelni az elévülési időt. Egy ilyen kereset ugyanis alig több, mint egy írásbeli felszólítás, vagyis e megszakítási lehetőség nem az igény érvényesítésére, hanem az igényérvényesítési idő (és az azzal járó bizonytalanság) meghosszabbítására ösztönöz.
- [70] A Ptk. 6:25. § (1) bekezdés c.) pontjában már kifejezetten is megjelenő feltételrendszer azért nem tükröződött markánsan a régi Ptk. 327. § (1), (2) bekezdésének alkalmazása során a korábbi bírói gyakorlatban, mert a bírósági igényérvényesítés lényege megfogalmazásának nem tulajdonítottak kiemelkedő jelentőséget az elévülést megszakító okok régi Ptk. szerinti rendszerében. Az elévülést megszakító egyes okok önállósága és ebből fakadó eltérése ellenére sajátos – az eltéréseket inkább összemosó – joggyakorlat alakult ki. A bírósági igényérvényesítés régi Ptk. 327. § (2) bekezdésében szabályozott jogkövetkezménye szempontjából viszont nem mindegy, hogy melyik elévülést megszakító jogi tény következik be, ill. a bíróság azt melyiknek minősíti, mivel ezeknek eltérő hatása van az elévülés újraindulására.
- [71] A régi Ptk.-n alapuló joggyakorlatban ezért alakult ki az a megoldás, hogy a keresetlevél beadása mint a követelés érvényesítésére irányuló szándék kifejeződése, valamint ennek kézbesítése önmagában teljesítésre irányuló írásbeli felszólításnak minősül, és e jogi tény folytán következik be az elévülés megszakadása (vagyis nem bírósági igényérvényesítést jelent). Ez esetben a régi Ptk. 327. § (2) bekezdésére tekintettel az elévülés megszakadásakor, vagyis a keresetlevél kézbesítésével az elévülés rögtön újból megkezdődik. Ezzel szemben az érdemi döntéshez vezető perindításnak azért van jelentősége, mert ez utóbbi esetben az elévülés csak a követelés bírósági

- érvényesítését, azaz a hivatkozott határozatok szerint a jogerős érdemi döntést követően kezdődik újra. (Ezt a gyakorlatot rögzítette a Legfőbb Ügyész szakmai véleménye is.)
- [72] Az elévülést megszakító okok komplex, a régi Ptk. rendszerét is figyelembe vevő vizsgálatának – így a régi Ptk. 327. § (1) és (2) bekezdés összefüggéseinek – tehát nem csak elvi, hanem gyakorlati jelentősége is van az egyes perekben hozandó határozatok szempontjából, mivel az elévülés azonnali újraindulása vagy az elévülést megszakító eljárás teljes időtartamának figyelembe vétele mellett, az azt követően való újbóli megkezdődése eltérő érdemi döntéshez vezethet (mint a jelen alapügyben is). Erre volt figyelemmel már a Legfelsőbb Bíróság gyakorlata, amikor különbséget tett – pl. a BH2007. 229. szám alatt közzétett eseti döntésében – a kézbesített keresetlevél elévülést megszakító hatása (amikor az elévülés a keresetlevél mint írásbeli felszólítás kézbesítése után rögtön újra megkezdődik), valamint a sikeresen érvényesített kereset elévülés megszakítására való alkalmassága között a követelés bírósági úton való érvényesítése körében (BH2007. 408.).
- [73] E két döntés ugyan a 2012. évet megelőzően keletkezett, de a Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú határozaton kívül (EBH2012. P.7.) ezektől eltérő tartalmú kúriai döntésekre eddig sem a felülvizsgálati eljárásban, sem a jogegységi panasz eljárásban senki nem hivatkozott. Emiatt a hivatkozott határozatok nem képviselnek a korábbi gyakorlathoz képest lényegében eltérő álláspontot, csupán a bizonytalanságot küszöbölték ki a kétféle elévülést megszakító jogi tény figyelembe vétele vonatkozásában, egyértelművé téve a bírósági igényérvényesítés megvalósulásához szükséges – az írásbeli felszólításhoz képest eltérő – körülményeket. E két elévülést megszakító ok bekövetkezése feltételeinek egyezőségét pedig éppen a külön történt szabályozásuk és az azokhoz fűzött, az elévülés újraindulásával kapcsolatos eltérő jogkövetkezmény cáfolja.
- [74] A régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének értelmezése során nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a magánjogi jogvita elbírálása polgári perben történik, ezért a polgári peres eljárás szabályainak a magánjogi igény érvényesítésével való összefüggéseire is figyelemmel kell lenni.
- [75] A támadott határozatban precedensként alkalmazott Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú határozat a szünetelő eljárás speciális körülményein alapul, amelynek végkövetkeztetése – miszerint a szünetelő eljárás a per megszűnéséig tekintendő elévülést megszakító eljárásnak – a jogszabályi rendelkezésből és az azon alapuló addigi bírói gyakorlatból nem következett, az az alkalmazandó jogszabályhely cél szerinti értelmezésével kifejezetten ellentétes. Ráadásul e határozatban az anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezések ellentmondásos alkalmazása is tetten érhető. Szünetelés esetén ugyanis a per megszűnése törvény erejénél fogva következik be a régi Pp. 137. § (3) bekezdése alapján, és nem a bíróság döntése folytán [ugyanígy rendelkezik a hatályos Pp. 121. § (3) bekezdése is]: ezért a régi Ptk.327. § (2) bekezdésében megkívánt „az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése” a per szüneteléssel történő megszűnése esetén fogalmilag kizárt. A határozat továbbá tévesen rögzíti, hogy „a Pp. az anyagi jogi joghatások fennmaradását vagy elenyészését nyilvánvalóan nem szabályozza”. Ezzel szemben a bírói gyakorlat és a kommentár-irodalom is egyöntetű abban, hogy a régi Pp.132. §-a „a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fenntartása” cím alatt mind a polgári anyagi jogi, mind a perjogi hatályokat magában foglalja. Ugyanígy a régi Pp. 161. § (1) bekezdése a beállt joghatásokra utal vissza, amelyek egyaránt anyagi jogi és eljárásjogi hatályok. A Polgári perrendtartás magyarázata (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest,1967.) a VIII. fejezetében dr. Névai László szerzősége mellett rögzíti: a keresetlevél beadásához részben anyagi, részben eljárásjogi joghatások fűződnek; létezésükre utal a 132. § címe és szövege. A fontosabb anyagi jogi hatások között említi az elévülés megszakadását is. Ugyanígy a régi Pp. 161. §-ához fűzött magyarázat arra utal, hogy a per megszüntetése visszahat a keresetindítás és keresetközlés folytán beállt joghatásokra, melyek egyaránt anyagi és eljárásjogi hatályok. A per megszüntetésével megszűnnek a keresetlevél beadásának és a perindításnak a jogi hatásai.
- [76] A fentiek szerint téves megállapításokat tartalmazó Pfv.VIII.21.771/2011/6. számú határozat egyedüli határozatként nem alapolhatja meg a többségi álláspont szerint létező, korábbi egyöntetű jogértelmezést.
- [77] Véleményem szerint továbbá a többségi határozat helytelenül tulajdonított jelentőséget annak, hogy a követelés bírósági úton való érvényesítése az igényérvényesítés mely szakaszában eredményezi az elévülés megszakadását. Az elévülést ugyanis valóban a perindításra alkalmas keresetlevél előterjesztése szakítja meg attól függetlenül, hogy a bíróság érdemi jogerős határozatot hoz-e vagy sem. A régi Ptk. 327. § (2) bekezdése szerinti időtartam (vagyis az elévülést megszakító eljárás kezdete) ugyanis a keresetlevél beadásától számítandó. Más kérdés, hogy amennyiben a bíróság jogerős érdemi döntést végül nem hoz a per tárgyát képező érvényesített jogról, úgy ennek hiányában a perindítás mégsem eredményezi a követelés bírósági úton való érvényesítését, így az elévülési idő mégis telik a nem érdemi döntéssel záruló eljárás alatt. Ez az eljárási szabályokból, így a régi Pp. 132. § (1) bekezdéséből és a 161. § (1) bekezdéséből egyértelműen következik: a joggyakorlat által évtizedek óta idézett, már az előbbieken hivatkozott 1967. évi Pp. Kommentár szerint „a per megszüntetésével megszűnnek a keresetlevél beadásának és a perindításnak a jogi (anyagi jogi és eljárásjogi) hatásai. Ez alól az általános szabály

alól kivétel, hogy egyes permegszüntetési esetekben a joghatások megszüntetése orvosolható” [ld. régi Pp. 157. § a) b) c) pont], míg a többi esetben nem. A hatályos polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 180. § (2) bekezdése ezt még markánsabban fejezi ki: „ha a per a bíróság jogerős érdemi határozata nélkül fejeződik be, a keresetlevél előterjesztésének és a perindításnak a joghatásai – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – elenyésznek”. Ettől még az elévülést megszakíthatja a befogadható keresetlevél, de nem bírósági igényérvényesítés címén, hanem azt a régi Ptk. szerint még létező, a teljesítésre való írásbeli felszólításnak tekintve. A különbség annyi, hogy ez utóbbi esetben az elévülés rögtön újra indul, hiszen az elévülést megszakító bírósági igényérvényesítésről jogerős döntés hiányában nem beszélhetünk, ezért a bírósági eljárás jogerős befejezéséhez az elévülési idő nem köthető.

- [78] Mindebből pedig az is következik, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének általam helyesnek tartott, a többségi állásponttal ellentétes értelmezésével a bíróság nem korlátozza alapjogot sértően a fél jogát, hanem a Pp. szabályainak alkalmazása útján jogkövetkeztetést von le arra, hogy az adott esetben minősülhet-e a keresetlevél beadása bírósági igényérvényesítésnek, ha utóbb annak joghatásai nem maradnak fenn. Így a Pp. szerinti jogkövetkezmények beállása jár azzal a hatással, hogy nem lehet bírósági igényérvényesítésnek tekinteni a keresetlevél beadását, ha az ahhoz fűződő joghatások – meghatározott perbeli cselekmények, bírói intézkedések esetén – törvénynél fogva megszűnnek. A követelés bírósági úton való érvényesítése – a polgári eljárásjogi szabályozás alapján – az elévülést akkor tudja megszakítani, ha a keresetlevél beadásának joghatásai a per során végig fennmaradnak, ez pedig akkor következik be, ha a bíróság jogerős érdemi határozattal fejezi be az eljárást.
- [79] Összegezve megállapítható, hogy az elévülés megszakítását érintő szabályozás változáson ment át: a bírósági úton való igényérvényesítésre vonatkozó, differenciáltan megfogalmazott magánjogi törvényjavaslathoz viszonyítva a régi Ptk. szövegezése lehetőséget adott egy, az elévülés megszakítására vezető okok közti átjárhatóságot biztosító, megengedőbb értelmezésre. A bírói gyakorlat a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének alkalmazása során szintén változott, az elévülés megszakítását eredményező különböző okok összemosása helyett az elévülés jogpolitikai indokait szem előtt tartva – a polgári eljárási szabályokkal [rég Pp. 132. § (1), (4) bekezdés, 161. § (1), (2) bekezdés, valamint Pp. 180. § (2) bekezdés] is összhangban – egyértelművé tette, hogy abban az esetben lehet szó egyáltalán bírósági igényérvényesítésről, ha az ügyben érdemi döntés is születik. A Kúria erre vonatkozó iránymutatását az alsóbbfokú bíróságok követték [lásd: BDT2017. 3718. számú eseti döntés [58] bekezdése].
- [80] A fentiekben vázolt jogfejlődés és a joggyakorlat iránya alapján, valamint az Alaptörvény 28. Cikkére tekintettel az elévülés jogpolitikai indokait figyelembe véve, a jogintézmény szabályozásának történeti áttekintését is szem előtt tartva, az eljárási szabályokkal összhangban a régi Ptk. 327. § (1) bekezdését illetően – véleményem szerint – azt a jogértelmezést kellett volna helyesnek elfogadni, miszerint a követelés bírósági úton való érvényesítése esetén az elévülés megszakításának feltétele, hogy a bíróság az ügyben jogerős érdemi döntést hozzon.
- [81] Az esetleg hosszú ideig tartó, érdemi döntés nélküli pereskedéssel járó jogbizonytalanságot a régi Ptk. indokolásában rögzített jogpolitikai indokok sem támogatják, továbbá a jogosultnak az igényhez fűződő (változó) érdekbeli viszonyulása is indokolja ezt a jogértelmezést. A követelés bírósági úton való érvényesítése – mint ahogyan erre a Kúria Pfv.V.20.852/2015/7. számú határozata rámutat – a polgári eljárási szabályokra visszavezethetően egy folyamatot jelent, amelynek fontos része és egyben célja az érdemi döntés meghozatala. E cél elérése – a jogvita érdemi eldöntése – nélkül a bírósági úton való igényérvényesítés nem teljes, az eljárás egyéb módon való befejezéséhez ezért az elévülés megszakítása mint joghatás nem járulhat.
- [82] Mindezekre figyelemmel a panasszal támadott határozat véleményem szerint indokolatlanul tért el a Kúria Pfv.V.20.852/2015/7. számú, a Pfv.III.21.070/2018/4. számú és a Pfv.VI.21.495/2018/3. számú, BHGY-ben közzétett határozataitól is. A 2012. január 19-én meghozott, így precedensértékű határozatnak minősülő Pfv. VIII.21.771/2011/6. számú határozatot (EBH2012. P.7.) álláspontom szerint – téves megállapításaira is figyelemmel – a továbbiakban nem szabadna irányadónak tekinteni.

Budapest, 2023. december 5.

dr. Szabó Klára s.k.

bíró

[83] A többségi határozattól eltérő állásponthez csatlakozom.

Budapest, 2023. december 5.

dr. Tóth Kincső s.k.
bíró

A Kúria 8/2023. JEH határozata (Jpe.III.60.059/2022/11. szám) a kétoldalú jogsegélyegyezmények alkalmazhatósága közigazgatási ügyekre

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria Közigazgatási Kollégiumának vezetője által a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés a) pontja alapján indítványozott jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. A kétoldalú jogsegélyegyezmények tárgyi hatályát az anyagi jog alapján kell vizsgálni.
2. A belső jog a közigazgatási jogvitára részben a polgári ügyekre vonatkozó eljárási szabályokat rendeli alkalmazni, ez önmagában nem jelenti a kétoldalú jogsegélyegyezmények alkalmazhatóságát közigazgatási ügyekben.
3. A 2018. évi LXXXVII. törvénnyel kihirdetett, a Magyarország és a Vietnámi Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás perköltség-biztosíték alóli mentességet előíró 18. Cikke nem alkalmazható közigazgatási ügyekre.
4. A Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Kpkf.III.39.173/2022/2. számú határozata a továbbiakban kötelező erejűként nem hivatkozható.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria Közigazgatási Kollégiumának vezetője (a továbbiakban: Indítványozó) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő, mivel a Kúria a Kpkf.III.39.173/2022/2. és a Kpkf.II.39.122/2022/2. számú határozataiban a jogkérdést eltérően értelmezte.
- [2] A jogegységi eljárásban annak az elvi jelentőségű jogkérdésnek az eldöntése szükséges, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 595. (1) bekezdés a) pontjában említett nemzetközi megállapodásokat kell-e alkalmazni a közigazgatási perekben, annak ellenére, hogy a megállapodások nem említik a közigazgatási pereket a hatályuk alá tartozó ügyek között.
- [3] A Kúria Kpkf.III.39.173/2022/2. és Kpkf.II.39.122/2022/2. számú határozatainak releváns tényállási elemei az eltérő nemzetközi viszonylat ellenére azonosak, azonban a tanácsok a felmerült azonos jogkérdésben egymástól eltérő döntést hoztak.
- [4] A kúriai döntések felperesei az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban, valamint nemzetközi szerződés alapján velük egy tekintet alá eső államban lakhellyel, szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkeztek, ezért a perköltség-biztosíték letétele alól csak kétoldalú jogsegély-megállapodás rendelkezései szerint mentesülhettek. Az eljáró tanácsok eltérő álláspontra helyezkedtek a jogsegély-megállapodások közigazgatás perekben történő alkalmazásával kapcsolatban, bár a két érintett megállapodás hatálya a polgári és kereskedelmi ügyekre terjedt ki, a közigazgatási ügyeket külön egyik sem nevesítette.
- [5] A Kúria Kpkf.III.39.173/2022/2. számú végzése alapjául szolgáló tényállás értelmében, az elsőfokú bíróság szerint a 2018. évi LXXXVII. törvénnyel kihirdetett, a Magyarország és a Vietnámi Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás (a továbbiakban: magyar–vietnámi

jogsegélyszerződés) kizárólag a polgári perekben biztosít perköltség-biztosíték alóli mentességet, a közigazgatási perekre nem terjed ki. Mivel a felperes nem helyezte letétbe a perköltség-biztosítékot, ezért az elsőfokú bíróság a pert a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 81. § (1) bekezdés h) pontja alapján megszüntette. A fellebbezés folytán eljáró Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a közigazgatási perre irányadó-e a jogsegélyről szóló megállapodás vagy sem. A Kúria abból indult ki, hogy a perköltség-biztosíték alóli mentesülés eljárásjogi kérdés. A Kp. 35. § (1) bekezdése a költségekre a Pp. szabályait rendeli alkalmazni. Éppen ezért a Pp. 595. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes mentesül a perköltség-biztosíték letétele alól, ha az érintett megállapodás a mentességet biztosítja, függetlenül attól, hogy a megállapodás hatálya a polgári ügyekre vonatkozik.

- [6] A Kúria Kpkf.II.39.122/2022/2. számú végzése alapjául szolgáló tényállás értelmében, az elsőfokú bíróság a felperest perköltség-biztosíték fizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a magyar–török polgári és kereskedelmi jogsegélyről létrejött megállapodás hatálya (kihirdette: a Magyar Népköztársaság és a Török Köztársaság között a polgári és kereskedelmi jogsegélyről szólóan létrejött, Ankarában, 1988. évi június 6. napján aláírt szerződés kihirdetéséről szóló 1992. LVII. törvény) a közigazgatási peres eljárásokra nem terjed ki, ezért a felperes a biztosíték adása alól nem mentesült. Mivel a felperes biztosítékot határidőben nem adott, az eljárást megszüntette. A fellebbezés folytán eljáró Kúria az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A Kúria Kpkf.II.39.122/2022/2. számú végzése szerint a perköltség-biztosíték alóli mentesülés anyagi jogi kérdés. Amennyiben a jogsegély-megállapodás hatálya csak polgári, illetve kereskedelmi ügyekre terjed ki, akkor a felperes a közigazgatási perekben nem mentesülhet a perköltség-biztosíték letétele alól, függetlenül a Pp. 595. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kivételszabályoktól.

II.

Az alkalmazandó jogszabályok:

- [7] 1987. évi 12. törvényerejű rendelet a szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés kihirdetéséről:
1. Cikk [Az egyezmény hatálya]
Ezt az egyezményt az államok közötti szerződésekre kell alkalmazni.
  2. Cikk [A kifejezések használata]
Az egyezmény alkalmazásában:
    - a) a „szerződés” államok között írásban kötött és a nemzetközi jog által szabályozott megállapodást jelent, tekintet nélkül arra, hogy egyetlen, kettő vagy több, egymással kapcsolatos okmányba foglalták-e azt és függetlenül a megállapodás sajátos rendeltetésétől;
    - f) a „szerződő állam” azt az államot jelenti, amelyik elismerte, hogy a szerződés reá nézve kötelező hatállyal bír, függetlenül attól, hogy a szerződés hatályba lépett-e vagy sem;
    - g) a „részes fél” olyan államot jelent, amely elismerte, hogy a szerződés reá nézve kötelező hatállyal bír és amelynek viszonylatában a szerződés hatályban van;
  26. Cikk [Pacta sunt servanda]
Minden hatályos szerződés kötelezi a részes feleket és a szerződést jóhiszeműen kell végrehajtaniuk.
  31. Cikk [Az értelmezés általános szabályai]
    1. A szerződést jóhiszeműen, kifejezéseinek szövegösszefüggésükben szokásos értelme szerint, valamint tárgya és célja figyelembevételével kell értelmezni.
    2. A szerződés értelmezése céljából a szerződésnek a bevezető részt és a mellékleteit is magában foglaló szövegén túl a szövegösszefüggésbe tartozónak kell tekinteni:
      - b) bármely, a szerződéssel összefüggő olyan megállapodást, amely valamennyi részes fél között a szerződés megkötésével kapcsolatban jött létre;
      - c) bármely okmányt, amelyet egy vagy több részes fél készített a szerződés megkötésével kapcsolatban és amelyet a többi részes fél a szerződésre vonatkozó okmánynak ismer el.
    3. A szövegösszefüggés mellett figyelembe kell venni:
      - a) a részes felek között a szerződés értelmezésére vagy rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozóan létrejött bármely utólagos megállapodást;

b) a szerződés alkalmazása során utólag kialakult olyan gyakorlatot, amely a szerződés értelmezését illetően a részes felek megegyezését jelenti;

c) a nemzetközi jognak a részes felek viszonyában alkalmazható bármely idevonatkozó szabályát.

4. Valamely kifejezésnek különleges értelmet kell adni, ha megállapítható, hogy a részes feleknek ez volt a szándékuk.

32. Cikk [Az értelmezés kiegészítő eszközei]

Igénybe lehet venni az értelmezés kiegészítő eszközeit – ideértve a szerződést előkészítő munkálatokat és megkötésének körülményeit is – annak érdekében, hogy a 31. Cikk alkalmazása folytán kapott érteleme megerősítést nyerjen, vagy hogy az érteleme megállapítható legyen abban az esetben, ha a 31. Cikk szerinti értelmezés:

a) félreérthető vagy homályos értelemehez, vagy

b) olyan eredményre vezetett, amely nyilvánvalóan képtelen vagy ésszerűtlen.

33. Cikk [Két vagy több nyelven hitelesített szerződés értelmezése]

1. Ha a szerződést két vagy több nyelven hitelesítették, mindegyik nyelvű szöveg egyaránt hiteles, feltéve, hogy a szerződés másképpen nem rendelkezik, vagy a felek nem állapodnak meg abban, hogy eltérés esetén egy meghatározott szöveg lesz az irányadó.

2. A szerződés szövegének olyan nyelven készült változata, amely nyelven a szöveget nem hitelesítették, csak akkor tekintendő hiteles szövegnek, ha a szerződés így rendelkezik, vagy a felek így állapodtak meg.

4. A szerződés kifejezéseit mindegyik hiteles szövegben azonos értelműnek kell vélelmezni.

5. Ha a hiteles szöveg összehasonlítása során olyan értelemkülönbségek derülnek ki, amelyek a 31. és 32. Cikk alkalmazásával nem küszöbölhetők ki, akkor azt az értelmet kell – a szerződés tárgyát és célját figyelembe véve – elfogadni, amely a szövegek közti ellentétet a legjobban összeegyezteti, kivéve, ha az 1. bekezdésnek megfelelően egy meghatározott szöveget kell irányadónak venni.

[8] Kp.

6. § [A polgári perrendtartás szabályainak alkalmazása]

A közigazgatási perben, vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a polgári perrendtartás szabályait akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény kifejezetten előírja. A polgári perrendtartás szabályait e törvénnyel összhangban kell alkalmazni.

35. § [Költségek]

(1) A költségekre a polgári perrendtartás szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) az érdekelt által támogatott fél pernyertessége esetén a pervesztes fél köteles megfizetni az érdekelt perköltségét,

b) az érdekelt által támogatott fél pervesztesége esetén az érdekelt a pernyertes fél perköltségének azt a részét köteles megfizetni, amely az ő perbeli részvétele folytán merült fel.

81. § [Megszüntetés]

(1) A bíróság az eljárást bármely szakaszában megszünteti, ha

h) a bíróság az alperes kérelmére a külföldi felperest a perrel felmerülő költségek fedezése végett biztosítékadásra kötelezte, de a felperes a kitűzött, illetve meghosszabbított határidő alatt vagy legkésőbb az annak lejártát közvetlenül követő tárgyalás berekesztéséig biztosítékot nem adott.

[9] Pp. 595. § [Perköltség-biztosíték]

(1) Az a felperes, akinek lakóhelye, székhelye vagy szokásos tartózkodási helye nem az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban, valamint nemzetközi szerződés alapján velük egy tekintet alá eső államban van, az alperes kérelmére, az alperes perköltsége fedezése céljából biztosítékot köteles adni, kivéve, ha a) a magyar állam által kötött nemzetközi megállapodás másként rendelkezik, (...).

[10] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés kihirdetéséről szóló 2018. évi LXXXVII. törvény

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország és a Vietnámi Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás hiteles angol és magyar nyelvű szövege a következő:

Magyarország és a Vietnámi Szocialista Köztársaság (a továbbiakban külön-külön: Szerződő Fél, együttesen: Szerződő Felek), a szuverenitás és az egyenlőség iránti kölcsönös tisztelet és a kölcsönös előnyök alapján, attól az óhajtól vezérelve, hogy országaik között az igazságügyi együttműködést előmozdítsák, az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk – Hatály

1. A Szerződő Felek polgári ügyekben kölcsönösen jogsegélyt nyújtanak egymásnak e Megállapodás rendelkezéseinek megfelelően a következő tárgykörökben:

- a) bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítése;
- b) bizonyításvétel és bizonyítékok továbbítása;
- c) tanúk és szakértők idézése;
- d) határozatok és választott bírósági ítéletek elismerése és végrehajtása a Megállapodás Negyedik Részében foglaltak szerint
- e) polgári ügyekhez és a kölcsönös polgári jogsegélyhez kapcsolódó jogi információk és iratok cseréje;
- f) anyakönyvi okiratok rendelkezésre bocsátása és megküldése;
- g) kölcsönös jogsegély iránti egyéb kérelmek.

2. E Megállapodás alkalmazásában a „polgári” kifejezés magába foglalja a polgári, a házasságra vonatkozó és családjogi, üzleti, kereskedelmi és munkajogi ügyeket.

3. Eltérő rendelkezés hiányában e Megállapodás alkalmazásában az „illetékes hatóságok” kifejezés mindazon bíróságokat és más hatóságokat jelenti, amelyek az érintett Szerződő Fél joga szerint polgári ügyekben hatáskörrel rendelkeznek.

18. Cikk – Perköltség-biztosíték alóli mentesség

Az egyik Szerződő Fél állampolgára, aki a Szerződő Felek egyikének területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, a másik Szerződő Fél területén nem kötelezhető perköltség-biztosíték vagy bármely más biztosíték letételére azért, mert külföldi, vagy, mert nincs lakóhelye, tartózkodási helye annak a Szerződő Félnek a területén, amelynek hatósága előtt fellép.

32. Cikk – Megerősítés és hatálybalépés

Készült Budapesten, 2018. szeptember 10-én két eredeti példányban magyar, vietnami és angol nyelven. Mindhárom nyelvi változat egyaránt hiteles. Ellentmondás vagy eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg irányadó.

5. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2–4. § és a 7. § a Megállapodás 32. Cikk 1. bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, illetve a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

III.

- [11] A legfőbb ügyész álláspontja szerint a polgári peres eljárásokra kiterjedő magyar–vietnami jogsegélyszerződés a közigazgatási perekre is vonatkozik, álláspontját főként szabályozás-történeti előzményekkel támasztotta alá.

IV.

- [12] A Kúria végzésében megkereste az igazságügyért felelős minisztert és tájékoztatást kért arról, hogy a magyar–vietnami jogsegélyszerződés előkészítése során felmerült-e, illetve a felek álláspontja alapján lehet-e következtetni arra, hogy az Egyezmény hatálya, különösen a perköltség-biztosíték alóli mentesség a polgári perekben túl kiterjed a közigazgatási perekre is.
- [13] Az Igazságügyi Miniszter a következőkről tájékoztatta a Kúriát. Kétoldalú polgári jogsegélyszerződéseink hatálya a polgári, kereskedelmi és családjogi ügyekre terjed ki, bár ezen ügyek fogalmát nem határozzák meg. Az ügy típusának meghatározásakor az anyagi jogból kell kiindulni. Azt kell vizsgálni, hogy az ügy polgári vagy közigazgatási jellegű. A közigazgatási határozatok felülvizsgálatára vonatkozó peres ügyek nem tartoznak a jogsegélyszerződések hatálya alá. A jogsegélyszerződés létrehozására irányuló tárgyalások során vietnami javaslatra felmerült a hatály közigazgatási ügyekre történő kiterjesztése, amitől a magyar delegáció elzárkózott, amelynek hatására a vietnami delegáció eltekintett attól az igényétől, hogy a polgári ügyek fogalmának meghatározásában utaljanak a közigazgatási ügyekre.
- [14] A perköltség-biztosíték letétele alóli mentességet biztosító rendelkezések nem önmagukban állnak. A mentesség a másik állambeli végrehajtás biztosításával együtt alkot zárt rendszert. A magyar delegáció a kétoldalú tárgyalások során a végrehajthatóság fokozottabb biztosíthatóságát tartotta szem előtt.

V.

- [15] A Jogegységi Panasz Tanács határozatának meghozatalakor az alábbiakat vette alapul:
- [16] A két kúriai döntés releváns tényállási elemei azonosak, a felmerült azonos jogkérdést eltérően ítélték meg. A kúriai döntések felperesei az Európai Unió tagállamaiban, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokban, valamint nemzetközi szerződés alapján velük egyeteket alá eső államokban lakhellyel, szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkeztek, ezért a perköltség-biztosíték letétele alól csak a kétoldalú jogsegély-megállapodás rendelkezései szerint mentesülhetnek. Az eljáró tanácsok eltérő álláspontra helyezkedtek a jogsegély-megállapodások közigazgatási perekben történő alkalmazásával kapcsolatban, bár mindkét érintett megállapodás hatálya a polgári és kereskedelmi ügyekre terjedt ki, a közigazgatási ügyeket külön egyik sem nevesítette.
- [17] A Kúria Kpkf.III.39.173/2022/2. számú végzése abból indult ki, hogy a perköltség-biztosíték alól mentesülés eljárásjogi kérdés. A Kp. 35. § (1) bekezdése a költségekre a Pp. szabályait rendeli alkalmazni. Éppen ezért a Pp. 595. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes mentesül a perköltség-biztosíték letétele alól, ha az érintett megállapodás a mentességet biztosítja, függetlenül attól, hogy a megállapodás hatálya a polgári ügyekre vonatkozik.
- [18] Ezzel szemben a Kpkf.II.39.122/2022/2. számú végzés szerint a perköltség-biztosíték alóli mentesülés anyagi jogi kérdés. Amennyiben a jogsegélyszerződés hatálya csak polgári, illetve kereskedelmi ügyekre terjed ki, akkor a felperes a közigazgatási perekben nem mentesülhet a perköltség-biztosíték letétele alól, függetlenül a Pp. 595. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kivételszabálytól.
- [19] A Kúria döntései közötti különbség oka abban rejlik, hogy eltérően ítélték meg, vajon vizsgálható-e a jogintézmény anyagi jogi háttérét biztosító nemzetközi szerződés tartalma, vagy azt a Pp. alkalmazása miatt a polgári ügyekkel egyezően kell elfogadni.
- [20] A jogegységi eljárásban tehát annak az elvi jelentőségű jogkérdésnek az eldöntése szükséges, hogy a Pp. 595. § (1) bekezdés a) pontjában említett nemzetközi megállapodásokat kell-e alkalmazni a közigazgatási perekben, annak ellenére, hogy a megállapodások nem említik e pereket a hatályuk alá tartozó ügyek között. A kérdés megválaszolása során bizonytalanságra adhat alapot az a körülmény, hogy a Kp. hatályba lépése előtt a közigazgatási perek szabályait is a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény tartalmazta, és e magyar–vietnámi jogsegélyszerződés előkészítése vélhetően e törvény hatálya idején folyt.
- [21] A Pp. 595. § (1) bekezdés a) pontja alapján az a felperes, akinek lakóhelye, székhelye vagy szokásos tartózkodási helye nem az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokban, valamint nemzetközi szerződés alapján velük egy tekintet alá eső államokban van, akkor mentesül a perköltségbiztosíték letétele alól, amennyiben a magyar állam által kötött nemzetközi megállapodás ekként rendelkezik.
- [22] Az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdése értelmében Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé. A magyar állam által kötött nemzetközi szerződések a belső jogszabályban való kihirdetésüket követően válnak a magyar jogrendszer részévé. A nemzetközi szerződés kihirdetésének a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény alapján kell megtörténnie. Ennek 10. § (1) bekezdése tartalmazza a kihirdető jogszabály tartalmi kellékeit. A (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a kihirdető jogszabálynak a szerződés kihirdetéséről rendelkező és annak szövegét tartalmazó rendelkezései hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy az azonos legyen a szerződés Magyarország tekintetében történő hatálybalépésének időpontjával. A (4) bekezdés értelmében, ha a szerződés hatálybalépésének naptári napja a szerződés kihirdetésekor nem ismert, a kihirdető jogszabály a (3) bekezdés szerinti rendelkezések tekintetében a szerződés hatálybalépésének feltételeire utal azzal, hogy a szerződés hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg. Amennyiben nem kerül sor a nemzetközi szerződés kihirdetésére, azt a magyar jog részeként, érvényes és hatályos jogszabályként nem lehet alkalmazni. [Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdés, 54/2004. (XII. 13.) AB határozat, 7/2005. (III. 31.) AB határozat, 3383/2018. (XII. 14.) AB határozat, 10/2022. (VI. 2.) AB határozat, Kfv.II.37.141/2015/6.]

A nemzetközi szerződések értelmezésére vonatkozó szabályok

- [23] A szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés kihirdetéséről szóló 1987. évi 12. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: 1969. évi Bécsi Egyezmény) 1. Cikke szerint az egyezményt az államok közötti szerződésekre kell alkalmazni. A 2. Cikk (1) bekezdés a) pontja értelmében „szerződés” az államok között

írásban kötött és a nemzetközi jog által szabályozott megállapodást jelenti, tekintet nélkül arra, hogy egyetlen, kettő vagy több, egymással kapcsolatos okmányba foglalták-e azt és függetlenül a megállapodás sajátos rendeltetésétől.

- [24] A nemzetközi szerződések értelmezése során a jogalkalmazó feladata alapvetően az, hogy feltárja a szerződés szövegének a felek szerződéskötéskori szándékának megfelelő tartalmát. Ezt a folyamatot rendszerezik a szerződésértelmezés 1969. évi Bécsi Egyezmény 31–33. Cikkeiben foglalt szabályai. A 31. Cikk a szerződés értelmezésének általános szabályaira, a 32. Cikk az értelmezés kiegészítő eszközeire vonatkozik, míg a 33. Cikk arra az esetre tartalmaz előírást, amikor a szerződést két vagy több nyelven hitelesítették.

A szerződés értelmezésének általános szabályai

- [25] A 31. Cikk (1) bekezdése értelmében a szerződés szövegét jóhiszeműen, kifejezéseinek szövegösszefüggésükben szokásos értelme szerint, valamint tárgya és célja figyelembevételével kell értelmezni. Az (1) bekezdésben foglalt szempontok együttes alkalmazása mellett állapítható meg az értelmezendő kifejezés szokásos tartalma, ilyen értelemben az egyes szempontok között sorrendiséget az 1969. évi Bécsi Egyezmény nem állított fel.
- [26] A kifejezés szövegösszefüggései magába foglalják a szerződés egészének vizsgálatát, ideértve a preambulomot és a mellékleteket, továbbá a (2) bekezdés a)–b) pontjai szerinti, a szerződés megkötésével kapcsolatban valamennyi részes fél között létrejött megállapodást, illetve az egy vagy több részes fél által készített és a többi részes fél által elismert okmányt.
- [27] A szerződésértelmezés általános szabályai között kell figyelembe venni a részes felek között a szerződés értelmezésére vagy rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozóan létrejött bármely utólagos megállapodást, továbbá a szerződés alkalmazása során utólag kialakult olyan gyakorlatot, amely az értelmezést illetően a részes felek megegyezését jelenti a 31. Cikk (3) bekezdés a)–b) pontjai alapján. Itt tehát nem a szerződés megkötésével kapcsolatos dokumentumok segítik az értelmezést, hanem az a megállapodás, illetve gyakorlat, amely utólag, a szerződés alkalmazásával összefüggésben jött létre. A 31. Cikk (3) bekezdés c) pontja lehetővé teszi, hogy a jogalkalmazó figyelembe vegye a nemzetközi jognak a részes felek viszonylatában alkalmazható bármely idevonatkozó szabályát. Ide különösen a nemzetközi jog azon forrásai tartoznak, amelyek az értelmezni kívánt szerződés tárgyával kapcsolatosak és a szerződés részes feleire nézve kötelezőek.
- [28] A 31. Cikk (4) bekezdése az (1) bekezdés alól fogalmaz meg egy kivételszabályt. Eszerint a szavak szokásos értelme helyett valamely kifejezésnek különleges értelmet kell adni, ha megállapítható, hogy a részes feleknek ez volt a szándékuk.
- [29] A szerződés értelmezésének kiegészítő eszközeit az 1969. évi egyezmény 32. Cikke tartalmazza, ideértve a szerződést előkészítő munkálatokat és a megkötésének körülményeit. A kiegészítő eszközök szerződésértelmezés folyamatában betöltött szerepe az általános szabályban foglalt elemekhez képest másodlagos. A 31. Cikk alapján először el kell végezni a szöveg értelmezését, hogy az így kapott eredménnyel összefüggésben a kiegészítő eszközöket alkalmazni lehessen. Mindebből az is következik, hogy a szerződés értelmezését kizárólag az előkészítő munkálatokra és a megkötésének körülményeire alapítani nem lehet. A 32. Cikk diszpozitív megfogalmazása okán az értelmezés kiegészítő eszközeinek igénybevétele a jogalkalmazó számára csupán lehetőség, de nem kötelezettség.
- [30] A szerződést előkészítő munkálatokat és megkötésének körülményeit egyrészt figyelembe lehet venni annak érdekében, hogy a 31. Cikk alkalmazása folytán kapott értelmezés megerősítést nyerjen. Másrészt, hogy a kifejezés értelme megállapítható legyen abban az esetben, ha az általános szabályok szerinti értelmezés a) félreérthető vagy homályos értelemezéshez vagy b) olyan eredményre vezetett, amely nyilvánvalóan képtelen vagy észszerűtlen.
- [31] Az 1969. évi Bécsi Egyezmény 33. Cikke arra az esetre határozza meg az értelmezés további szabályait, ha egy szerződést több nyelven hitelesítettek és a felek nem állapodtak meg abban, hogy eltérés esetén egy meghatározott szöveg lesz az irányadó. A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés többnyelvűség okán további értelmezést nem igényel. A jogsegélyszerződés 32. Cikke alapján a szerződés szövege magyar, vietnámi és angol nyelven egyaránt hiteles. Ellentmondás vagy eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó. Az angol nyelvű magyar–vietnámi jogsegélyszerződés 1. Cikk (2) bekezdése a következőképpen fogalmaz: The term „civil” (a „polgári” kifejezés) in this Agreement shall include civil, marriage, and family, business, commercial and labour matters.
- [32] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés szövegét tartalmazó kihirdető törvényre a magyar jogrend részeként irányadó az Alaptörvény 28. Cikkében foglalt értelmezési szabály. Eszerint a bíróságok a jogszabály szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat

- indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
- [33] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés hatályba lépésének napját a külpolitikáért felelős miniszter a 19/2019. (II. 27.) KKM közleményében állapította meg, ami 2019. március 6. napja. Ezzel hatályát veszítette a Magyar Népköztársaság és a Vietnámi Szocialista Köztársaság között a polgári, a családjogi és a bünyügyi jogsegély tárgyában Hanoiban 1985. évi január hó 18. napján aláírt szerződés (a továbbiakban: korábbi jogsegélyszerződés). A 2018. évi LXXXVII. törvényhez fűzött jogalkotói indokolás szerint a módosítás szükségességét az indokolta, hogy a korábbi jogsegélyszerződés évtizedekkel ezelőtt, más politikai, gazdasági, társadalmi és jogi környezetben keletkezett, így számos rendelkezése elavulttá vált, illetve több ponton az uniós joggal sem nem voltak összeegyeztethetőek.
- [34] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés a két állam között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szól, amelynek célja, hogy a Szerződő Felek közötti igazságügyi együttműködést előmozdítsa. Az 1. Cikk (1) bekezdés a)–g) pontjai meghatározzák azokat a tárgyköröket, amelyekben polgári ügyekben a Szerződő Felek kölcsönösen jogsegélyt nyújtanak egymásnak (pl. bizonyításfelvétel, polgári ügyekhez és a kölcsönös polgári jogsegélyhez kapcsolódó jogi információk cseréje). Az 1. Cikk (2) bekezdése előírja, hogy az egyezmény alkalmazásában a „polgári” kifejezés magába foglalja a polgári, a házasságra vonatkozó és családjogi, üzleti, kereskedelmi és munkajogi ügyeket.
- [35] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés öt részből áll. Az „Általános rendelkezések” című rész az egyezmény hatályára, kapcsolattartásra, nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. Az „Eljárási jogsegély” című rész a kézbesítési és a bizonyítás-felvételi jogsegély és a jogsegély egyéb formáinak szabályait tartalmazza. Az „Eljárásjogi rendelkezések” című rész a perköltségbiztosítókra és a költségkedvezményekre irányadó rendelkezéseket állapítja meg. Végül a „Határozatok elismerése és végrehajtása” című rész a polgári ügyekben hozott határozatok, illetve választottbírói határozatok elismerését és végrehajtását szabályozza, amelyet az „Átmeneti és zárórendelkezések” című rész követ.
- [36] A „polgári” kifejezés az egyezmény több rendelkezésében szerepel. Az „Általános rendelkezések” között a 2. Cikk előírja, hogy az egyik Szerződő Fél állampolgárai személyi és vagyoni jogaik tekintetében ugyanolyan jogvédelemben részesülnek és ugyanolyan feltételekkel fordulhatnak a polgári ügyekben hatáskörrel rendelkező bíróságokhoz vagy más hatóságokhoz, mint a másik Szerződő Fél állampolgárai polgári ügyekben. A 9. Cikk akként rendelkezik, hogy a Szerződő Felek jogsegélyt díjmentesen nyújtanak egymás számára, kivéve d) az iratok kézbesítésének a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, 1965. november 15-én Hágában kelt Egyezmény (a továbbiakban: Hágai Kézbesítési Egyezmény) 12. Cikke szerinti költségeit. A „Határozatok elismerése és végrehajtása” című részben a 21. Cikk úgy fogalmaz, hogy „határozat” alatt a valamely Szerződő Fél hatósága által polgári ügyben hozott, jogerős ítéletet vagy más határozatot kell érteni, függetlenül a határozat elnevezésétől. E fogalom-meghatározás magába foglalja különösen a büntető- és közigazgatási ügyekben előterjesztett polgári jogi igények tekintetében hozott határozatokat, valamint a személyállapot, házassági, családjogi, öröklési vagy kereskedelmi ügyekben hozott bíróságon kívüli határozatokat.
- [37] A 31. Cikk (2) bekezdés a)–b) pontjai szerinti, a szövegösszefüggések körében vizsgálandó a szerződés megkötésével kapcsolatban létrejött bármely, a szerződéssel összefüggő további megállapodás vagy okmány, a jelen eljárásban nem ismert. Szintén nem állnak rendelkezésre a 31. Cikk (3) bekezdése szerinti, a szerződő felek között a szerződés értelmezésére vagy rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozó bármely utólagos megállapodás, vagy a szerződés alkalmazása során kialakult utólagos gyakorlat sem.
- [38] A 31. Cikk (3) bekezdés c) pontja alapján figyelembe kell venni a nemzetközi jognak a részes felek viszonyában alkalmazható bármely idevonatkozó szabályát. Ezen elsősorban a nemzetközi jog azon forrásait kell érteni, amelyek az értelmezni kívánt szerződés tárgyával kapcsolatosak és a szerződés részes feleire nézve kötelezőek.
- [39] A Hágai Kézbesítési Egyezmény (kihirdette: a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, Hágában, 1965. november 15. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről és a nemzetközi kézbesítést szabályozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi XXXVI. törvény) Magyarországon vonatkozásában 2005. április 1. napjától, míg Vietnám esetében 2016. október 1. napjától hatályos. A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés szövege is utal a Hágai Kézbesítési Egyezményre 12. Cikkére. Az egyezmény célja, hogy a bírósági és bíróságon kívüli iratok megfelelő időn belüli kézbesítésén keresztül az aláíró államok fejlesszék, egyszerűbbé tegyék a kölcsönös jogsegélyt. Hatálya a polgári és kereskedelmi ügyekre terjed ki, amelyek jelentését az egyezmény közelebbről nem határozza meg.

- [40] A Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia keretében, a részes államok képviselőivel működik a Különleges Bizottság („Special Commission”), amely 2014 májusában ajánlást fogadott el a Hágai Kézbírási Egyezmény értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban. Az ajánlás szerint a „polgári és kereskedelmi” ügyek fogalmát autonóm módon, rugalmasan, az ügy anyagi jogi jellegére figyelemmel kell értelmezni (40–41. bekezdések). A 2009 februárjában elfogadott ajánlás szerint az autonóm értelmezés nem a részes államok belső jogában alkalmazott fogalom meghatározást veszi alapul, hanem az ügy jogalapjának jellegét. Az ajánlás felhívja a figyelmet arra, hogy az egyezmény konkrét ügyeket kifejezetten nem zár ki a tárgyi hatálya alól (14. bekezdés).
- [41] A „polgári” kifejezés szövegösszefüggésében szokásos értelme, figyelembe véve a magyar–vietnámi jogsegélyszerződés tárgyát és célját, valamint a Szerződő Felek viszonyában kötelező Hágai Kézbírási Egyezményt, nem foglalja magába a közigazgatási ügyeket az értelmezés általános szabályai alapján. A jogsegélyszerződés rendelkezései azt hivatottak biztosítani, hogy az egyik Szerződő Fél állampolgára (jogi személye) a másik Szerződő Fél területén személyi és vagyoni jogai tekintetében ugyanolyan jogvédelemben részesüljön, illetve ugyanolyan feltételekkel fordulhasson polgári ügyben hatáskörrel rendelkező bírósághoz vagy más hatósághoz, mint a másik Szerződő Félnek az állampolgára (jogi személye). Továbbá a jogsegélyszerződést kell alkalmazni azokra a polgári jogi igények tekintetében hozott határozatokra, amelyeket közigazgatási vagy büntető ügyekben terjesztettek elő. Tehát a jogsegélyszerződés szövege az igény anyagi jogi jellegéből és nem az alapul fekvő eljárás szabályaiból indul ki, amikor a saját alkalmazhatóságáról rendelkezik.
- [42] A szerződés értelmezése során a jogalkalmazók gyakran élnek a jogösszehasonlítás módszerével, ezért érdemes áttekinteni az alábbi forrásokat is.
- [43] A Vietnám vonatkozásában hatályos nemzetközi szerződések, illetve uniós jogforrások nem tartoznak a 31. Cikk (3) bekezdés c) pontjában meghatározott nemzetközi jogi szabályok közé. Habár kötelezően figyelembe veendő megállapításokat nem tartalmaznak, de segíthetnek a „polgári” kifejezés szokásos tartalmának megállapításában. Az uniós jogforrások áttekintése azért is indokolt, mert a jogsegélymegállapodás módosítására részint azért volt szükség, hogy annak szövege az uniós joggal összhangba kerüljön.
- [44] Általánosságban elmondható, hogy a Magyarország által kötött kétoldalú jogsegélymegállapodások tárgyi hatálya a polgári ügyekre, illetve a bűnügyekre terjed ki. A polgári ügyek kifejezés magában foglalja a polgári, kereskedelmi, üzleti, házasságra vonatkozó, család és munkajogi ügyeket. Létezik olyan jogsegélyszerződés is, ami a jogsegélynyújtást kiterjeszti az államigazgatási eljárásokra is (a Magyar Népköztársaság és Francia Köztársaság közötti a polgári és a családjogi jogsegélyről, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a bűnügyi jogsegélyről szóló szerződés – kihirdette: 1982. évi 3. tvr.). Egyes jogsegélyszerződések a polgári ügy fogalmát egyáltalán nem határozzák meg.
- [45] A polgári ügyekben történő igazságügyi együttműködést szabályozó uniós jogforrások általában azt határozzák meg, hogy mely ügyek nem minősülnek polgári, illetve kereskedelmi ügyeknek.
- [46] A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács átdolgozott 1215/2012/EU rendeletének 1. Cikke kifejezetten kimondja, hogy a rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, vagy az államnak a közhatalmi jogosítványai gyakorlása (acta iure imperii) során végrehajtott intézkedéseire vagy mulasztásaira vonatkozó felelősségre.
- [47] A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkezelés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 1393/2007/EK rendelete (a továbbiakban: Kézbírási Rendelet) úgy fogalmaz az 1. Cikkben, hogy a rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, illetve a közhatalom gyakorlásával összefüggő cselekményekért és mulasztásokért (acta iure imperii) fennálló állami felelősségre.
- [48] Amint az alábbi határozatokból is kiténik az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) a „polgári és kereskedelmi” ügy fogalmát jellemzően autonóm módon értelmezi.
- [49] A Kézbírási Rendelet értelmezésével kapcsolatos C-226/13., C-245/13., C-247/13. és C-578/13. számú egyesített ügyekben az EUB felidézte a „polgári és kereskedelmi” ügy fogalmát értelmező gyakorlatát. A polgári és kereskedelmi ügyek fogalmát önálló fogalomnak kell tekinteni. Az értelmezés során a peres felek közötti jogviszony jellegéből vagy a jogvita tárgyára jellemző tényezőkből kell kiindulni. A polgári és kereskedelmi ügyek nem foglalják magukba azokat a jogvitákat, amelyek hatóságot magánszeméllyel állítanak szembe, „amennyiben a hatóság közhatalom gyakorlásával összefüggésben cselekszik.” Ezenkívül annak megállapítása céljából, hogy valamely jogvita egy magánjogi alanyt közhatalmat gyakorló hatósággal állít-e szembe, az EUB szerint vizsgálni kell „a benyújtott kereset alapját és megindításának módjait.” (50–53. pontok).

Kiegészítő eszközök

- [50] Az 1969. évi Bécsi Egyezmény 32. Cikke alapján igénybe lehet venni az értelmezés kiegészítő eszközeit, ideértve a szerződést előkészítő munkálatokat, a jogsegélyszerződés tárgyalása során képviselt álláspontot, a tárgyalási folyamatban felmerült kérdéseket és a megkötésének körülményeit is, annak érdekében, hogy a 31. Cikk folytán kapott értelem megerősítést nyerjen.
- [51] Az Igazságügyi Miniszter tájékoztatása szerint a magyar fél a jogsegélyszerződés tárgyalása során következetesen érvényesíti azt a felfogását, hogy minden esetben a jogviszonyt szabályozó anyagi jogból kell kiindulni annak meghatározása során, hogy a jogsegélyszerződés hatálya milyen ügyekre terjed ki. A jogsegélyszerződés hatálya alá tartozó ügytípusok azonosításánál nem az az irányadó, hogy közigazgatási hatóság vagy bíróság jár-e el, hanem az ügy tárgyát képező jogviszony. Több példa van ugyanis arra, hogy egyazon ügytípus esetében polgári bíróság és közigazgatási hatóság egyaránt eljárhat (például a szülő és gyermek kapcsolattartása tárgyában való döntés).
- [52] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződéssel összefüggésben a tárgyalási folyamat jegyzőkönyvei egyértelműen eldöntik azt a kérdést, hogy a szerződő államok a jogsegélyszerződés hatályát nem kívánták kiterjeszteni a közigazgatási ügyekre. Önmagában az a körülmény, hogy az egyik részes állam – Magyarország – belső joga a jogsegélyszerződés hatálya alá tartozó polgári ügyekre vonatkozó eljárásjogi szabály (a Pp.) alkalmazhatóságát más ügytípusra – a közigazgatási perekre – is kiterjesztette, nem járhat azzal a hatással, hogy a közigazgatási ügyeket a jogsegélyszerződés hatálya alá vonja.
- [53] A magyar–vietnámi jogsegélyszerződés előírja, hogy az alkalmazásával, értelmezésével és végrehajtásával összefüggésben felmerült vitás kérdéseket a Szerződő Felek Központi Hatóságukon keresztül folytatott tárgyalások útján rendezik, illetve, hogy a Szerződő Felek háromévenként felülvizsgálják és értékelik a szerződés végrehajtását. A jogsegélyszerződés szövege egyébként a részes felek közötti megállapodással módosítható. A Szerződő Felek közös megállapodása hiányában azonban a bíróságok a jogsegélyszerződés tárgyi hatályát nem értelmezhetik kiterjesztő módon akként, hogy a Magyarország területén lakóhellyel, tartózkodási hellyel nem rendelkező másik Szerződő Fél állampolgára a közigazgatási ügyekben mentesül a perköltségbiztosíték letétele alól. Különösen az tenné aggályossá az ilyen kiterjesztő értelmezést, hogy a perköltségbiztosíték letétele alóli mentesség bírói úton történő kibővítése nem jár együtt annak megfontolásával, hogy közigazgatási ügyekben biztosított-e a másik Szerződő Fél területén lakóhellyel, tartózkodási hellyel nem rendelkező magyar állampolgár mentessége, illetve a perköltség későbbi végrehajthatósága.

VI.

- [54] A kifejtett indokokra figyelemmel a Kúria a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, a 25. §, valamint a 40. § (1)–(2) bekezdései alapján a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése] érdekében a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [55] A jogegységi határozatot a Bszi. 42. § (1) bekezdése szerint a Magyar Közlönyben, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzé kell tenni. A jogegységi határozat a bíróságokra, a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. Ettől az időponttól a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Kpkf.III.39.173/2022/2. számú határozata és bármely más hasonló jogértelmezést tartalmazó határozat kötelező erejűként nem hivatkozható.

Budapest, 2023. november 6.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Darák Péter s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályozott Dr. Kovács Zsuzsanna bíró helyett, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Dr. Tanczos Rita s.k. bíró

**A Kúria 9/2023. JEH határozata (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám)
a végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okiratba foglalt követelés elévüléséről**

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria Gfv.III. számú tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján lefolytatott jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények akkor is megszakítják a követelés elévülését, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.
2. A követelés elévülésének megszakítására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdése az irányadó abban az esetben is, ha fennállnak a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei, de a jogosult a közvetlen végrehajtás helyett a követelését perben érvényesíti.
3. A Kúria Gfv.III. ítélező tanácsa eltérhet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Pfv.20.910/2020/8. számú határozattól és az azzal azonos tartalmú egyéb határozatoktól, amelyek a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatóak.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Gfv.III.30.137/2022. számon folyamatban lévő perben az eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörben eljárva a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert el kíván térni a Kúria Pfv.20.910/2020/8. számon közzétett határozatától.
- [2] Az indítványozó tanács a következő kérdésekben kérte a Jogegységi Panasz Tanács állásfoglalását: Ha a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak, a követelés elévülését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények megszakíthatják-e, vagy ilyen esetben csak a 327. § (3) bekezdése szerint szakítható meg az elévülés? Ha a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátásának a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak, de a jogosult közvetlen végrehajtás helyett a követelését perben érvényesíti, a követelés elévülésének megszakítására a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése irányadó-e?
- [3] Az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügy tényállása szerint a felperes a 2005. július 6-án megkötött szerződéssel deviza alapú, jelzáloggal biztosított kölcsönt nyújtott az alperesnek. Az alperes és a másik zálogkötelezett – akinek azóta bekövetkezett halála folytán a követelés fedezetéül szolgáló és jelzálogjoggal terhelt ingatlanok egyedüli tulajdonosa az alperes – a szerződés alapján, 2005. július 6-án, közjegyzői okiratba foglalt, egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek. Az alperes fizetési késedelme miatt a felperes 2009. október 30-án a kölcsönszerződést magánokiratba foglaltan felmondta, amelyet az alperes 2009. november 20-án vett át. A felmondás tényét utóbb, egy 2014. július 21-én kiállított közjegyzői okirat is rögzítette, amelyet a magánokiratba foglalt felmondással együtt 2014. augusztus 7-én kézbesítettek az alperes részére. A közjegyző 2015. február 27-én az egyoldalú kötelezettségvállalásról szóló nyilatkozatot végrehajtási záradékkal látta el, amelynek alapján az alperes ellen végrehajtás indult, de a bíróság azt – 2017. szeptember 13-án – jogerős határozatával megszüntette. Az egyoldalú kötelezettségvállalásról szóló nyilatkozatot a közjegyző 2018. január 28-án ismétellen végrehajtási záradékkal látta el, de utóbb ezt jogerős végzésével törölni rendelte. A felperes zálogjogosult javára utolsó alkalommal 2012. évben foganatosítottak végrehajtói intézkedést az alperessel szemben. A felperes a 2009. november 20-án, 2014. szeptember 4-én, 2015. augusztus 31-én és 2017. augusztus 18-án kézbesített fizetési felszólításokban írásban szólította fel az alperest a tartozása megfizetésére, aki a felhívásoknak nem tett eleget.

- [4] A felperes keresetében az ingatlanokat terhelő jelzálogjoga alapján kérte annak tūrésére kötelezni az alperest, hogy kamatokkal növelt követelése a perbeli ingatlanokból végrehajtás útján kielégítést nyerjen. Az alperes a kereset elutasítását kérte, hivatkozott a követelés elévülésére, amely így a jelzálogjog megszűnését is eredményezte.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek helyt adott; az elévülési kifogás tekintetében arra hivatkozott, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján az adósnak kézbesített fizetési felszólítások megszakították a követelés elévülését. Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. A jogerős ítélet indokolásában kifejtette, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint a végrehajtási záradékkal ellátható okirat alapján közvetlenül végrehajtható követelés elévülésének megszakítására kizárólag a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése szerinti végrehajtási cselekmények alkalmasak.
- [6] A jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes előadta, hogy az sérti a régi Ptk. 327. §-ának (1), (2) és (3) bekezdéseit, és jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.20.360/2013/6. számú határozatától is. Elévülést megszakító eljárás nem folyt, így a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése nem volt alkalmazható, de az ügyben nem álltak fenn korábban a végrehajtási záradék kiállításának feltételei sem, mert az egyszemélyes kötelezettségvállalásról szóló nyilatkozat a teljesítési határidőt nem határozta meg, a felmondás hatályosulását közokirat nem tanúsította.
- [7] Az indítványozó tanács álláspontja szerint abból, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okirat alapján a követelés közvetlenül végrehajtható, nem következik az, hogy a követelés elévülésének megítélése során a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni. A régi Ptk. hatályba lépésekor a régi Ptk. 327. § (4) bekezdése kizárólag akkor volt alkalmazható, ha a követelés és így a végrehajtási jog elévülése 1.) korábban már legalább egyszer megszakadt, 2.) az elévülést legutóbb valamely arra alkalmas, tehát a követelés érvényesítésére irányuló eljárás szakította meg és 3.) ez az eljárás jogerősen befejeződött. A régi Ptk. elévülés megszakítására vonatkozó szabályai 1978. március 1. napjával csekély mértékben módosultak, ekkor került át a 327. § (4) bekezdésében megfogalmazott szabály a (3) bekezdésbe, és „az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése” fordulat helyébe a „ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak” fordulat került. A módosítás oka az lehetett, hogy nem csak jogerős határozatok lehetnek végrehajthatók (pl. előzetes végrehajthatóság). A módosítással tehát a harmadik feltétel változott meg annyiban, hogy az eljárás jogerős befejezése helyett a végrehajtható határozat meghozatala szükséges a szabály alkalmazásához. A feltételek azonban közjegyzői okiraton alapuló végrehajtás esetén nem állnak fenn, azaz a jogalkotó e jogszabályi rendelkezés alkalmazhatóságát csak a végrehajtható határozatokhoz akarta kötni, a záradékolható okirat nem tekinthető határozatnak.
- [8] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése alapján a jogegységi eljárás befejezéséig felfüggesztette.
- [9] A felperes nyilatkozatában egyetértett az indítványozó tanács álláspontjával, kiemelte, hogy ilyen esetben nem teljesülnek a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésében írt feltételek és nem alkalmazható a Vht. 13. § (1) és (5) bekezdése sem. A követelés jogosultja nem köteles a Vht.-ben megjelölt okiratok záradékkal való ellátását kérni, belátása szerint keresetlevelet is benyújthat vagy fizetési meghagyás kibocsátását kérheti. A Kúria Pfv.20.910/2020/8. számú ítélete szerinti értelmezés kettős elévülést jelent, amely jogbizonytalanságot eredményez az ilyen perekben.
- [10] Az alperes álláspontja szerint az elévülés megszakítására a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajthatóvá válását követően csak a végrehajtási cselekmények alkalmasak. Garanciális eljárás hiányával nem indokolható az elévülési szabályok enyhítése, utalt a BH2014.5.151. számú eseti döntésre, és így arra, hogy ha van mód végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazására, akkor csak a végrehajtási cselekményt lehet olyan célravezető jogérvényesítési lépésnek tekinteni, amely az elévülés megszakítását eredményezheti. Nincs lehetőség arra, hogy a jogosult, saját döntése alapján, áttérjen a számára kedvezőbb elévülési szabályok alkalmazására. Amennyiben tehát élt a közvetlen végrehajtás lehetőségével – akkor is, ha ez nem vezetett eredményre – egy később indított marasztási perben már nem hivatkozhat a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglaltakra.

II.

- [11] A Kúria végrehajtás megszüntetése iránti ügyben benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozott Pfv.20.910/2020/8. szám alatti határozata szerint az a jogosult, akinek közjegyzői okiratba foglalt végrehajtandó követelése van a kötelezettel szemben, a végrehajtás szempontjából ugyanolyan helyzetbe kerül, mint az a jogosult, aki – például peres eljárás eredményeként – rendelkezik végrehajtandó határozattal. Ennek megfelelően a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban meghatározott határidő elteltével nem csak esedékessé, hanem egyszersmind végrehajthatóvá is válnak. Az ilyen

követeléseknél az elévülés kezdeteként ezért egyetlen időpont jöhet számításba: az okiratban meghatározott határidő eltelte. Ettől az időponttól kezdve az ilyen követelések más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül, végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthetőek. Ennek megfelelően az elévülés megszakítására ez esetben a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése az irányadó. Amennyiben ugyanis lehetőség van végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazására, akkor csak a végrehajtási cselekményt lehet olyan célravezető jogérvényesítési lépésnek tekinteni, amely az elévülés megszakítását eredményezi. Ellentétes jogértelmezés esetén a végrehajtási záradékolást követően sem csak végrehajtási cselekmények szakíthatnák meg a végrehajtási jog elévülését, hanem minden, a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében felsorolt jogcselekmény. Kifejtette, hogy abban az esetben, ha a jogosult a közvetlen végrehajtás elrendelése helyett, szükségtelenül ugyan, de ugyanazon kötelezett ellen marasztalás iránti pert kezdeményez, akkor – miután a marasztalási per indítása nem kizárt, de a jogosult a közvetlen végrehajtás számára nyitva álló lehetőségét „félretette” – a perben az elévülés megszakadására már a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése az irányadó, mert a követelés elévülését ilyen esetben nem a közvetlen végrehajtás szempontjából kell megítélni.

III.

- [12] A legfőbb ügyész nyilatkozatában úgy foglalt állást, hogy a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése nem irányadó a közjegyzői okiratba foglalt követelés elévülésének megítélésékor. Ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés jogosultja nem a közjegyzői záradékolást és a közvetlen végrehajtás kezdeményezését választja, hanem ugyanezen követelés érvényesítése iránt pert indít, a követelés elévülésére a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése az irányadó. Indokai szerint a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése nem válik alkalmazhatóvá önmagában azért, mert fennállnak a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátásának a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feltételei. A közjegyzői okirat esetén ugyanis nem teljesülnek a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése szerinti feltételek, a közjegyzői okirat kiállítása nem az elévülési idő alatt, azt megszakító eljárás során történik és a közjegyző eljárása nem minősül az elévülést megszakító eljárásnak. A közjegyző nem határozatot hoz, hanem végrehajtás alapjául szolgáló okiratot állít ki, amely okirat nem azonos a végrehajtható határozattal. [Vht. 13. § (1) és (5) bekezdés.] Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely kizárná a követelés bírósági úton való érvényesítését akkor, ha fennállnak a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételek, ezért a követelés bírósági úton történő érvényesítése az elévülést a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint megszakítja.

IV.

- [13] A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja az indítványban meghatározott elvi jogkérdéssel kapcsolatban a következő:
- [14] A régi Ptk. 327. § (3) bekezdése tartalmának történelmi (jogfejlődési) és nyelvtani értelmezése alapján, figyelemmel a bírósági végrehajtásról szóló jogszabályok rendelkezéseire is – az indítványozó tanács álláspontjának megfelelően – az a következtetés vonható le, hogy a jogszabály, a továbbiakban kifejtettre tekintettel, tudatosan csak az elévülési időt megszakító eljárás során hozott végrehajtható határozatok esetére szűkítette le ezen rendelkezés alkalmazásának körét.
- [15] Az 1960. május 1-én hatályba lépett régi Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint az elévülést megszakítja a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása – ideértve az egyezséget is –, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése. A régi Ptk. 327. § (3) bekezdése arról rendelkezett, hogy az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik. A (4) bekezdés értelmében az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg. Rendelkezéseivel a régi Ptk. – a korábbi szabályozástól eltérően – a végrehajtási jog elévülését a követelés elévüléséhez kapcsolta.
- [16] 1978. március 1. napjával a régi Ptk. ezen rendelkezéseit annyiban módosították, hogy a 327. § (2) bekezdés korábbi hatályon kívül helyezésére tekintettel a (3) bekezdés a (2) bekezdés helyére, a (4) bekezdés pedig a (3) bekezdés helyére került, az új (3) bekezdés szövege pedig annyiban módosult, hogy ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg. Amennyiben tehát perindítás, fizetési meghagyás kibocsátása szakította meg az elévülést és az eljárásban végrehajtható határozatot hoztak, akkor elévülési időt már nem szakítják meg a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében felsorolt tények, hanem csak a végrehajtási eljárás kezdeményezése, a már megindult végrehajtási eljárás folytatására tett, vagy a folyamatban lévő eljárásban tett intézkedés.

- [17] A jogszabály módosításával tehát az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése, mint feltétel helyett az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozat meghozatala vált feltétellé. Ebből – az indítványozó tanács álláspontjának megfelelően – csak annyi következik, hogy a módosítás, gyakorlati tapasztalatok alapján, nem a határozat jogerőre emelkedéséhez, hanem annak végrehajthatóságához kötötte a végrehajtási jog elévülésével kapcsolatos szabályozás érvényesülését.
- [18] A régi Ptk. hatályba lépésekor hatályos, a bírósági végrehajtásról szóló 1955. évi 21. tvr. – lényegében a mai szabályozáshoz hasonlóan – bírósági eljárásban meghozott marasztaló ítélet, végzés, fizetési meghagyás, bíróság által jóváhagyott egyezség stb. esetében végrehajtási lap kiállítását tette lehetővé, míg a 12.–16. §-okban szabályozta azt a lehetőséget, hogy a közjegyző végrehajtási záradékkal lássa el az adott rendelkezésnek megfelelő közjegyzői okiratot. A jogszabály tehát ismerte a közjegyzői okirat végrehajtási záradékolásának intézményét. A jogalkotó a régi Ptk. rendelkezéseit erre figyelemmel hozta meg és a tvr. 49. §-ban úgy rendelkezett, hogy a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el.
- [19] A bírósági végrehajtásról szóló 1979. évi 18. tvr. is így rendelkezett, hasonlóképpen megkülönböztetve a végrehajtható okiratok között a végrehajtási lapot és a végrehajtási záradékot; végrehajtási záradékkal a közjegyző láthatta el a jogszabályban megjelölt tartalmú közjegyzői okiratot. A végrehajtási jog az 1979. évi tvr. 48. § (1) bekezdése szerint is a végrehajtandó követeléssel együtt évül el, míg a (4) bekezdés alapján a végrehajtási jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja.
- [20] A Vht., a korábbi szabályozást fenntartva, a 23/C. §-ában rögzített szabályok alapján – ha a jogszabály szerinti feltételek fennállnak – ugyancsak lehetővé teszi a jogosult kérelme alapján a közjegyzői okiratnak a közjegyző általi végrehajtási záradékkal való ellátását. Ennek megfelelően szintén megkülönbözteti a végrehajtható okiratok között, egyebek mellett, a végrehajtási lapot és a végrehajtási záradékot. Nem változott az sem, hogy a Vht. 57. § (1) bekezdése szerint – összhangban a régi Ptk. rendelkezésével – a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el, az 57. § (4) bekezdése alapján pedig a végrehajtási jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja.
- [21] A régi Ptk. és a végrehajtás szabályozásának lényegi változatlansága nem tesz lehetővé tehát a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésének nyelvtani értelmezéséből levont alábbi következtetésektől eltérő jogértelmezést.
- [22] A jogalkotó a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésében az (1) bekezdés szerinti, az elévülést megszakító bírósági igényérvényesítés vagy azzal egy tekintet alá eső igényérvényesítést szolgáló eljárás lefolytatását követő elévülési szabályokat kívánta megfogalmazni arra az esetre, ha az elévülést megszakító eljárásban végrehajtható határozatot hoztak. A régi Ptk. 327. § (3) bekezdése annak nyelvtani értelmezése szerint a következő konjunktív feltételek fennállása esetén alkalmazható: 1.) az elévülési idő megkezdődött, 2.) az elévülés megszakadt és azt egy, az annak megszakítására alkalmas eljárás megindítása szakította meg és 3.) ebben az eljárásban végrehajtható határozatot hoztak, függetlenül attól, hogy az jogerős-e vagy sem.
- [23] Az 1.) feltétel különösebb értelmezést nem igényel. Az elévülés kezdete a régi Ptk. 326. § (1) bekezdése alapján a követelés esedékessé válásának időpontja.
- [24] A közjegyzői okiratba foglalt követelések esetén, a közvetlen végrehajtás folytán a teljesítési határidő elteltével a követelések nem csak esedékessé, hanem egyben végrehajthatóvá is válnak. Ilyen esetben a vitatott álláspont szerint az elévülés kezdeteként csak egy időpontot, az okirat szerinti teljesítési határidőt lehet figyelembe venni és mivel a követelés más hatósági eljárás nélkül, végrehajtás útján kikényszeríthető, az elévülés megszakítására már a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése az irányadó. {Pfv.20.910/2020/8. [18] bekezdés.} Ez azonban azt jelenti, hogy az elévülési idő megkezdődése és megszakítása nélkül már alkalmazni rendeli a (3) bekezdés rendelkezéseit, azaz a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésébe foglalt 1.) és 2.) törvényi feltétel ez esetben nem teljesül.
- [25] A további feltételek kapcsán azt kell vizsgálni, hogy a közjegyző azon eljárása, amelynek során az arra jogosult kérelmére az általa kiállított okiratot végrehajtási záradékkal látja el, megfeleltethető-e egy olyan, a követelés érvényesítésére szolgáló bírósági igényérvényesítési eljárásnak, amelynek során végrehajtható határozat születik, mert a 3.) feltétel csak abban az esetben következik be, amennyiben a közjegyző által ezen eljárása során kiállított végrehajtási záradék végrehajtható határozatnak minősül.
- [26] Ezek megítélése során abból kell kiindulni, hogy a közjegyző a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 112. §-a és a Vht. 23/C. §-a szerint az arra alkalmas okiratot csak záradékkal látja el, de határozatot nem hoz, eljárásának alapjául kizárólag a közjegyzői okirat szolgál. A közjegyző ezen tevékenysége – bár annak során hatósági jogszolgáltató tevékenységet fejt ki –, nem ítélező tevékenység, jogvitát nem dönt el, mert a követelést, annak megalapozottságát nem vizsgálhatja (1423/B/2010. AB határozat). Eljárásával szemben ezért is biztosított a bírósági eljárás, amely törvényességi garanciát jelent az esetleges jogsértő végrehajtással szemben, a bírósági eljárás során az adósnak lehetősége van arra, hogy a követelést vitassa [46/1991 (IX.10.) AB határozat]. A közjegyző eljárása

tehát nem tekinthető a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése szerinti, az elévülést megszakító eljárásnak, azaz nem teljesül a (3) bekezdés alkalmazásának 2.) és – határozat hiányában – a 3.) feltétele sem. Nem álltak ellentétben ezzel a bíróságokról szóló 1972. évi IV. törvény 39. §-ában foglaltak sem, figyelemmel arra, hogy vannak olyan eljárások, amelyek esetében a közjegyző határozattal dönt, de a záradékolás nem tartozik ezek közé.

- [27] Tény, hogy a végrehajtható határozat alapján kiállított végrehajtási lap és az olyan okirat, amelyet a közjegyző az eljárása eredményeként a végrehajtási záradékkal látott el, a Vht. 10. §-a értelmében egyaránt végrehajtható okirat. A kettő azonban csak e tekintetben feleltethető meg egymásnak, a fentiek alapján előfeltételeiket és következményeiket tekintve sem azonosak. Ezen végrehajtható okiratok kiállítása ugyanis eltérő eljárások eredményeképpen lehetséges, ebből eredően eltérő a végrehajtási lap és a végrehajtási záradékkal ellátott okirat megítélése abból a szempontból is, hogy az annak alapján elrendelt végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránt mikor lehet pert indítani. [A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 368. §, 369. §, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 528. §] Mindebből következően nem vonható be a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésének értelmezésébe a Vht. fogalomrendszere önmagában azért, mert a Vht. értelmében a végrehajtási záradék és a végrehajtási lap egyaránt végrehajtható okirat és így a végrehajtás során több szempontból egy elbírálás alá esnek.
- [28] A Pfv.20.910/2020/8. számú határozatban kifejtettekre tekintettel szükséges utalni arra is, hogy attól, hogy általában az tekinthető célravezetőnek, a jogosultnak még nincs jogszabályi kötelezettsége arra, hogy egy záradékolható okirat esetén követelését közvetlen végrehajtás útján érvényesítse. Ilyen kötelezettség hiányában annak elmulasztása nem vezethet jogvesztéshez, mert szabadon dönthet akár a perindítás mellett is. Aggályos jogi helyzetet eredményezne továbbá az, ha egy követelés elévülésének megszakadása a Pfv.20.910/2020/8. számú ítélet [23] bekezdésében foglaltaknak megfelelően attól függene, hogy a jogosult a követelését a közjegyzői okirat végrehajtási záradékolása vagy általa indított bírósági eljárás útján kívánja érvényesíteni. A jogszabályi rendelkezés megfelelő értelmezésével ez a helyzet elkerülhető. Az ellentétes értelmezést lényegében az az indok támasztaná alá, hogy a jogosultat rászorítja a végrehajthatóvá vált követelése mielőbbi érvényesítésére, a régi Ptk. azonban az elévülés szabályait szabadabban kezelte és nem volt erre irányuló célja. Ezen kívül ez az indok is értelmetlenné válik abban az esetben, ha a jogosult, látva a követelése esetleges elévülését, a záradékolás helyett a bírósági igényérvényesítés útját választja. Aggályos ez a jogértelmezés azért is, mert kizárólag a követelés lejártnak, esedékessé válásának időpontján alapul és így lényegesen kevesebb időt biztosít a jogosult részére követelése végrehajtás útján történő érvényesítésére, mint más esetekben.
- [29] A régi Ptk. kérdéses rendelkezése Magyarország Alaptörvénye 28. cikke szerinti értelmezésének tehát az indítványozó tanács álláspontja felel meg. Nem adható a jogszabálynak olyan kiterjesztő jogértelmezés, amely nem igazodik annak kifejezett szövegéhez, így az azzal a jogalkotó által elérti kívánt célhoz és amely esetében nem következtek be a jogszabályi rendelkezés alkalmazásának a feltételei. Az ugyanis, hogy végrehajtható okirat kiállításának lehet helye, azaz lehetőség van a közvetlen végrehajtásra, nem feleltethető meg annak az esetnek, ha azt megelőzően volt folyamatban egy, az elévülést megszakító, jogérvényesítés iránti eljárás és annak eredményeképpen végrehajtható határozatot hoztak. A jogszabály alkotásakor, módosításaikor is volt lehetőség közjegyzői okiratok végrehajtási záradékkal való ellátására, a jogalkotó azonban mégsem vonta be ezt a régi Ptk. ezen rendelkezése alá, így nem vonható le olyan következtetés, hogy a jogalkotó a záradékolható közjegyzői okiratok esetében az elévülés megszakításának lehetőséget ilyen mértékben korlátozni kívánta volna. A Kúria Pfv.20.910/2020/8. számú határozatában a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése körében adott kiterjesztő jogértelmezése a jogosult részére kifejezett jogvesztést eredményez.
- [30] A jogfejlődés az elévülés megszakításának a lehetőségei szigorításának az irányába halad, de a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:25. § (3) bekezdése a régi Ptk.-hoz hasonlóan úgy rendelkezik, hogy ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést a kötelelem megegyezéssel való módosítása és a végrehajtási cselekmények szakítják meg. Nem vitathatóan a Ptk. 6:25. § (1) bekezdés c) pontja alapján az elévülést megszakító eljárás a kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő igényérvényesítést jelent. A jogalkotónak tehát a Ptk. hatálybaléptetésével sem volt olyan szándéka, hogy a végrehajtási záradékkal való elláthatóság a Ptk. rendszerében ezen rendelkezés alkalmazását tegye lehetővé.
- [31] A Pfv.20.910/2020/8. számú határozat így nem áll összhangban a régi Ptk. elévüléssel kapcsolatos rendelkezéseivel és annak rendszerével. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa ezért az indítványozó tanács által felvetett elvi jelentőségű jogkérdések tekintetében arra a következtetésre jutott, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények akkor is megszakítják a követelés elévülését, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajtási záradékkal történő ellátásának a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak. Ebből következően, ha a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátásának a Vht. 23/C. §

(1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak, azonban a jogosult a közvetlen végrehajtás helyett a követelését perben érvényesíti, a követelés elévülésének a megszakítására is a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése az irányadó.

[32] A Kúria ettől eltérő tartalmú határozatai a továbbiakban nem hivatkozhatóak kötelező erejüként.

V.

[33] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés a) pontja, 34. §-a és 40. § (1) és (2) bekezdése alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

[34] A Jogegységi Panasz Tanács határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdése szerint a Magyar Közlönyben, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történt közzététel időpontjától kötelező.

Budapest, 2023. november 27.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró, Dr. Orosz Árpád s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.